

Detaljplan för verksamheter vid Lillhagsvägen inom stadsdelen Skogome i Göteborg

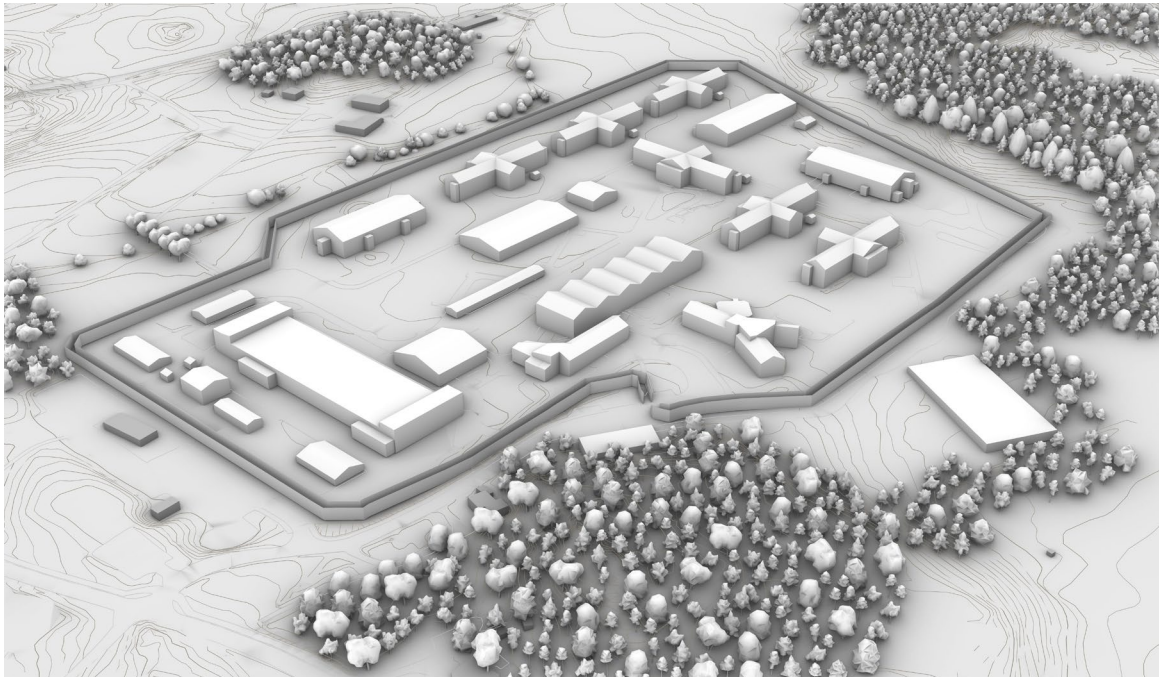
PLANBESKRIVNING

Beslutshandling inför antagande

Innehållsförteckning

INLEDNING	2
ÄRENDEINFORMATION	2
SAMMANFATTNING	3
HANDLINGAR	4
DETALJPLANENS SYFTE	4
BESKRIVNING AV DETALJPLANEN	4
BAKGRUND	4
PLANOMRÅDETS LÄGE, AVGRÄNSNING OCH MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN	5
HUVUDMANNASKAP	7
GENOMFÖRANDETID	7
PLANFÖRSLAGETS HUVUDDRAG	7
ÖVERVÄGANDEN SOM LIGGER TILL GRUND FÖR DETALJPLANENS UTFORMNING	15
MOTIV TILL DETALJPLANENS REGLERINGAR	21
PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR	25
BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN OCH TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	25
SAMMANFATTNING AV INNEHÅLLET I PLANERINGSUNDERLAGEN	37
KONSEKVENSER	51
SÄRSKILT BESLUT OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	51
MILJÖKVALITETSNORMER (MKN)	52
PÅVERKAN PÅ MILJÖMÅLEN	56
SOCIALA KONSEKVENSER OCH BARNPERSPEKTIV	57
GENOMFÖRANDEFRÅGOR	58
FASTIGHETSRÄTTSLIGA KONSEKVENSER	58
TEKNISKA FRÅGOR	60
EKONOMISKA FRÅGOR	78
ORGANISATORISKA FRÅGOR	79
PRÖVNING ENLIGT ANNAN LAGSTIFTNING I GENOMFÖRANDET	80
PLANERINGSUNDERLAG	82

Inledning

Figur 1: 3D-vy över planerad utveckling av kriminalvårdsanstalten (White, 2024).

Ärendeinformation

Planbeskrivning upprättad: 2024-05-08, rev 2024-08-19

Aktbeteckning: 2 -5643

Detaljplanens namn: Detaljplan för verksamheter vid Lillhagsvägen inom stadsdelen Skogome

Kommunens namn: Göteborgs Stad

Planstart: 2022-11-22

Beslut om antagande: SBN 2024-09-24 § 579

Laga kraft: 2024-10-16

Detaljplanen är upprättad med standard planförfarande enligt PBL (2010:900, SFS 2014:900).

Diarienummer Stadsbyggnadsförvaltningen: SBF-2023-00444

Handläggare SBF: Mattias Nilsson

Tel: 031-368 18 78

mattias.nilsson@stadsbyggnad.goteborg.se

Handläggare SBF: Emelie Diep Olsson

Tel: 031-368 19 80

emelie.diep@stadsbyggnad.goteborg.se

Diarienummer Exploateringsförvaltningen: EXF-2023-01434

Handläggare EXF: Christian Bylin

Tel: 031-368 10 20

christian.bylin@exploatering.goteborg.se

Sammanfattning

Syfte

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för kriminalvården att utöka sin kapacitet på Skogomeanstalten.

Planområdets läge

Planområdet ligger i stadsdelen Skogome på Hisingen, ca 10 km nordväst om centrala Göteborg.

Planförslagets huvuddrag

Detaljplanen medger utökning av Skogomeanstaltens verksamhet för att inrymma fler klienter och möta samhällets krav på en utbyggd kriminalvård. Utökning av anstalten sker främst inom nuvarande fastighet men även en del jordbruksmark tas i anspråk. Området är inte tidigare planlagt och detaljplanen innehåller ingen allmän plats.

Överväganden som ligger till grund för detaljplanens utformning

Detaljplanen överensstämmer med översiktsplanens intentioner men delar av exploateringen sker på jordbruksmark. Detaljplanens avgränsning har anpassats för att minska intrånget på jordbruksmark. Skälen för att ianspråkta jordbruksmark bedöms kunna accepteras då kriminalvårdsanstalten är av samhällsviktigt intresse och utökningen sker intill redan befintlig anstalt. En lokaliseringsutredning har tagits fram och bilagts handlingarna (White, 2024). Den samlade bedömningen från utredningen, utifrån kriterierna uppsatta i översiktsplanen och jordbruksmarkens värde, är att ingrepp av ett utökat anstaltsområde har låg påverkan på aktuell jordbruksmark. En naturvärdesinventering och en fågel- och groddjursinventering (Tyréns 2024) har gjorts för att utreda detaljplanens påverkan på platsen. Tre biotopskyddade objekt kommer att påverkas till följd av detaljplanen. Med hjälp av kompensationsåtgärder bedöms ett genomförande av detaljplanen ha en mindre negativ påverkan. För miljöaspekterna risk och säkerhet, ljus, buller och grundvatten har planen bedömts medföra obetydliga konsekvenser.

Handlingar

Planhandlingar

- Plankarta med planbestämmelser
- Grundkarta
- Illustration
- Planbeskrivning (denna handling)

Övriga handlingar

- Fastighetsförteckning (publiceras ej på Internet)

Planeringsunderlag

Sist i handlingen finns en referenslista med samtliga utredningar och andra planeringsunderlag som legat till grund för detaljplanens omfattning och utformning.

Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för kriminalvården att utöka sin kapacitet på Skogomeanstalten.

Beskrivning av detaljplanen

Bakgrund

Kriminalvården befinner sig idag i ett intensivt arbete med att möta det höga beläggningstrycket på landets anstalter och häkten. För att hantera platsbristen utökas Kriminalvårdens lokaler på flera olika sätt och fram till år 2031 planeras antalet ordinarie platser mer än fördubblas. Utvidgningen av Skogome kriminalvårdsanstalt är en del av denna utökning och Kriminalvårdens generaldirektör fattade i november 2018 beslut om att en kapacitetsökning ska ske.

Befintliga bostadshus på kriminalvårdsanstalten byggdes på 1950-talet och bedöms vara tekniskt uttjänta, varför de anses vara föremål för rivning. Då befintliga bostadshus rivs,

samt att fler platser tillkommer, kommer kriminalvårdsanstalten att behöva utöka i storlek och markanspråk. Angränsande norr om anstalten finns jordbruksmark.

Specialfastigheter, som är ett statligt fastighetsbolag, ansvarar för utveckling och planering av Kriminalvårdsanstalten Skogome.

Förändring mellan granskning och antagande

Illustrationskartan har uppdaterats med dagvattenlösningar för att visa att det finns tillräckliga ytor för att tillgodose krav på rening med den högsta exploateringsgrad som tillåts. Planbestämmelser har lagts till för att säkerställa ytor för dagvatten- och skyfallshantering genom bestämmelser om minsta volym på anläggningar och att marken inom planområdet ska vara minst 15% genomsläpplig.

Planområdets läge, avgränsning och markägoförhållanden

Planområdet ligger i stadsdelen Skogome på Hisingen, ca 10 km nordväst om centrala Göteborg. Fastigheten omges av bostadsbebyggelse, skog och jordbruksmark. En stor del av marken inom planområdet används idag för den befintliga kriminalvårdsanstalten Skogome. Fastigheten angränsar i norr till en ca 10 hektar stort område med jordbruksmark och i söder till ett skogsområde. Inne i skogen söder om fastigheten finns även en fotbollsplan samt ett mindre koloniområde. Strax utanför fastighetsgränsen i sydväst ligger en ensam villa. Skogsmark på fastigheten avgränsar mot småhusområde i öster. I väster går fastighetsgränsen längs med Lillhagsvägen som passerar i nordsydlig riktning. Mellan Lillhagsvägen och Skogomeanstalten pågår byggnation av Rättsmedicinalverket som inte är en del av detaljplanen. Väster om Lillhagsvägen ligger Skogomeskolan och ett bostadsområde.

Planområdet omfattar ca 16 hektar och innefattar Skogomeanstalten och intilliggande mark. Specialfastigheter äger större delen av planområdet inom fastighet Skogome 2:2 men detaljplanen inkluderar också delar av fastighet Skogome 1:38 som ägs av kommunen.

För att möta samhällets krav på en utbyggd kriminalvård kommer den utökade Skogomeanstalten behöva rymma många fler klienter än dagens anstalt. Det bedöms vara mest lämpligt är att utgå från den befintliga kriminalvårdsanstalten i Skogome vid utökning av antal platser. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är det ett mer resurseffektivt markutnyttjande att använda den anläggning som finns där redan idag, snarare än att hitta en helt annan lokalisering och därmed sprida ut Kriminalvårdens infrastruktur. Därmed har frågan om att kunna ta annan mark i anspråk vid prövning av jordbruksmark avgränsats till att omfatta kringliggande mark vid befintlig anstalt.

Fastighetsägare och rättighetshavare framgår av fastighetsförteckningen.

Figur 2: Ortofoto över centrala Göteborg med planområdet.

Figur 3: Ortofoto från 2023 med planområdesgräns och fastighetsgränser. Skogome 2:2 ägs av Specialfastigheter. Skogome 1:38 ägs av kommunen.

Huvudmannaskap

Detaljplanen innehåller ingen allmän plats.

Genomförandetid

Genomförandetiden är fem år från den dag då beslutet att anta planen vinner laga kraft. Fem år bedöms vara en rimlig tid för utbyggnad enligt planförslaget.

Under genomförandetiden har fastighetsägaren en lagstadgad rätt att bygga i enlighet med planen och detaljplanen får inte ändras, ersättas eller upphävas mot berörda fastighetsägars vilja. Ett undantag är dock om en ändring är nödvändig på grund av nya förhållanden av stor allmän vikt, vilka inte kunnat förutses vid planläggningen. Ett annat undantag är införande av fastighetsindelingsbestämmelser.

Efter genomförandetidens slut fortsätter planen att gälla tills kommunen tar fram en ny plan, ändrar eller upphäver gällande plan. Fastighetsägaren äger efter genomförandetidens slut ingen rätt till ersättning för förlorade rättigheter som fanns i den ursprungliga planen och som försvinner när den ursprungliga planen ändras, ersätts eller upphävs.

Planförslagets huvuddrag

Detaljplanen medger utökning av Skogomeanstaltens verksamhet för att inrymma fler klienter och möta samhällets krav på en utbyggd kriminalvård. Utökning av anstalten sker

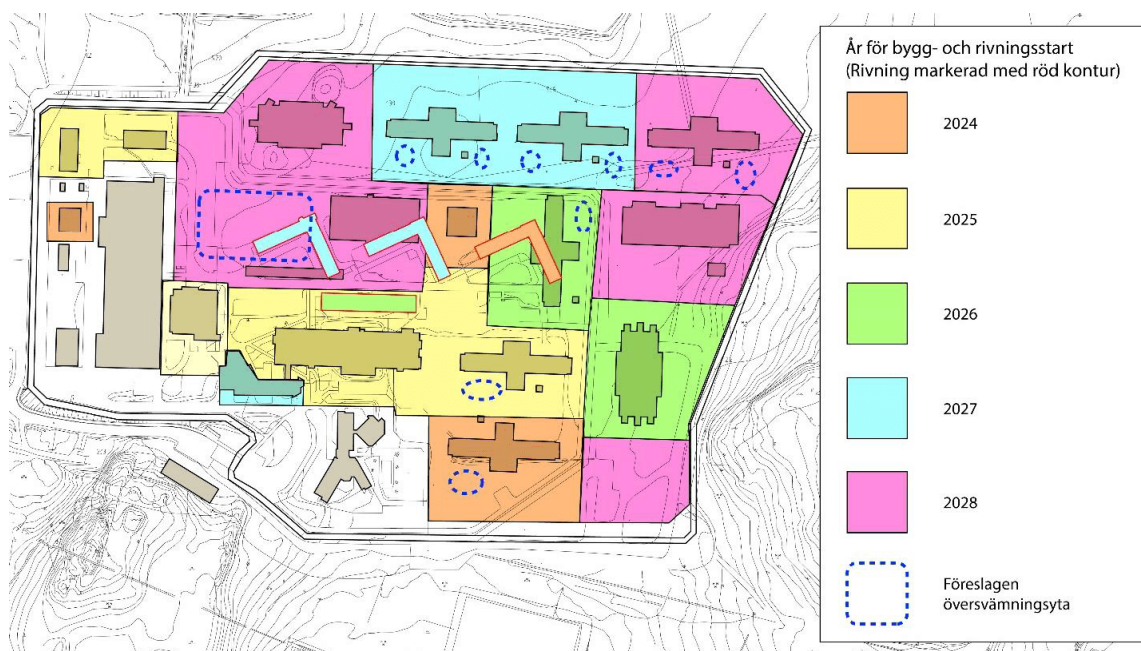
mestadels inom befintlig fastighet men en viss del jordbruksmark tas också anspråk. Området är inte tidigare planlagt och detaljplanen innehåller ingen allmän plats.

Bebyggelse

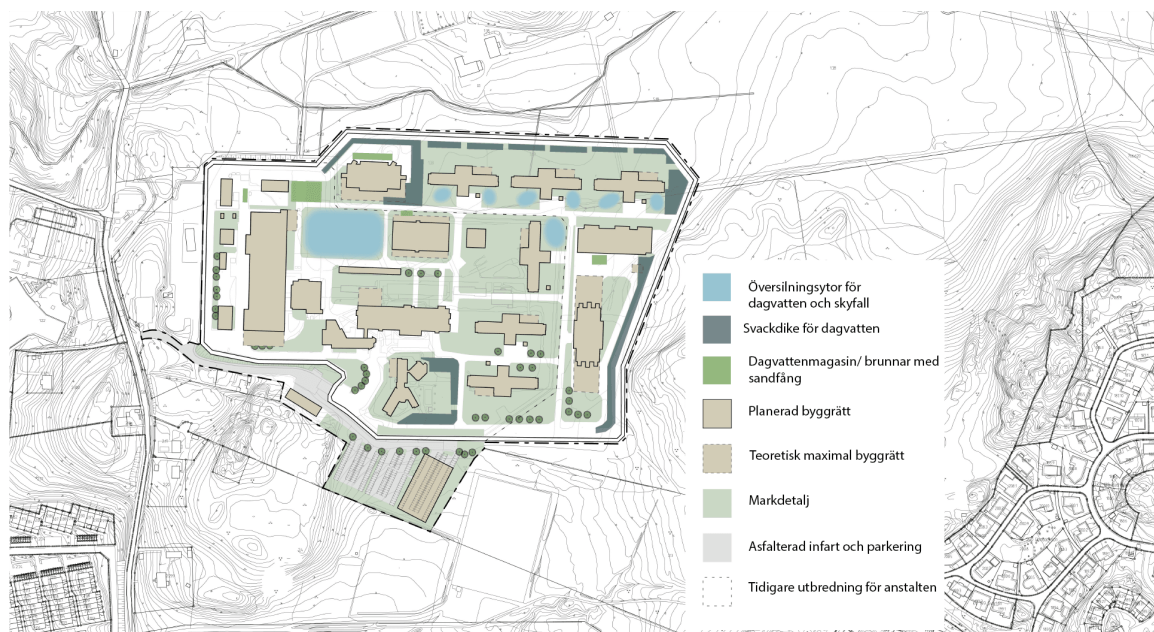
Skogomeanstalten är en pågående byggarbetsplats där utbyggnad av anstalten sker i flera steg fram till år 2028. Förändringar inom befintligt anstaltsområde pågår under tiden för detaljplanens framtagande. Kriminalvården behöver fortsatt kunna bedriva verksamhet under byggtiden, vilket ställer krav på att ny bebyggelse behöver vara på plats för att kunna förflytta klienter mellan boendehusen. Allt eftersom nya byggnader finns på plats och de gamla byggnaderna kan rivas kan nödvändiga markåtgärder genomföras. Den planerade utbyggnadsordningen för anstalten visas i figur 4, där de olika delområdena är markerade i färg för respektive år för byggstart eller rivning illustreras. Anstalten kommer byggas ut i olika omgångar för de olika delområdena. Behovet av att bygga ut och utföra åtgärder i etapper påverkar hur planbestämmelser formulerats samt när åtgärder för dagvatten, skyfall och markmiljö kan genomföras. Utbyggnadsordningen regleras inte i detaljplanen men finns med för att beskriva de förhållande som påverkar detaljplanens utformning.

Detaljplanen ger möjlighet för utökning av funktioner som ingår i kriminalvårdens verksamhet. Inom användningen kriminalvård medges ny exploatering i form av 6 bostadshus (klientboende) i tre våningar, tvätteri, kontor och verksamhetsbyggnader. Detaljplanen medger totalt 37 750 kvm BYA (byggyta). I och med den nya bebyggelsen uppförs ett nytt stängsel, som består av ett inre och ett yttre stängsel (perimeterskydd). I södra delen av planområdet finns befintliga parkeringar där detaljplanen medger byggrätt som bland annat kan användas till bebyggelse av ett parkeringsdäck.

På mark i norra delen av planområdet, 20 meter innanför yttre perimeterskyddet, tillåts komplementbyggnader som syftar till väderskydd. Med väderskydd menas busskur, tre väggar och ett tak som kommer uppföras på rastgårdarna inom området.

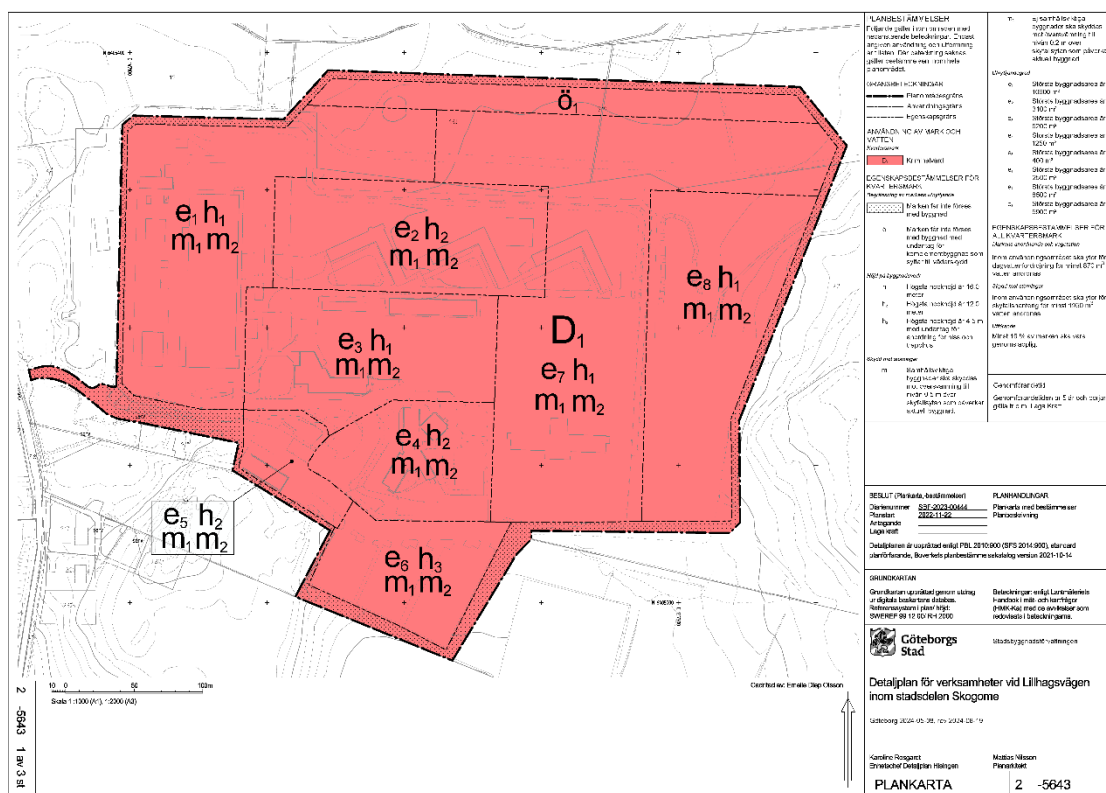
Figur 4: Illustration över utbyggnadsordning för anstalten fram till år 2028.

Figur 5: Illustrationskarta över tänkt bebyggelse samt ytor för dagvatten- och skyfallshantering.

Figur 6: Ortofoto över befintligt anstaltsområde, 2023.

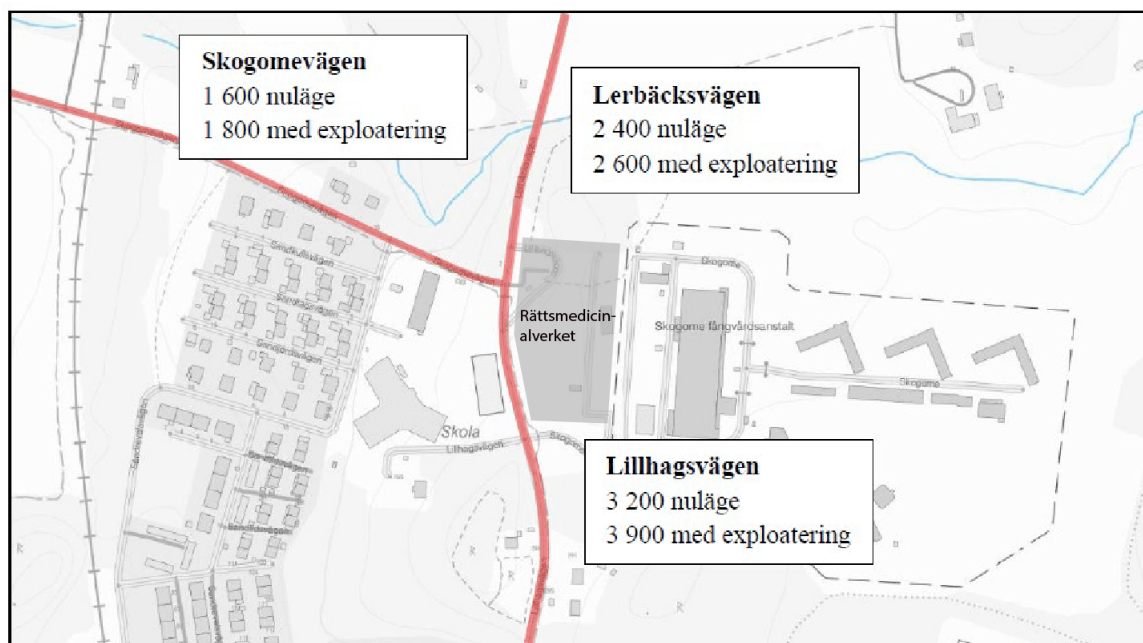
Figur 7: Plankarta som visar markanvändning och egenskapsbestämmelser inom planområdet. Hela planområdet (röd yta) omfattas kvartersmark för Kriminalvård.

Trafik, parkering, kollektivtrafik, tillgänglighet och buller

Ett trafik- och utformningsförslag har tagits fram och bilagts handlingarna (WSP, 2024). Det föreslås inga förändringar på det allmänna vägnätet utifrån detaljplanens påverkan.

Det finns kommunalt vägnät fram till planområdet och det är Lillhagsvägen som ansluter till anstaltsområdet. Inom anstaltsområdet finns inga vägar öppna för allmänheten.

Trafikmängden till och från området förväntas öka från 350 fordon till 1 300 fordon per vardagsdygn. Ökningen är räknat på när både Rättsmedicinalverket och tillbyggnaden av Skogomeanstalten är färdigställda och tagna i bruk, inte bara den ökade trafiken från anstalten. Byggnation av Rättsmedicinalverket pågår väster om anstalten (anstaltens gamla parkeringsyta) på fastigheten Skogome 2:2 men är inte en del av detaljplanen. Den tillkommande motortrafiken förväntas främst belasta Lillhagsvägen (70 %), men till viss del även Skogomevägen (15 %) och Lerbäcksvägen (15 %).

Figur 8: Trafikmängder i nuläget och med planerad bebyggelse, både inom och utanför detaljplanen (anstalten och Rättsmedicinalverket)

Cykelvägnätet är väl utbyggt kring planområdet med goda kopplingar söderut, mot centrala Göteborg. Det finns även gång- och cykelväg västerut, mot områdena Tuve och Tången. Däremot finns det inte kopplingar norrut, utan där hänvisas cyklister till blandtrafik. Behovet bedöms vara som störst söderut. Det finns goda förutsättningar att ta sig till planområdet med kollektivtrafik. Området trafikeras av busslinjerna 42 och 43. Linje 42 avgår mot Hjalmar Brantingsplatsen och linje 43 mot Svingeln. En mobilitets- och parkeringsutredning har tagits fram (WSP, 2024) för att beskriva parkeringsbehovet för anstalten efter planerad utökning. Det har anlagts 268 bilparkeringsplatser och 80 cykelparkeringar för att hantera parkeringsbehovet vid nuvarande anstalt samt den planerade utökningen av anstalten. Det beräknade parkeringsbehovet i maxscenariot är 322 platser för bil och 90 för cykel. Hur troligt det är att detta maxscenario inträffar är i dagsläget svårt att bedöma men bygger på nya direktiv om dubbelbeläggning på Kriminalvårdens anstalter vilket också genererar mer personal. Tillgänglighetsanpassade parkeringar uppförs i direkt anslutning till entréer där behov finns. Det finns goda

föresättningar för att ta sig till Skogomeanstalten med kollektivtrafik eller cykel. Med anledning av nya direktiv kring dubbelbeläggning har verksamheten även tittat på en lösning med parkeringsdäck, för att kunna tillskapa fler parkeringar utan att behöva ta mer mark i anspråk. Tillgängligheten anses vara god. En bullerutredning har utförts för området runt Skogomeanstalten i syfte att fastställa trafikbullersituationen och vilken inverkan på bullersituationen en utökad verksamhet på Skogomeanstalten beräknas få. Eftersom samtliga bostäder i området är byggda innan 1997 överskrider inte gränsvärdet för när bullerdämpande åtgärder bör övervägas, varken i nuläget eller för prognosår 2045. Trafik till och från Skogomeanstalten beräknas inte orsaka att riktvärden för nya och äldre skolgårdar överskrider på större områden än vad som redan orsakas av buller från övrig trafik på skolgårdsytorna i området. Det finns en stor del av skolgården som kommer klara 50 dBA även i framtiden. Merparten av resten ligger med en ljudnivå upp till 52 dBA, förutom bollplanen som är placerad närmst vägen eftersom det är en mindre känslig aktivitet.

Service

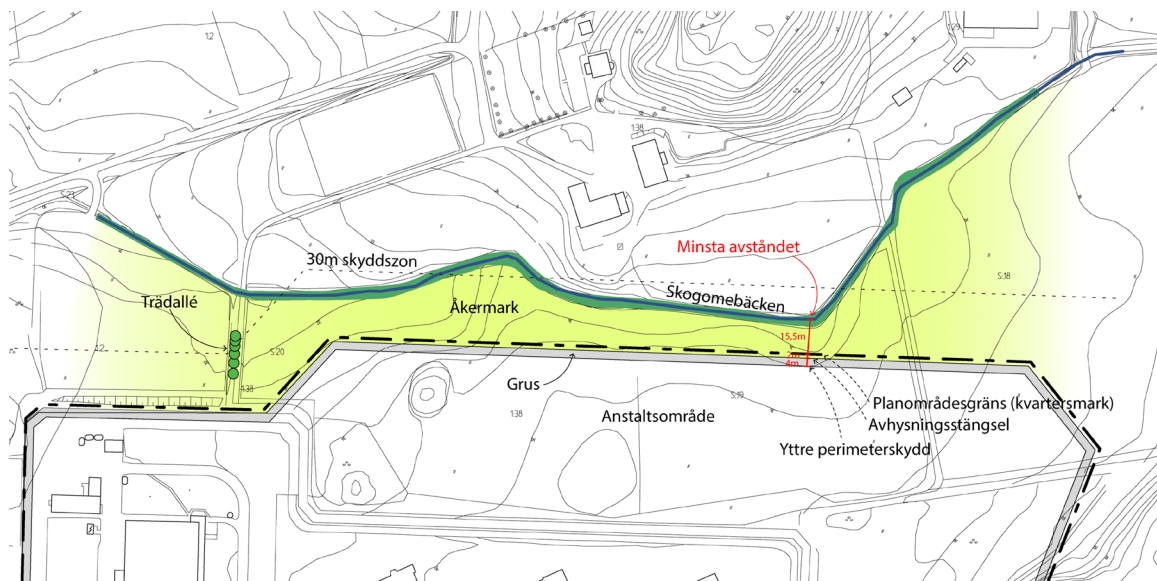
Inom planområdet finns ingen service. Närmast planområdet, väster om Lillhagsvägen finns kommunal service i form av en F-6 skola. Söder om anstalten, på ca 700 m avstånd, ligger Lillhagsparken med kommunal service med förskola och kommersiell service med restaurang och livsmedelsbutik. Fastighetens östra del består av ett större skogsområde som fungerar som rekreationsområde för närboende.

Naturmiljö och friytor

För att kartlägga de naturvärden som finns på platsen har en naturvärdesinventering och en fågel- och groddjursinventering utförts. Detta har gjorts över ett större område än detaljplanens avgränsning. Förslaget innebär att tre småbiotoper påverkas, två åkerholmar och en stenmur. För mer ingående beskrivning av naturmiljön i området läs under Sammanfattning av utredning eller direkt i utredningen (Naturvärdesinventering Skogome, Tyréns, 2024) (Fågel och groddjursinventering Skogome Tyréns 2024). Utöver inventeringarna har även en naturvårdsplan upprättats (Naturvårdsplan Anstalten Skogome, Ecogain 2021).

Naturmiljön i området påverkas främst norrut och österut. Norrut består naturmiljön av öppet landskap i form av jordbruksmark och österut finns skogb eklätt berg. Även söderut domineras naturmiljön av skog som begränsar kriminalvårdens möjlighet att utvidga sin verksamhet åt det hållet. Genom det öppna landskapet i norr rinner Skogomebäcken, bäcken omfattas inte av strandskyddet. Planförslaget har anpassats för att minska sin påverkan på jordbruksmarken och för att så långt det är möjligt, minska intrånget på Skogomebäckens strandzon. På den smalaste punkten är det 15,5 meter mellan anstaltens område och bäcken. Bedömningen är att det har sparats tillräckligt med yta för att det öppna landskapet inte ska delas upp och för att området fortsatt ska kunna fungera som betesmark.

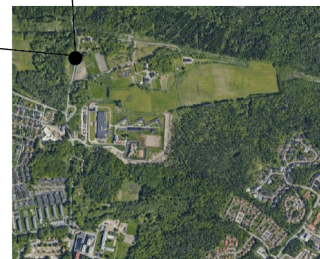
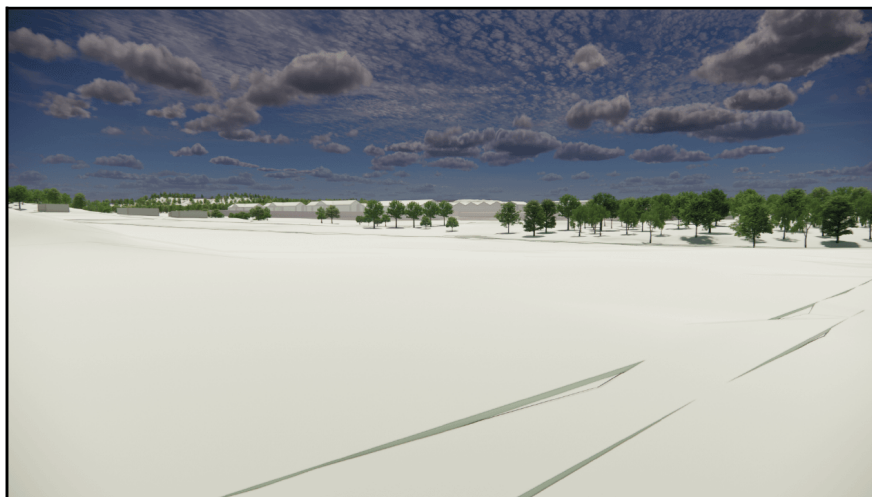
Behov av friytor för anstalten hanteras av kriminalvården inom sitt område på kvartersmarken som detaljplanen skapar.

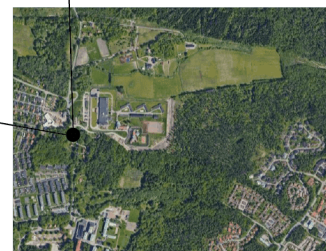
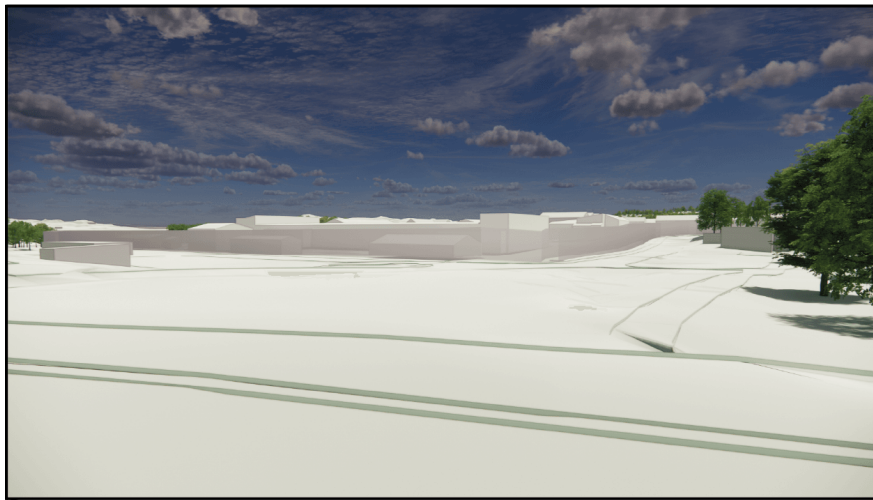
Figur 9: Kartbild som visar avstånd mellan Skogomebäcken och Kriminalvårdens område.

Landskapsbild

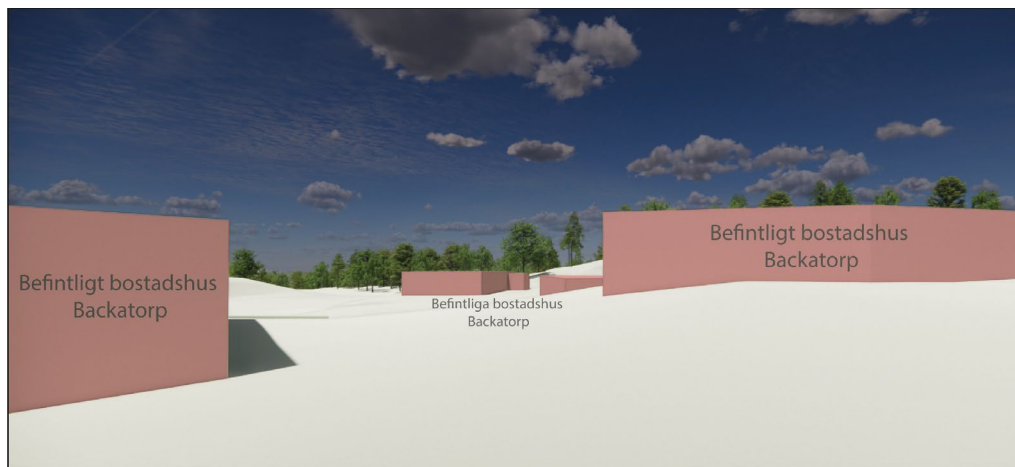
Detaljplanen reglerar ett antal höjder för ny bebyggelse som anpassas till befintliga byggnader på anstalten. De föreslagna byggnaderna kommer inte påverka landskapsbilden i någon större utsträckning, se vybilder nedan från Lillhagsvägen, Lerbäcksvägen och Båtsman Hisings gata.

Figur 10: Vy från Lerbäcksvägen (White arkitekter)

Figur 11: Vy från Lillhagsvägen (White arkitekter)

Figur 12: Vy från Båtsmans Hisings gata (White arkitekter)

Sociala aspekter och åtgärder

Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar med sociala konsekvensanalyser (SKA) och barnkonsekvensanalyser (BKA) i de flesta planarbeten. Att arbeta med SKA/BKA

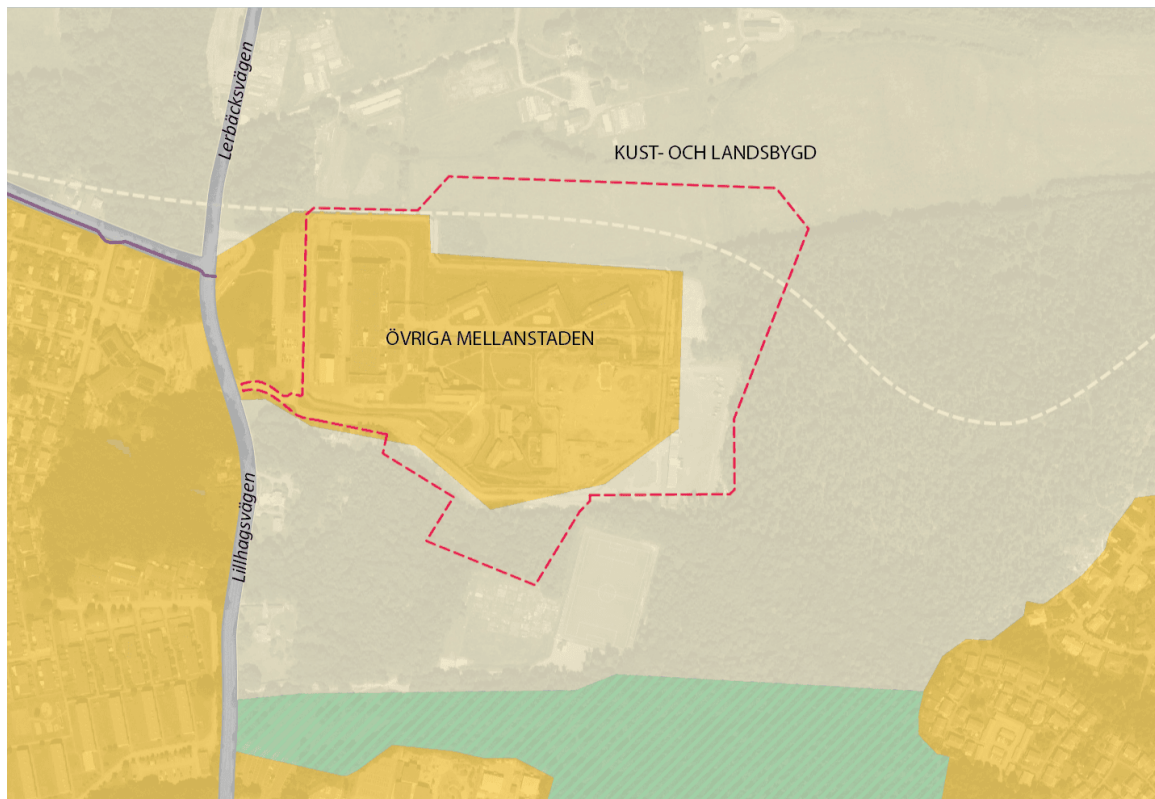
handlar om att inventera sociala aspekter och barnperspektiv och låta dessa bli en del av den fortsatta planeringen. Detaljplanen bedöms ha social komplexitetsnivå 1, den lägsta nivån enligt stadens bedömningskriterier av social komplexitetsnivåer. Därför har ingen SKA/BKA gjorts för denna detaljplan. Stadsbyggnadsförvaltningen ser inte att en utökning av anstalten skulle generera några målkonflikter utifrån det sociala perspektivet, då allmänheten inte har tillträde till området eller dess omedelbara närhet. Verksamheten ter sig anonym för kringboende och märks inte av särskilt mycket i vardagen.

Överväganden som ligger till grund för detaljplanens utformning

Av de studerade miljöaspekterna är det framför allt naturmiljön som riskerar att påverkas negativt till följd av planen. Den huvudsakliga orsaken är ianspråktagandet av skog och jordbruksmark, som innebär förlust av naturvärden och livsmiljöer för arter. Med hjälp av olika skydds- och kompensationsåtgärder bedöms ett genomförande av detaljplanen ha en mindre negativ påverkan. För miljöaspekterna risk och säkerhet, ljus, buller och grundvatten har planen bedömts medföra obetydliga konsekvenser. Inga påfallande kulturhistoriska lämningar finns inom planområdet, inga konsekvenser bedöms påverka naturvärden. Konsekvenserna för friluftslivet påverkas delvis. Detta med anledning av de befintliga Skogsstigar som försvunnit till följd av detaljplanen. För resterande miljöaspekter (luftmiljön, stabilitet och sättningar, markmiljö och dagvatten) har planen bedömts medföra obetydliga konsekvenser.

Översiktsplanen

Göteborgs stads översiktsplan godkändes av kommunfullmäktige den 19 maj 2022 och anger kommunens samlade strategi för hur mark, vatten och bebyggelse ska användas, utvecklas och bevaras. Den pekar ut en riktning för hur kommunen ska utvecklas på lång sikt samtidigt som den vägleder beslut här och nu. I Översiktsplanen ligger befintlig kriminalvårdsanstalt under markanvändning *Blandad stadsbebyggelse* inom *Övriga mellanstaden*. På områdena runt omkring befintlig anstalt anges *Kust- och landsbygd*. Kust- och landsbygden består till stor del av natur- och jordbruksområden med inslag av spridd bebyggelse. Detaljplanen överensstämmer med översiktsplanens intentioner men delar av exploateringen sker på jordbruksmark. I översiktsplanen anges att brukningsvärd jordbruksmark kan tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt, tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Figur 13: Översiktsplanens markanvändningskarta. Röd linje visar planområdesgräns och hur den förhåller sig till översiktsplanens användningsområde. Ljusgult avser kust- och landsbygd och mörk gul avser övriga mellanstaden.

lanspråktagande av mark för kust- och landsbygd

Norra delen av planområdet omfattas av jordbruksmark där översiktsplanen anger kust- och landsbygd. Rekommendationen är att ny bebyggelse endast bör tillkomma genom enstaka lokaliseringsprövningar och som tillskott till befintliga bebyggelsegrupper och på mark som redan är ianspråktagen. En lokaliseringsutredning har tagits fram där exploatering på jordbruksmark motiveras (White, 2024).

Anläggningen bedöms vara ett viktigt samhällsintresse för staden, regionen och även nationellt. Ett argument för föreslagen utbyggnad precis invid befintlig anläggning är att det har fördelar under byggtid, då befintlig anläggning behöver vara igång parallellt som den utökas. Bedömningen är att en utbyggnad av Skogome kriminalvårdsanstalt är ett samhällsviktigt behov som kan väga tyngre än de nackdelar för jordbrukslandskapet som förslaget innebär.

Jordbruksmark förtydligat i översiktsplanen

Enligt 3 kap. 4 § miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

ANTAGANDEHANDLING

Åtgärder som försvårar eller förhindrar jordbruksverksamhet ska undvikas så långt som möjligt. Stor restriktivitet ska iakttas mot ny bebyggelse och nya anläggningar annat än sådana som har med områdenas funktion som jordbruksområden att göra. Vid ändrad användning ska en avvägning göras mellan intresset att bevara marken som jordbruksmark och intresset av att utnyttja den för andra ändamål. I avvägningen måste det framgå att det nya ändamålet är av väsentligt samhällsintresse och att alternativ som inte tar jordbruksmark i anspråk har utretts och funnits olämpliga.

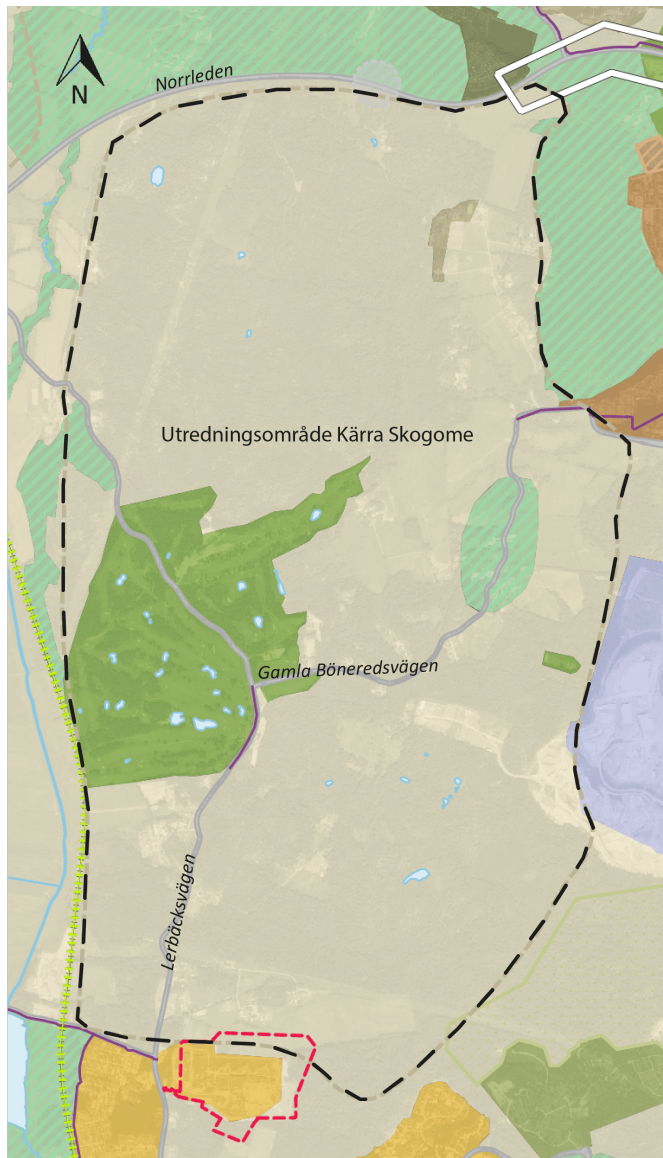
Om byggande på jordbruksmark övervägs ska en samlad bedömning av ingreppet göras utifrån jordbruksmarkens värden enligt följande:

- Produktionsvärden
- Natur- och Kulturvärden
- Sociala värden
- Kretsloppsvärden/miljötjänster

Utredningsområde Kärre Skogome

Genom norra delen av planområdet går gränsen för ett utredningsområde för blandad stadsbebyggelse som enligt översiktsplanen utgör en värdefull reserv för stadsutveckling framförallt på lång sikt. Utvecklingsområdet kan bli aktuellt för utbyggnad på lång, medellång eller kort sikt beroende vad staden väljer eller hur behovet ser ut.

Rekommendationen för utvecklingsområden är att det krävs fördjupat planeringsunderlag (fördjupning av översiktsplanen eller program) innan utbyggnad kan aktualiseras i området. Utbyggnaden av kriminalvårdens verksamhet är prioriterad och bedöms ha en obetydlig inverkan på utbredningsområdet i stort som sträcker sig vidare 4 km norrut.

Figur 14: Översiktsplanens markanvändningskarta. Röd linje visar planområdesgräns och svart linje visar utredningsområdet.

Hushållning med mark- och vattenområden m.m.

Vid utarbetande av denna detaljplan har Stadsbyggnadsförvaltningen gjort en lämplighetsprövning enligt 2 kap. plan- och bygglagen samt en avvägning enligt 3 och 4 kap. miljöbalken. Vidare har detaljplanen prövats mot kommunens översiktsplan i enlighet med 5 § förordningen om hushållning med mark och vattenområden m.m.

En lokaliseringsutredning (White, 2024) har gjorts för att redovisa lämplig utökning av Skogome kriminalvårdsanstalt enligt Miljöbalken 3 kap 4 §. Lokaliseringsutredningen har utgått ifrån anstaltens befintliga läge och jämfört utökning utifrån olika lägen med hänsyn till verksamhetens krav. Expansionen föreslås ske åt två håll för att inte skapa en så långsträckt verksamhet utifrån befintliga miljöer och nedan listade verksamhetskrav:

- Så korta avstånd som möjligt

ANTAGANDEHANDLING

- God överblickbarhet och logistik för personalen
- Möjlighet att kunna separera olika klientflöden
- Goda möjligheter för klienterna till utevistelse
- Bra och tydliga flöden för besökare

Lokaliseringsutredningen syftade även till att utvärdera ingrepp på jordbruksmark. Med bedömningen att jordbruksmarken får tas i anspråk för utökning av anstalten.

Inga riksintressen eller andra områden med särskilda natur- eller kulturintressen berörs. Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att redovisad användning kan anses vara den från allmän synpunkt mest lämpliga utifrån planområdets förutsättningar och föreliggande behov. Planen bedöms inte medföra att miljö kvalitetsnormerna överskrids.

Ny koppling mellan Holmvägen och Tagenevägen

En utredning som inte är direkt kopplad till detaljplanen har tagits fram med syfte att studera möjligheter att anlägga en ny vägkoppling mellan Holmvägen och Tagenevägen (Plan- och profilstudie Holmvägen-Tagenevägen 2022-12-09). Utredningen visar vilka sträckningar som är möjliga. En av sträckningarna passerar direkt norr om Skogomeanstalten, se inringat område i figur 15 nedan. Detaljplanen försvårar eller utesluter möjligheten att anlägga en ny vägkoppling direkt norr om dagens anstalt. Stadsbyggnadskontorets strategiska avdelning har bedömt att sträckningen inte är ett av de troligaste alternativen om en utbyggnad av vägen blir verklighet i framtiden.

Figur 15: Kartbild som visar flera olika korridorer för framtida koppling mellan Holmvägen och Tagenevägen.

Jordbruksmark

Ett genomförande av detaljplanen innebär att jordbruksmark tas i anspråk. Enligt översiktsplanen ska det göras en samlad bedömning av föreslaget ingrepp på jordbruksmark enligt dess produktionsvärde, natur- och kulturvärde, sociala värden samt kretsloppvärden och miljö tjänster, vilket också är bakgrunden till att lokaliseringsutredningen tagits fram. Av miljöbalken 3 kap 4 § framgår att brukningsvärd

ANTAGANDEHANDLING

jordbruksmark av nationellt intresse får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att ta annan mark i anspråk.

Den samlade bedömningen från lokaliseringsutredningen och utifrån kriterierna uppsatta i översiktsplanen är att ingrepp av ett utökat anstaltsområde har låg påverkan på aktuell jordbruksmark. Utifrån bedömningen framgår det att jordbruksmarken redan idag präglas av Skogomeanstalten och att merparten av de befintliga värdena – så som de natur- och kulturvärden som bäcken och allén utgör – fortfarande kan bibehållas vid en utökning. Den största konsekvensen bedöms bli en måttliga påverkan på jordbrukets kretsloppsvärden och miljötjänster.

Utifrån miljöbalken har lokaliseringsutredningen svarat på om aktuell mark är brukningsvärd jordbruksmark, om den aktuella marken behövs för att tillgodose ett väsentligt samhällsintresse och om behovet kan tillgodoses från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Ställningstaganden redovisas under rubrikerna nedan.

Brukningensvärd jordbruksmark

Bedömningen utifrån lokaliseringsutredningen är att området norr om anstalten som ianspråk tas består av brukningensvärd jordbruksmark. Rättspraxis är att jordbruksmark som brukas, oavsett om och hur den brukas, är brukningensvärd i lagens mening. För att jordbruksmark ska klassas som brukningensvärd krävs att marken har brukats i närtid och att den ska ingå i ett sammanhängande jordbrukslandskap som brukats. Från Lantmäteriets kartdatabas över äldre kartor i området går det tydligt att urskilja att aktuell jordbruksmark varit i bruk under en lång tid, samt att den ingår i ett sammanhängande jordbrukslandskap.

Väsentligt samhällsintresse

Kriminalvårdsanstalten bedöms vara ett väsentligt samhällsintresse ur flera aspekter. Kriminalvårdens arbete är en förutsättning för vårt öppna samhälle och har ett statligt formulerat ansvar att göra samhället säkrare och tryggare, vilket genomförs genom att omhänderta brottsdömda och genom systematiskt och kontinuerligt arbete med att stötta de intagna till ett liv utan brott efter avtjänat straff. Kriminalvården är en beredskapsmyndighet enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) sedan 1 oktober 2022. Det innebär att myndigheten har särskild betydelse för samhällets civila beredskap. Myndigheten ska ha god förmåga att motstå hot och risker, förebygga sårbarheter, hantera fredstida krissituationer och genomföra sina uppgifter vid höjd beredskap.

Ta annan mark i anspråk

Olika lokaliseringsalternativ har utretts utifrån verksamhetens behov och utifrån påverkan på skog- och jordbruksmark och på befintlig bebyggelse. Bedömningen utifrån utredningen är att anstalten lämpligen utökas åt två håll, norr och öst (inom perimeterskydd) för att uppfylla verksamhetens krav och med hänsyn till befintliga miljöer.

Mer ingående beskrivning av lokaliseringsutredningen (White, 2024) finns under *Sammanfattning av innehållet i planeringsunderlagen*.

Prövning enligt annan lagstiftning under planprocessen

En dispens gällande biotopskydd har erhållits av Länsstyrelsen i Västra Götalands län för att flytta 130 meter stenmur samt att ta bort två åkerholmar. Kompensationsåtgärder för dessa ska i huvudsak ske längs Skogomebäcken som löper strax norr om detaljplaneområdet.

En undersökning om betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken 6 kap. 6 § har genomförts under planprocessen och redovisas i avsnittet *Konsekvenser*.

Motiv till detaljplanens regleringar

Nedan redovisas motiven till de enskilda regleringarna i detaljplanen. Samma planbestämmelse kan användas på flera ställen i planen med samma motiv eller med olika motiv. Redovisningen är ett krav enligt Boverkets föreskrifter och allmänna råd om planbeskrivning (BFS 2020:8) och gäller detaljplaner som påbörjas efter den 31 december 2021.

Användningsbestämmelser för kvartersmark

Beteckning	Bestämmelse	Motiv till reglering	Läge i kartan
D ₁	Kriminalvård	Befintlig verksamhet är kriminalvård. Användningen preciseras för att säkra att utökning av området får samma användning.	Hela planområdet.

Egenskapsbestämmelser

Beteckning	Bestämmelse	Motiv till reglering	Läge i kartan
Prickmark	Markens får inte förses med byggnad.	Bestämmelsen syftar till att begränsa byggrätt och säkerställa skyddsavstånd för yttre stängsel.	Motivet gäller samtliga förekomster.

ANTAGANDEHANDLING

ö ₁	Marken får inte förses med byggnad med undantag för komplementbyggnader som syftar till väderskydd.	Bestämmelsen syftar till att säkerställa att inga tyngre byggnader uppförs i närheten av Skogomebäcken på grund av stabilitetsförhållanden. Men möjliggör att väderskydd får uppföras på rastgårdar som kommer finnas inom området.	Motivet gäller där bestämmelse anges.
h ₁	Högsta nockhöjd är 16 meter.	Bestämmelsen syftar till att reglera höjden för byggnation inom egenskapsområdet.	Motivet gäller samtliga förekomster.
h ₂	Högsta nockhöjd är 12 meter.	Bestämmelsen syftar till att reglera höjden för byggnation inom egenskapsområdet.	Motivet gäller samtliga förekomster.
h ₃	Högsta nockhöjd är 4,5 meter med undantag för anordning för hiss och trapphus.	Bestämmelsen syftar till att reglera höjden för byggnation inom egenskapsområdet och minska den visuella påverkan från söder.	Motivet gäller samtliga förekomster.
e ₁	Största byggnadsarea är 10900 m ² .	Bestämmelsen syftar till att reglera hur stor byggrätt som är acceptabel inom	Motivet gäller samtliga förekomster.

ANTAGANDEHANDLING

		egenskapsområdet.	
e ₂	Största byggnadsarea är 3100 m ² .	Bestämmelsen syftar till att reglera hur stor byggrätt som är acceptabel inom egenskapsområdet.	Motivet gäller samtliga förekomster.
e ₃	Största byggnadsarea är 5200 m ² .	Bestämmelsen syftar till att reglera hur stor byggrätt som är acceptabel inom egenskapsområdet.	Motivet gäller samtliga förekomster.
e ₄	Största byggnadsarea är 1250 m ² .	Bestämmelsen syftar till att reglera hur stor byggrätt som är acceptabel inom egenskapsområdet.	Motivet gäller samtliga förekomster.
e ₅	Största byggnadsarea är 400 m ² .	Bestämmelsen syftar till att reglera hur stor byggrätt som är acceptabel inom egenskapsområdet.	Motivet gäller samtliga förekomster.
e ₆	Största byggnadsarea är 2500 m ² .	Bestämmelsen syftar till att reglera hur stor byggrätt som är acceptabel inom egenskapsområdet.	Motivet gäller samtliga förekomster.
e ₇	Största byggnadsarea är 8500 m ² .	Bestämmelsen syftar till att reglera hur stor byggrätt som är acceptabel inom egenskapsområdet.	Motivet gäller samtliga förekomster.
e ₈	Största byggnadsarea är 5900 m ² .	Bestämmelsen syftar till att reglera hur stor	Motivet gäller samtliga förekomster.

ANTAGANDEHANDLING

		byggrätt som är acceptabel inom egenskapsområdet.	
m ₁	Samhällsviktiga byggnader ska kunna skyddas mot översvämning till nivån 0.5 m över skyfallsytan.	Bestämmelsen syftar till att säkerställa att samhällsviktiga byggnader inte kommer till skada vid skyfall.	Motivet gäller samtliga förekomster.
m ₂	Ej samhällsviktiga byggnader ska kunna skyddas mot översvämning till nivån 0.2 m över skyfallsytan.	Bestämmelsen syftar till att säkerställa att byggnader inte kommer till skada vid skyfall.	Motivet gäller samtliga förekomster.
Egenskapsbestämmelse för all kvartersmark	Inom användningsområdet ska ytor för skyfallshantering för minst 1950 m ³ vatten anordnas.	Bestämmelsen syftar till att säkerställa att ytor för skyfallshantering anordnas. Bestämmelse om dagvatten, skyfall och genomsläpplighet kan lösas på samma yta.	Motivet gäller för hela användningsområdet.
Egenskapsbestämmelse för all kvartersmark	Inom användningsområdet ska ytor för dagvattenfördröjning för minst 870 m ³ vatten anordnas.	Bestämmelsen syftar till att säkerställa att ytor för dagvattenhantering anordnas och skapa förutsättningar som krävs för att uppfylla MKN. Bestämmelse om dagvatten, skyfall och genomsläpplighet kan lösas på samma yta.	Motivet gäller för hela användningsområdet.

Egenskapsbestämmelse för all kvartersmark	Minst 15% av marken ska vara genomsläpplig.	Bestämmelsen syftar till att säkerställa att dagvatten infiltreras inom den egna fastigheten och begränsa hur mycket mark som kan exploateras och hårdgöras inom planområdet. Bestämmelse om dagvatten, skyfall och genomsläpplighet kan lösas på samma yta.	Motivet gäller för hela användningsområdet.
---	---	---	---

Planeringsförutsättningar

Planeringsförutsättningarna är de förutsättningar på platsen och i omgivningarna som har haft betydelse för planens utformning och omfattning.

Med planeringsunderlag avses faktabetonat material som kommunen använder som underlag i detaljplaneringen. Det kan vara olika former av inventeringar, uppgifter om mark- och grundförhållanden, trafikförhållanden, VA-försörjning, ägostruktur, befintliga planförhållanden eller statistiska uppgifter.

I det här avsnittet redovisas en sammanfattning av innehållet i planeringsunderlaget och vilka slutsatser som varit relevanta för detaljplanens utformning och omfattning.

Befintliga förhållanden och tidigare ställningstaganden

Översiktsplan för Göteborg, antagen av kommunfullmäktige 2022-05-19, anger för planområdet markanvändningarna blandad stadsbebyggelse i övriga mellanstaden samt kust- och landsbygd. Inriktningen för övriga mellanstaden som helhet är att komplettera så att det inom blandad stadsbebyggelse ryms bostäder, kontor, samhällsservice, handel och andra anläggningar för service. Kompletteringar inom området ska ske så att bostäder, service och arbetsplatser även fortsättningsvis blandas. Rekommendation för områden inom kust- och landsbygd är att natur-, kultur- och friluftvården ska värnas. Ny bebyggelse bör endast tillkomma genom enstaka lokaliseringsprövningar och som tillskott till befintliga bebyggelsegrupper och på mark som redan är ianspråktagen.

Detaljplanen följer översiktsplanens intentioner.

För området finns ingen gällande detaljplan men historiskt sett har fastigheten använts för jordbruk. Innan anstalten byggdes år 1957 bestod området helt av mer eller mindre öppen åkermark. I samband med att anstalten vuxit har andelen jordbruksmark successivt minskat och försvunnit till förmån för byggnader, vägar, parkeringar och anlagda grönytor.

Planområdet utgörs idag huvudsakligen av kriminalvårdsanstaltens verksamhet. Utöver anstalten är platsen glesbebyggd och närmsta marken är jordbruksmark och skogsmark. Väster om området går Lillhagsvägen, bebyggelsen är glest utspridd och blandad. Det är lantbruk, villor och skola.

Området omfattas inte av strandskydd, Natura 2000 eller riksintressen. Stenmur och åkerholmar inom området omfattas av generella biotopskydd.

Mark, vegetation och fauna

Naturförhållanden

Planområdet ligger i Skogome på Hisingen och omges av bostadsbebyggelse, skog och jordbruksmark. Fastigheten angränsar i norr till ett ca 10 hektar stort område med jordbruksmark och i söder till ett skogsområde. Vid skogen söder om fastigheten finns även en nyanlagd fotbollsplan samt ett mindre koloniområde. Strax utanför fastigheten i sydväst ligger en ensam villa med utsikt mot anstaltsområdet. Öster om anstaltsområdet finns skogsbeklädd kuperad terräng. På andra sidan skogen tar ett sammanhängande villaområde vid. I väster går fastighetsgränsen längs med Lillhagsvägen som passerar i nordsydlig riktning.

Det inhägnade anstaltsområdet är ca 8 hektar och består av byggnader, anlagda ytor och grönytor (framför allt gräsmattor med enstaka träd). Stora delar av fastigheten Skogome 2:2, framförallt i östra halvan, utgörs av gallrad blandskog där tall, ek och vårtbjörk dominerar trädskiktet. Skogens övre ålder är i regel 70-90 år. I öst och sydvästlig riktning återfinns fastmarksområden med berg. Marken i området är relativt flack med en svag lutning från +37,5 i väster ner mot +35,3 i öster (RH2000).

Historiskt har en stor del av fastigheten använts för jordbruk. Innan första etappen av anstalten byggdes år 1957 bestod området av mer eller mindre öppen åkermark.

Naturvärden

En naturvärdesinventering har tagits fram och bilagts handlingarna (Tyréns, 2024). De naturvärden som identifierats i närheten av planområdet är främst knutet till vattendraget (Skogomebäcken) i den norra delen. Vattendraget utgör biflöde till Kvillen samt omgivande strandvegetation och har naturvärdeklass 3 - *påtagligt naturvärde* och bedöms inneha visst biotopvärde. Vattendraget bedöms hysa visst artvärde då det är påtagligt artrikare än den omgivande landskapet. Det finns också vissa naturvärdesobjekt inom

ANTAGANDEHANDLING

planområdet knutna till de lövträdsdominerande delarna av skogsmarken med naturvärdeklass 4 - *visst naturvärde*.

Inom planområdet hittades tre biotopskyddsobjekt som har skydd enligt miljöbalken 7 kap 11§, en stenmur och två åkerholmar.

Värdeelement som påträffades utgjordes av tre högstubbar som utgör potentiella boträd för mindre hackspett.

Inventeringsresultat arter

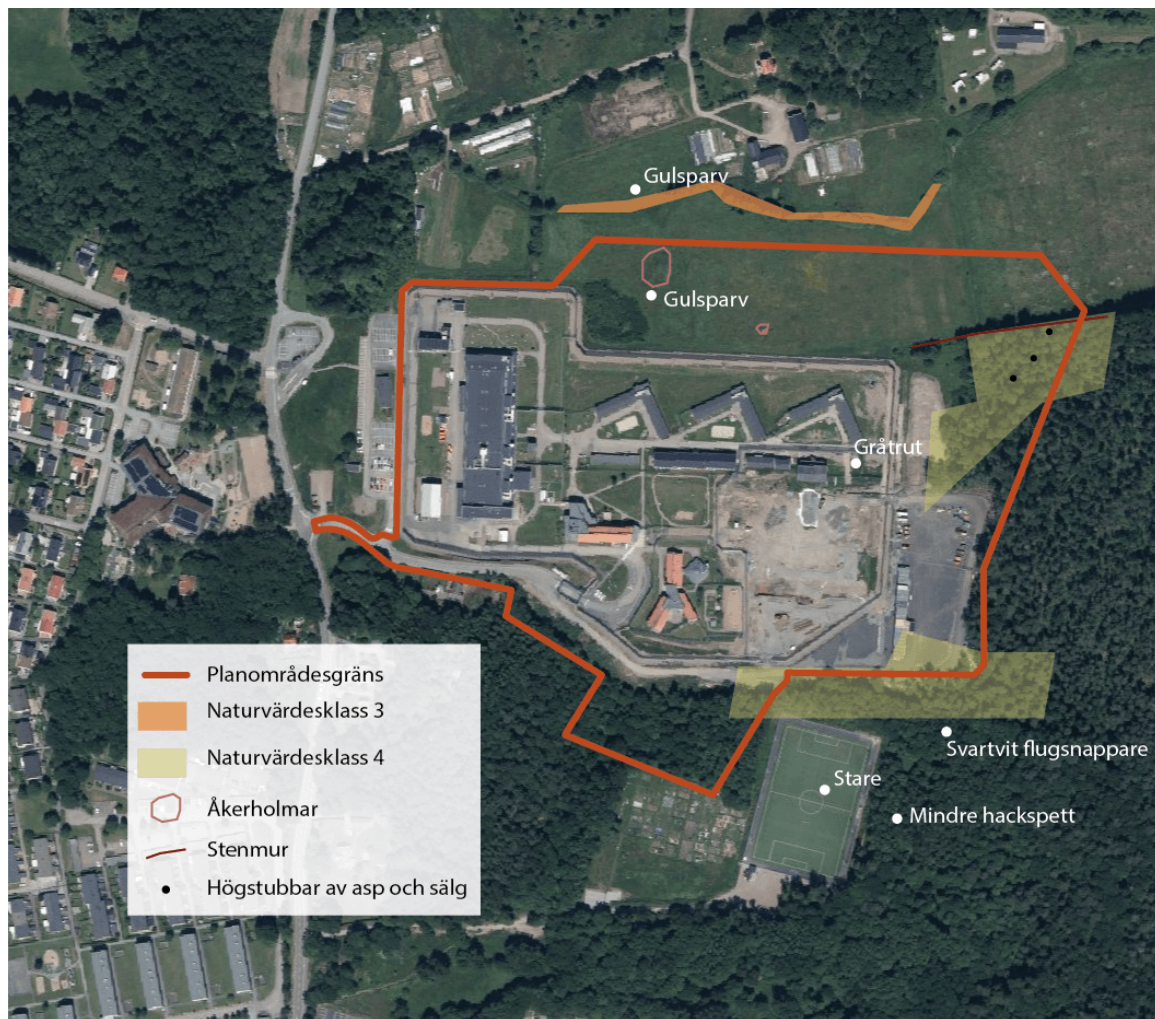
Vid en fågel och groddjursinventering (Tyréns, 2024) observerades fem rödlistade arter, av dessa bedömdes gulsparv häcka inom planområdet. Överflygande eller födosökande individer som observerades var gråtrut och stare . Utanför planområdet observerades revirhävande individer av svartvit flugsnappare och mindre hackspett. Mer om mindre hackspett presenteras i avsnitt längre ned under rubrik Mindre hackspett.

Inga groddjur eller lämpliga leklokaler för groddjur observerades vid något av de två besöken.

Artvärdena inom det aktuella området bedöms som helhet vara måttliga.

Figur 16: Inventeringsområdet för NVI markerat med röd linje (Naturvärdesinventering, 2024).

Figur 17: Kartbild av de naturvärden som framgår i NVI samt fågel- och groddjursinventeringen.

Mindre hackspett

Inventering av mindre hackspett har gjorts vid två tillfällen. Den första inventeringen, utredning av mindre hackspett (Tyréns, 2022) gjordes för södra området av anstalten som berörde byggprojekt som genomfördes innan detaljplanarbetet startade. Mindre hackspett inventerades också i en fågel- och groddjursinventering som togs fram för detaljplanarbetet (Tyréns, 2024).

Syftet med utredning av mindre hackspett (Tyréns, 2022) var att svara på frågor som Länsstyrelsen haft angående mindre hackspett samt beskriva skyddsåtgärder som vidtas för att det aktuella projektet inte ska strida mot Artskyddsförordningen. Som konsekvens av byggprojektet försvann ca 1,7 hektar möjligt habitat för hackspett, varav 0,5 hektar bedömdes som särskilt lämpligt. Avverkningen innebar också att sju högstubbar försvann. Sammantaget medförde exploateringen att områdets kvaliteter för mindre hackspett blev något sämre. Inventering från 2013 visade dock att det finns runt 150 hektar lämplig biotop i närområdet, så någon större risk att de lokala populationerna av mindre hackspett påverkas negativt bedömdes inte föreligga. De negativa konsekvenserna bedömdes inte vara av sådan storlek att det utlöser förbud enligt Artskyddsförordningen och krav på dispens.

ANTAGANDEHANDLING

För att säkerställa kontinuerlig ekologisk funktion för mindre hackspett i området har specialfastigheter under våren 2023 tillskapat 14 högstubbar i närliggande skogsområde, öster om Skogomeanstalten. Utredningen bedömde skogsområdet som tillräckligt nära de områden som exploaterades för att stödja den lokala populationen av mindre hackspett. De två områdena för nyskapta högstubbarna visas i figur 19.

Länsstyrelsen tog beslut om sitt föreläggande om 12:6 för skyddsåtgärder i samband med avverkning av skog i Skogome hösten 2022. Länsstyrelsen bedömning är att mindre hackspett kan fortsätta häcka framgångsrikt i området, även om skyddsåtgärder genomförs.

Rapporten utredning av mindre hackspett (Tyréns, 2022) presenteras under *Sammanfattning av innehållet i planeringsunderlagen*.

I rapporten fågel- och groddjursinventering (Tyréns, 2024) genomfördes fältinventering i april och maj 2023. Inventeringsområdet omfattar 10 hektar och består av ungefär hälften skogsmark och hälften öppen mark (se figur 16). Mindre hackspett observerades 11 maj 2023 med revirläte söder om inventeringsområdet. Avståndet från observationsplatsen till gränsen för inventeringsområdet var cirka 100 meter. Observationsplatsen 2023 sammanfaller med lokalen Gärdsgårdsstigen där den observerats 2016 och 2017. Det är troligt att mindre hackspett häckar i det lövskogsdominerade området söder om inventeringsområdet.

Detta stämmer också med den nyligen framtagna biotopkarteringen (figur 20) som gjorts inom ett större område i Backa (Pro Natura, 2023). Denna visar att inventeringsområdet delvis utgörs av lämpligt habitat för arten, och att det finns ett stort område med mycket lämpligt habitat söder om inventeringsområdet. Mindre hackspett skulle eventuellt kunna använda delar av inventeringsområdet för födosök. Huvuddelen av inventeringsområdet utgörs dock av talldominerad skog, vilket inte är det habitat som föredras av mindre hackspett, som är en typisk lövskogsart.

Mindre hackspett är rödlistad till följd av minskande populationsstorlek och försämrad tillgång på habitat. Den senaste uppskattningen av antalet par i Sverige uppgår till 4 200 par (BirdLife Sverige, 2022). Det aktuella projektet bedöms inte påverka artens möjligheter att finnas kvar i området, eftersom det finns stora arealer lämpligt habitat österut och söderut.

Fågel- och groddjursinventeringen (Tyréns, 2024) presenteras under *Sammanfattning av innehållet i planeringsunderlagen*.

Figur 18: De fyra delområdena som inventerades för mindre hackspett markerade med röd linje (PM mindre hackspett 2022).

Figur 19: Områden för nyskapande av högstubbar markerade med ljusgrönt. De flesta högstubbarna nyskas i det östra av de två ljusgröna områdena. De inventerade delområdena markerade med rött (PM mindre hackspett, 2022).

Figur 20: Redigerad karta från biotopkartering av habitat för mindre hackspett (Pro Natura, 2023). Ungefärlig utsträckning för inventeringsområdet i naturvärdesinventeringen markerat med röd linje. Blå färg visar delvis lämpligt habitat, gul färg visar lämpligt habitat och rött visar mycket lämpligt habitat. Den individ av mindre hackspett som observerades vid denna inventering (11 maj 2023) var precis i den norra kanten av det röda området (Tyréns 2024).

Fornlämningar och kulturhistoria

En arkeologisk utredning har gjorts (WSP, 2022) och bilagts handlingarna. Utredningen visar att inga särskilt påfallande kulturhistoriska lämningar finns inom planområdet. Utmed delar av fastighetsgränsen finns stenmurar som vittnar om att marken tidigare brukats för jordbruk. En registrerad fornlämning ligger strax utanför planområdet. Det är en gammal bytomt "Skogome gamla tomt", som bland annat har rester av husgrunder och stenmurar.

Länsstyrelsen bedömer att det inte finns något ytterligare behov av arkeologiska utredningar inom ramen för detaljplanearbetet med nuvarande avgränsning.

Figur 21: Fornlämning intill planområdet

Sociala förutsättningar

Utbyggnaden innebär att anstalten mer än fördubblar sin intagningskapacitet, att fler byggnader och områdesbegränsningar tillkommer samt att mer mark runt befintlig anläggning ianspråk tas vilket kan förstärka områdets verksamhetskaraktär och Skogomes identitet som ett område för fångvård. Området är upplevelsemässigt redan idag starkt präglad av kriminalvårdsanstalten. Jordbruksmarken bedöms inte vara särskilt socialt värdefull då den inte inbjuder till vistelse eller sociala aktiviteter, samt att anstaltsens höga stängsel och utformning kan ha en avvisande effekt och ge känslor av obehag och otrygghet. Mark norr om Skogomebäcken används idag för småskalig odling, med högt socialt värde. Skogomebäcken och trädallén kan fortsatt utgöra naturliga avgränsningar mot dessa odlingsmarker vid en utökning av anstaltsområdet. Aktuell jordbruksmark anses hysa lågt socialt värde och ingreppet bedöms således ha låg påverkan på sociala värden.

Utanför planområdet men inom fastigheten (Skogome 2:2) erbjuds sociala värden i form av ett flertal vältrampade stigar i de skogklädda delarna. Många boende i villakvarteret öster om fastigheten nyttjar stigarna för att bland annat rasta sina hundar och motionera.

Ett par eldstäder finns i de västra delarna av skogen, närmare anstalten, och erbjuder möjlighet till eldning och grillning.

Trafik, parkering, kollektivtrafik och tillgänglighet

Det finns ett utbyggt vägnät, cykelnät samt kollektivtrafik på platsen idag och det finns kommunalt vägnät fram till planområdet. Lillhagsvägen, Lerbäcksvägen och Skogomevägen är kommunala vägar. Utöver den verksamhet som planeras i detaljplanen ska Rättsmedicinalverket uppföra en ny byggnad mellan Skogomeanstalten och Lillhagsvägen. Trafikmängden, cykeltrafik och kollektivtrafik förväntas således öka. Detaljplanen bedöms inte skapa behov av åtgärder på det befintliga vägnätet.

Ett trafik- och utformningsförslag har tagits fram och bilagts handlingarna (WSP, 2023).

Gång- och cykel

Det finns goda förutsättningar att ta sig till planområdet med cykel. Det behövs inga åtgärder för att utveckla cykelvägnätet. Exploatören bör skapa goda förutsättningar för den som cyklar att parkera cykeln vid målpunkten. Placering av cykelparkering är viktig och bör vara lättåtkomlig, överblickbara och undvika konfliktpunkter mellan cykeltrafik och biltrafik. I dagsläget finns 20 cykelparkeringar och planeras utöka med 60 platser enligt Mobilitets- och parkeringsutredningen (WSP, 2023).

Kollektivtrafik

Det finns goda förutsättningar att ta sig till planområdet med kollektivtrafik. Hållplatsen Skogome ligger vid Specialfastigheters fastighetsgräns. Detaljplanen föranleder inga förändringar av linjedragning eller hållplatslägen.

Tillgänglighet

Skogomeanstalten har i nuläget två tillgänglighetsanpassade parkeringar. Efter utökningen av verksamheten kommer det att finnas tre tillgänglighetsanpassade parkeringar. Den närliggande hållplatsen är tillgänglighetsanpassad och det finns möjlighet att ta sig från hållplatsen till verksamhetens infart utan att behöva passera några kanter, nivåskillnader eller branta lutningar.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

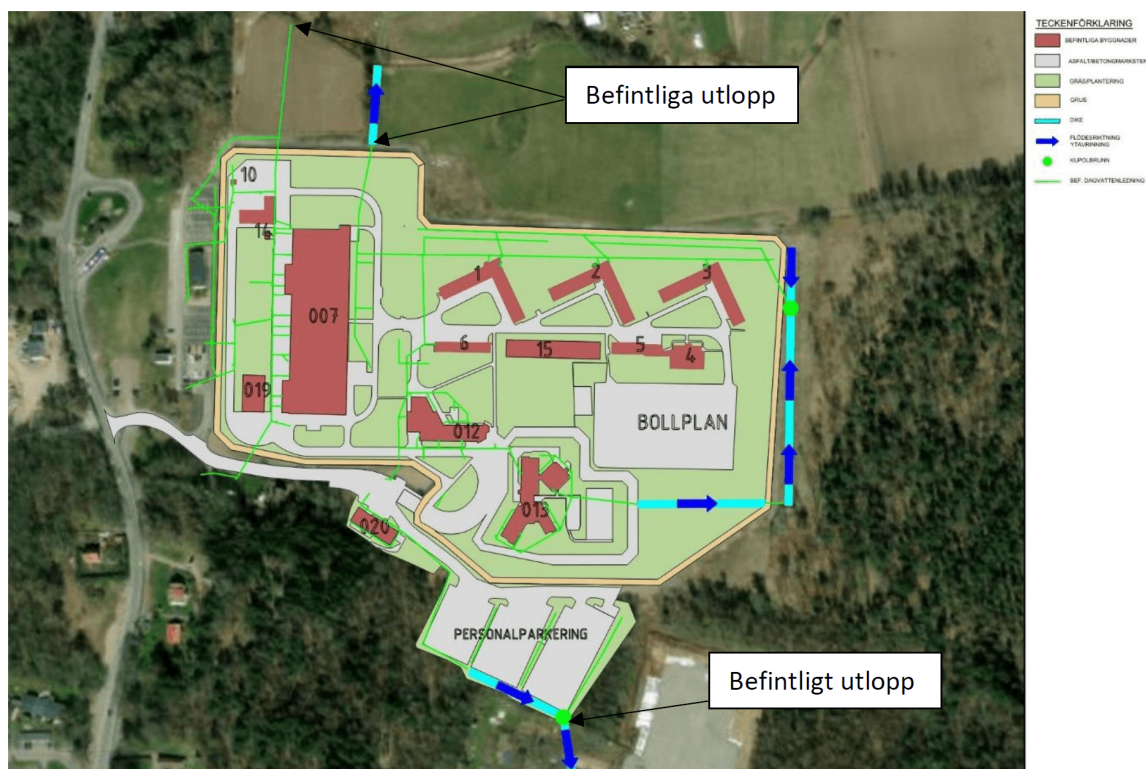
Planområdet är försörjt med allmänt spill- och dricksvattnät.

Övrig teknisk försörjning

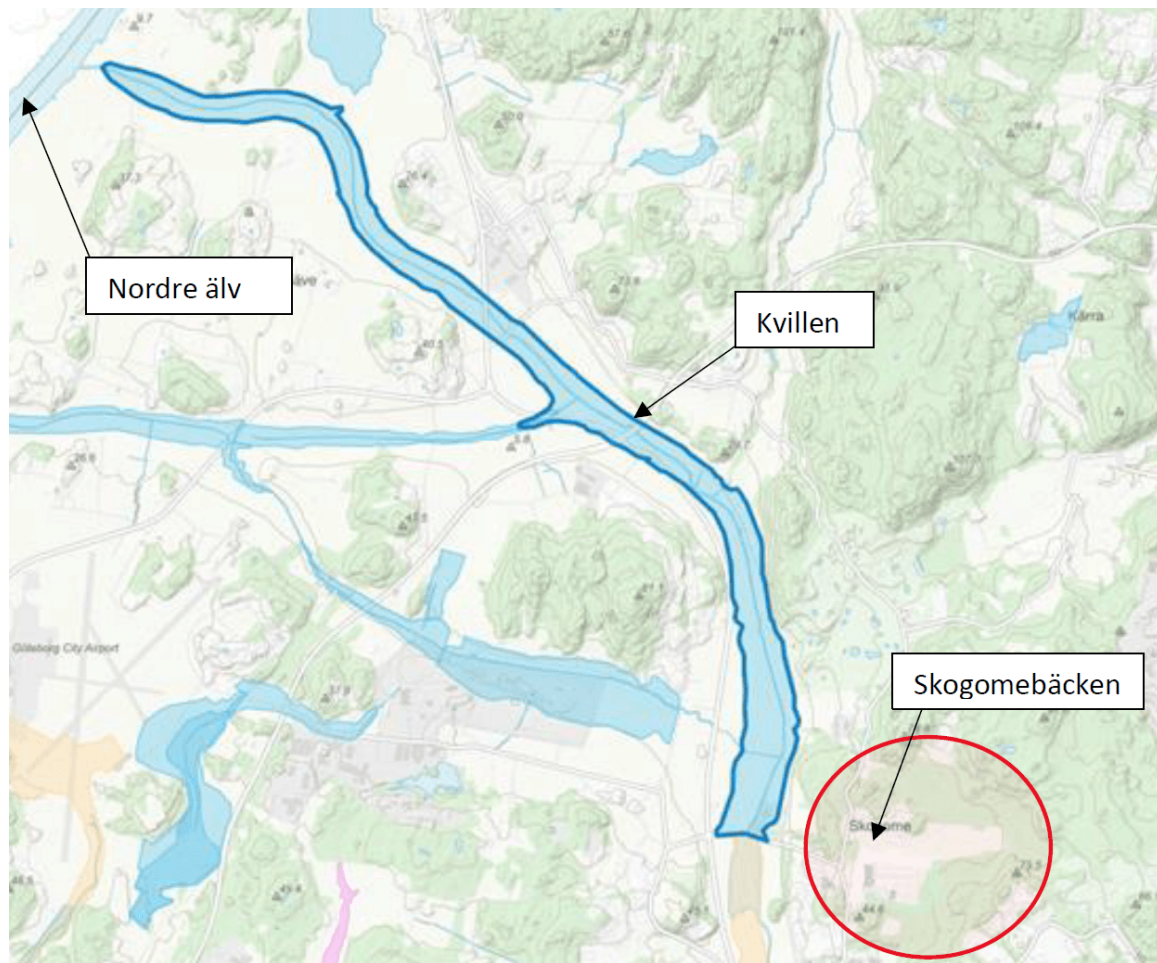
Elnätet i området är väl utbyggt och innan detaljplanen planeras kapaciteten till anläggningen öka för att täcka utökningen av anstalten. Detsamma gäller fjärrvärme.

Dagvatten och skyfall

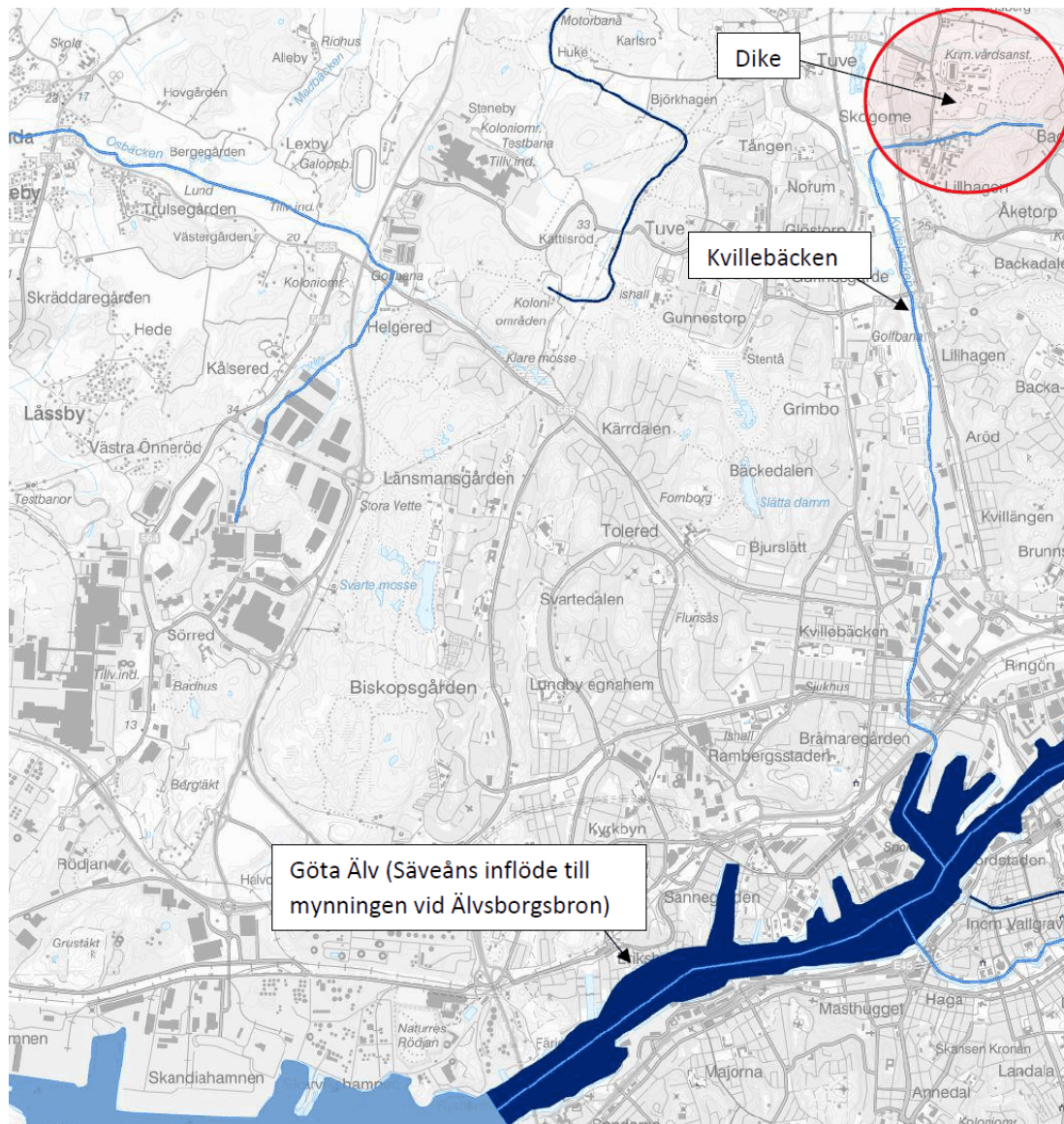
Dagvatten från fastigheten innanför perimeterskyddet avleds idag via ett dike och en ränna i norr som har utlopp i Skogomebäcken (se figur 22). Skogomebäcken ägs av en samfällighet där fastigheten Skogome 2:2 är medlem. Från Skogomebäcken rinner vattnet vidare till markavvattningsföretag Kvillen som i sin tur leds ut till recipienten Nordre Älv (se figur 23). Dagvatten från fastigheten utanför perimeterskyddet (parkeringsytan) avleds via befintliga översilningsytor och vidare till gräsdiken med kupolbrunnar med breddfunktion där dagvattnet infiltreras, renas och fördröjs innan det avrinner till markavvattningsföretag Kvillebäcken som i sin tur leds ut i recipient Göta Älv (se figur 24).

Figur 22: Befintlig dagvattenhantering i området med de två utloppen i norr.

Figur 23: Aktuellt avrinningsområde samt båtomsområde med Skogome markerat i rött. Vattendragen Skogomebäcken, Kvillen och Nordre Älv är markerat med text i figuren (Göteborg stad, 2021)

Figur 24: Aktuellt avrinningsområde med Skogome markerat i rött. Vattendragen Kvillebäcken och Göta Älv är markerat med text i figuren (Göteborg stad, 2021).

Den befintliga skyfallssituationen syns i figur 25. Figuren visar vattendjup i vattensamlingar som bildas av ett 100 års regn, ett skyfall. Det framgår att vatten upp till 20 cm kan bli stående inom fastigheten. Framkomligheten inom planområdet enligt TTÖP (Tematiskt tillägg till översiktsplanen) uppfylls inte för befintlig situation. Motiv till avsteg från TTÖP redovisas under *Tekniska åtgärder, Skyfall*.

Figur 25: Vattendjup i vattensamlingar som bildas vid skyfall, befintliga förhållanden. Grönt område: 0-5 cm, Gult område: 5-20 cm, Rött område: >20 cm.

Detaljplanens påverkan och förslag på lösningar presenteras under *Genomförandefrågor - Tekniska åtgärder*.

Mer information från dagvatten- och skyfallsutredningen finns under *Sammanfattning av innehåller i planeringsunderlaget*.

Sammanfattning av innehållet i planeringsunderlagen

Sammanfattning av naturvärdesinventering

En naturvärdesinventering (NVI) har tagits fram och bilagts handlingarna (Tyréns, 2024). Utredningen syftar till att beskriva och värdera naturmiljöer av betydelse för biologisk mångfald inom ett avgränsat område. Naturvärdesinventeringen innehåller avgränsning av området, naturvärdesklassningar, objektbeskrivningar, artlistor med noterade naturvårdsarter och skyddade arter. Inventeringarna föregicks av en förstudie av befintlig kunskap om områdets naturvärden. Fältinventeringar utfördes enligt Svensk standard SS 199000:2014. Inventeringen utfördes med följande tillägg enligt standarden:

ANTAGANDEHANDLING

- Värdeelement, särskilt fokus på potentiella boträd för mindre hackspett
- Naturvärdesklass 4
- Generellt biotopskydd

Fältinventeringar utfördes 14 maj 2022 och inventeringsområdet omfattar 10 hektar och består av ungefär hälften skogsmark och hälften öppen mark. Inventeringen visade att det finns påtagliga naturvärden, främst knutna till vattendraget i norra delen av området. Det finns också vissa naturvärden knutna till de lövträdsdominerade delarna av skogsmarken. Totalt avgränsades tre naturvärdesobjekt, varav ett med naturvärdesklass 3 – påtagligt naturvärde och två med naturvärdesklass 4 – visst naturvärde, dessa utgörs av björk- och aspdominerande lövskogsområden.

Värdeelement som påträffades utgjordes av tre högstubbar som utgör potentiella boträd för minde hackspett. Högstubbar omfattas inte av något lagligt skydd. De har visst värde som möjliga häckningsträd för hackspettar. En lämplig skyddsåtgärd om högstubbar avverkas är att nyskapa ett antal högstubbar i skogsområdet öster om området som exploateras.

I de öppna markerna hittades flera biotopskyddsobjekt, småbiotoper som har skydd enligt miljöbalken 7 kap 11§. Småbiotoperna utgjordes av en allé, småvatten, stenmur och åkerholmar. Tre biotopskyddsobjekt påverkas av detaljplanen, en stenmur och två åkerholmar. När dessa påverkas krävs det dispens från biotopskyddet.

Naturvårdsarter som påträffades var svartvit flugsnappare och grönsångare, båda rödlistade i hotkategori NT, den lägsta kategorin. Vid exploatering av området bedöms båda arterna kunna hitta alternativ häckningsplatser i närområdet. En skyddsåtgärd utifrån fågelförekomsterna är att undvika avverkning av skog under fåglarnas häckningstid.

Naturvärdesinventeringen visade inte på att området hyser särskilt lämpliga habitat för kolonier för fladdermöss. Det saknas äldre träd och hålträd, vilka kan utgöra yngel- eller övervintringsplatser för fladdermöss. Belysningen från anstalten medför troligen också att närområdet till anstalten har begränsat värde som födosöksmiljö för fladdermöss. Utifrån detta bedöms fördjupade inventeringar av fladdermöss inte vara nödvändiga.

Sammanfattning av fågel- och groddjursinventering

En fågel- och groddjursinventering har tagits fram och bilagts handlingarna (Tyréns, 2024). Inventeringsområdet omfattar 10 hektar och består av ungefär hälften skogsmark och hälften öppen mark. Området har tidigare inventerats med avseende naturvärden (Tyréns, 2022) där rödlistade fåglar observerades.

Fältinventeringen gjordes vid två tillfällen, mitten av april och mitten av maj. Totalt observerades 28 fågelarter, av dessa bedömdes 19 ha trolig häckning inom inventeringsområdet. Fem rödlistade arter observerades, av dessa bedömdes gulspurv häcka inom planområdet. Arten är vanlig i regionen och bedöms ha gott om alternativa habitat i närområdet. Inga särskilda skyddsåtgärder bedöms vara nödvändiga.

Överflygande eller födosökande individer som observerades var gråtrut och stare. Gråtrut observerades inom planområdet och stare utanför planområdet. Utanför planområdet observerades också revirhävande individer av svartvit flugsnappare och mindre

hackspett. Fågelfaunan innefattar vanligt förekommande arter som är typiska för de miljöer som finns inom inventeringsområdet. Inga groddjur eller lämpliga leklokaler för groddjur observerades vid något av de två besöken.

Vid kommande exploateringar i området bör vissa generella hänsyn och skyddsåtgärder vidtas för att undvika negativ påverkan på fågelfaunan. I skogsområdet bör inga avverkningar göras under fåglarnas huvudsakliga häckningstid. När skogsområden avverkas bör holkar sättas upp i närliggande skogsområden eftersom tillgång på bohål ofta är en begränsande faktor för exempelvis svartvit flugsnappare och stare. Nyskapande av högstubbar i närliggande skogsområde rekommenderas också, då det kan gynna exempelvis mindre hackspett.

Sammanfattning av lokaliseringsutredning

En lokaliseringsutredning (White, 2024) har gjorts för att redovisa lämplig utökning av Skogome kriminalvårdsanstalt och utvärdera ingrepp på jordbruksmark i enlighet med Miljöbalken. I utredningen har olika lokaliseringsalternativ utretts utifrån verksamhetens behov och minst påverkan på skog- och jordbruksmark samt befintlig bebyggelse.

Ingreppet på jordbruksmark bedöms ha lågt värde enligt Översiktsplanens kriterier, samt att det enligt lokaliseringsperspektivet även är fördelaktigt utifrån verksamhetskraven. Den samlade bedömningen i denna utredning att jordbruksmarken får tas i anspråk för anstaltens expansion.

Den samlade bedömningen utifrån lokaliseringsalternativen är att expansionen bör ske åt nord och åt öst med hänsyn till befintliga miljöer och rådande verksamhetskrav.

Sammanfattning av geoteknisk utredning

Geotekniska sonderingar och provtagningar har gjorts i syfte att kartlägga områdets geotekniska förutsättningar (Projekterings PM Geoteknik och Teknisk PM Geoteknik, WSP 2023).

Geoteknik

Generellt består jordlagerföljden för delarna av planområdet innanför det yttre perimeter skyddet (YPS) överst av fyllning ovan lera vilandes på friktionsjord och berg alternativt fyllning ovan friktionsjord på berg. Djup till berg varierar ungefär mellan ca 3 m och ca 22 m i undersökta punkter. I nordlig riktning minskar djup till berg och ansluter till ytor med uppstickande berg strax norr om det yttre perimeterskyddet (YPS). Djupet ökar därefter på nytt i riktning mot bäcken i norr.

De norra delarna av utredningsområdet, utanför YPS, består av åkermark där jordlagerföljden består av ett tunt lager mulljord ovan torrskorpelera. Torrskorpan överlagrar siltig lera ovan friktionsjord på berg. Leran har en mäktighet mellan 2 och 12 meter, där lerlagret är tunt består hela jordprofilen av torrskorpa. Kvicklera har påträffats i de östra delarna av området, inom YPS, på nivåer djupare än +27,5.

Stabilitet

Utförda beräkningar visar att kraven enligt IEG rapport 6:2008 för befintliga förhållanden uppfylls i samtliga sektioner. Vidare har en känslighetsanalys utförts i syfte att studera hur ett förhöjt porttryck påverkar stabiliteten för området. I beräkningen har grundvattenytan höjts till markytan jordprofilen, vilket i detta fall anses vara en rimligt med hänvisning till till utförda observationer och jordlagerföljd. Beräkningen visar att slänten mot bäcken i norr inte är känslig för ett förhöjt porttryck och att den globala stabiliteten inte påverkas nämnvärt.

Stabiliteten för planerade förhållanden har kontrollerats för de laster och förhållanden som detaljplanen medger. Stabilitetsberäkningarna har inkluderat en tillskottslast på 10 kPa motsvarande en markhöjning på 0,5 meter, samt 40 kPa byggnadslast enligt tillåten nockhöjd 20 meter från inre perimeterskydd, och även trafiklast från en framtida serviceväg. Utöver det har marklaster påförts utifrån nivåställning enligt senaste situationsplan, vilket innebär att stabilitetsanalysen har utförts på den säkra sidan eftersom denna nivåställning innebär försämrade stabilitetsförhållanden jämfört med de marknivåer som detaljplanen medger utan att söka marklov. Samtliga sektioner uppnår fullgoda säkerhetsfaktorer för framtida scenarion.

Sättningar

Leran i området är normal till svagt överkonsoliderad och vid belastning kan både konsoliderings- och krypsättningar uppstå. Vidare är det inte uteslutet att utlagd fyllning är ojämnt packad vilket kan orsaka differentialsättningar. Delar av området har även ett tunt lager mulljord överst i jordlagerföljden, denna jord med organiskt innehåll är sättningskänslig och har i beräkningen antagits bortschaktas.

I beräkningen har det antagits att sättningar inte uppkomma i den ovanliggande fyllningen. Detta till följd av att fyllningen i jämförelse till underliggande lera har en flerfaldigt högre kompressionsmodul. Inom YPS för lastfallet 20 kPa visar beräkningarna att det uppstår sättningar av storleksordningen 15 cm respektive 28 cm med eller utan hänsyn tagen till krypdeformationer. Norr om YPS (yttre perimeterskyddet) för lastfallet 30 kPa uppstår sättningar av storleksordningen 5 cm respektive 8 cm med eller utan hänsyn tagen till krypdeformationer.

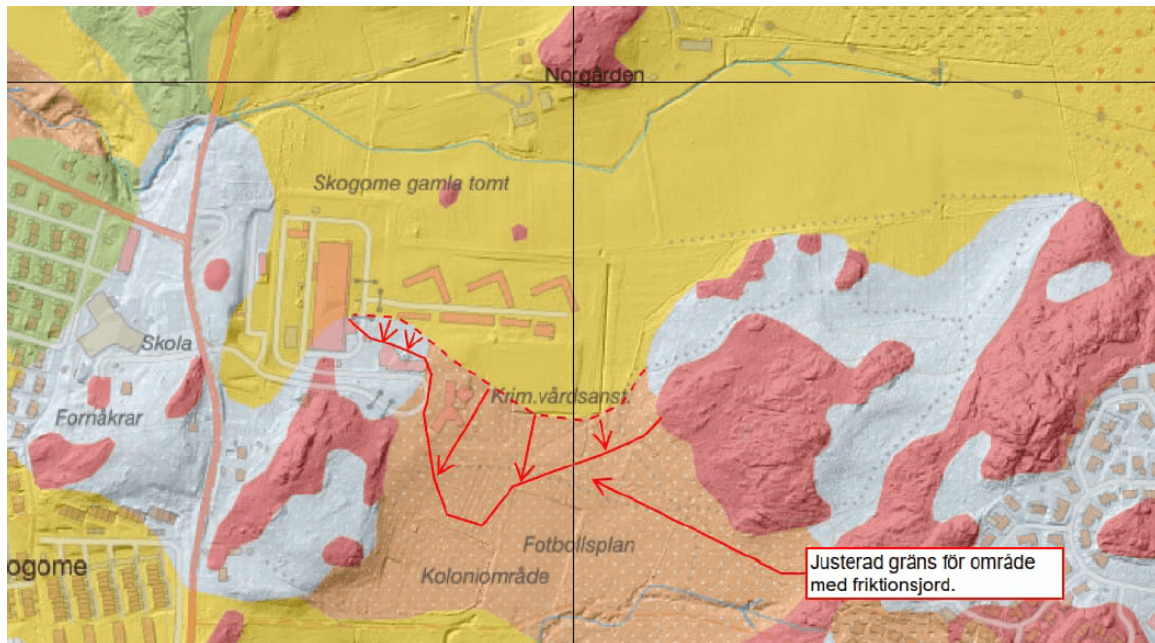
Radon

Utförda radonmätningar visar att marken inom området generellt klassas som normalradonmark men att vid uppkrossning av berget kommer materialet att klassificeras som högradonmark på grund av andra uppställda kriterier på sprängsten. Utredningen konstaterar att byggnaderna kommer att byggas radonsäkert då detta är enlighet Specialfastigheters krav för byggnader (beställare av utredningen och exploatör).

Göteborgs stads generella rekommendation som inte står i utredningen är att vid byggnation på normalradonmark rekommenderas grundläggning med radonskyddat utförande. På högradonmark rekommenderas radonsäkert utförande.

Berg och block

Bergteknisk kartering har utförts där berg i dagen förekommer inom aktuellt planområde. Karteringen visar att det saknas förutsättningar för bergras och blocknedfall både för befintliga och planerade förhållanden inom och i anslutning till planområdet. Markarbeten inom område D, byggnad 020 (Personalvillan), har avslutats. Yta mellan byggnad och bergskärning har återfyllts.

Figur 26: Topografi och jordartskarta över undersökningsområdet hämtat från Geokartan (SGU). Jordarterna beskrivs enligt följande: vit = sandig morän, rött = urberg, gult = glacial lera, orange = postglacial finsand.

Sammanfattning av PM Förorenad mark

Den nya detaljplanen innebär att äldre byggnader antingen byggs om eller rivs för att ge plats åt nya. Helt nya byggnader ska också uppföras liksom anläggande av ny infrastruktur. Anstalten är idag helt belägen inom fastighet Skogome 2:2. Den nya detaljplanen innefattar främst ombyggnation av befintlig anstalt inom Skogome 2:2 men innebär också expansion åt öster och norrut inom delar av Skogome 1:38 som idag utgörs av åkermark.

Schakter och ombyggnationer av befintlig anstalt inom Skogome 2:2 är pågående sedan 2022.

I samband med detaljplanearbetet har WSP fått i uppdrag av Specialfastigheter att ta fram ett PM gällande förorenad mark inom planområdet (WSP, 2024). Uppdraget har inneburit att sammanställa resultaten från de miljötekniska markundersökningar och kompletterande miljökontroller som är genomförda. Syftet är att kartlägga risker med, omfattning och utbredning av eventuella föroreningar i mark eller grundvatten inom planområdet. Målet är att bedöma om eventuella föroreningar utgör några miljö- eller

hälsorisker med avseende på planerad markanvändning samt vilka saneringsåtgärder och kompletterande undersökningar som kommer behövas framöver.

Ett stort antal provtagningar och analyser av jord, asfalt, betong och vatten inom fastighet Skogome 2:2 är genomförda mellan 2021 och 2024.

- En miljöteknisk markundersökning inkl. historisk inventering genomfördes genom skruvprovtagning inom den gamla anstalten (Skogome 2:2). Denna undersökning genomfördes i samband med projektering för nybyggnation under 2021, bilaga 1, (WSP, 2021a och bilaga 1).
- En kompletterande översiktlig undersökning genomfördes 2022 i samband med geotekniska utredningar för framtagande av ny detaljplan, resultaten av denna redovisas i bilaga 2.

Resultatet av de översiktliga miljötekniska undersökningar som genomfördes 2021 och 2022 visar att området som är aktuellt för den nya detaljplanen generellt innehåller ett tunt lager fyllnadsmaterial (0,5 till 1,0 m) ovan lera. I tre av 27 analyserade jordprov innehöll fyllnadsmaterialet (uttaget grundare än 1,0 m) halter av bly, koppar eller kobolt över Naturvårdsverkets riktvärden för känslig mark (KM) men under riktvärden för mindre känslig mark (MKM). I 24 av 27 analyserade jordprov uppmättes inga föroreningshalter över riktvärden för KM.

En §28 anmälan som godkänts av Miljöförvaltningen i Göteborg togs fram under 2021, (WSP, 2021b), bilaga 2. I anmälan beskrivs hur föroreningar i mark och länsvatten ska hanteras i samband med schaktning inom anstaltsområdet. De övergripande åtgärds målen för planområdet är att det ska kunna fungera som anstalt utan risker för de intagna, de som arbetar inom anstalten, närboende, markmiljö, grund- eller ytvatten.

De mätbara åtgärds målen för jord inom Skogome 2:2 har i miljöförvaltningens svar på §28 anmälan fastställts till att representativa halter i jord ska understiga Naturvårdsverkets generella riktvärden för Känslig mark (KM) (dnr. MKN-2021-18716), bilaga 3. §28 anmälan bör kompletteras för att gälla även schakter i områden som inte innefattas av anmälan från 2021.

I samband med pågående entreprenad och ombyggnationer inom befintlig anstalt har ett stort antal kompletterande provtagningar av jord, länsvatten, betong och asfalt genomförts från 2022 och är pågående. Dessa provtagningar har genomförts i samband med den löpande miljökontrollen som WSP genomför på uppdrag av Specialfastigheter enligt §28 anmälan, bilaga 3. Miljökontrollen inkluderar kompletterande provtagningar genom provgroppsgrävning för att i detalj föroreningsklassificera samtliga nya delområden inför varje ny etappstart samt för att utta slutprover i områden där föroreningar över de mätbara åtgärds målen (riktvärden för KM) uppmätts. Analyserade parametrar i jord är generellt alifater, aromater, BTEX, PAH:er, PCB, tungmetaller inkl. Hg samt TOC. I området där det misstänks ha förekommit brandövningar har även PFAS och dioxin analyserats. Den pågående miljökontrollen har generellt visat på föroreningshalter under de mätbara åtgärds målen. Inom några delområden har dock rivningsrester observerats och föroreningar i form av bland annat PCB har uppmätts i halter över KM eller MKM i fyllnadsmaterialet. Inom dessa områden har delsaneringar då genomförts. Slutprov som visar att marken efter avslutad delsanering klarar de mätbara åtgärds målen har uttagits av miljökontrollant innan schakten har återfyllts.

Eftersom miljökontrollen och delsaneringarna sker löpande och kommer att fortsätta genomföras under hela den pågående entreprenaden kommer de att slutredovisas till miljöförvaltningen i samband med slutrapporten när samtliga schaktarbeten är avslutade. En sammanställning av den miljökontroll som är genomförd fram till december 2023 biläggs föreliggande rapport, bilaga 4 och 5. Löpande kontakt med miljöförvaltningen vid avvikelser och olyckor har dock skett.

Om- och utbyggnationen av Skogomeanstalten sker etappvis. Inför varje ny byggetapp kontaktar entreprenören miljökontrollanten WSP för planering och genomförande av kompletterande provgroppsgrävning och provtagning av jord i syfte att kontrollera föroreningsinnehållet inom kommande schaktområden i detalj.

Grundvattnet har analyserats i samband med den miljötekniska markundersökningen. Schakt och dikesvatten har provtagits i samband med den löpande miljökontrollen. Inget av dessa vattenprov har innehållit några organiska föroreningar (inkl. PFAS) som bedöms innebära några miljö- eller hälsorisker. Det ytliga grundvattnet står dock mycket högt inom fastighetens östra delar och vid länshållning innebär grumling problem vid utsläpp till recipient eller dagvatten. Vid behov av pumpning av länsvatten ska vattnet kontrolleras med avseende på grumling och föroreningsförekomst innan det kan släppas till recipient eller dagvattennät enligt §28 anmälan. Fram till november 2023 har all pumpning av länsvatten skett genom återinfiltration i gräsytor. Från november 2023 har en sedimentationsdamm installerats för att möjliggöra länsuppsamling. Ett kontrollprogram för läns- och dikesvatten har tagits fram och godkänts av miljöförvaltningen i Göteborg, bilaga 5. Detta kontrollprogram ska fortgå under hela entreprenaden och följas upp med miljöförvaltningen.

En fortsatt exploatering inom detaljplaneplanområdet bedöms kunna genomföras utan oacceptabla risker för miljö- eller hälsa under följande förutsättningar:

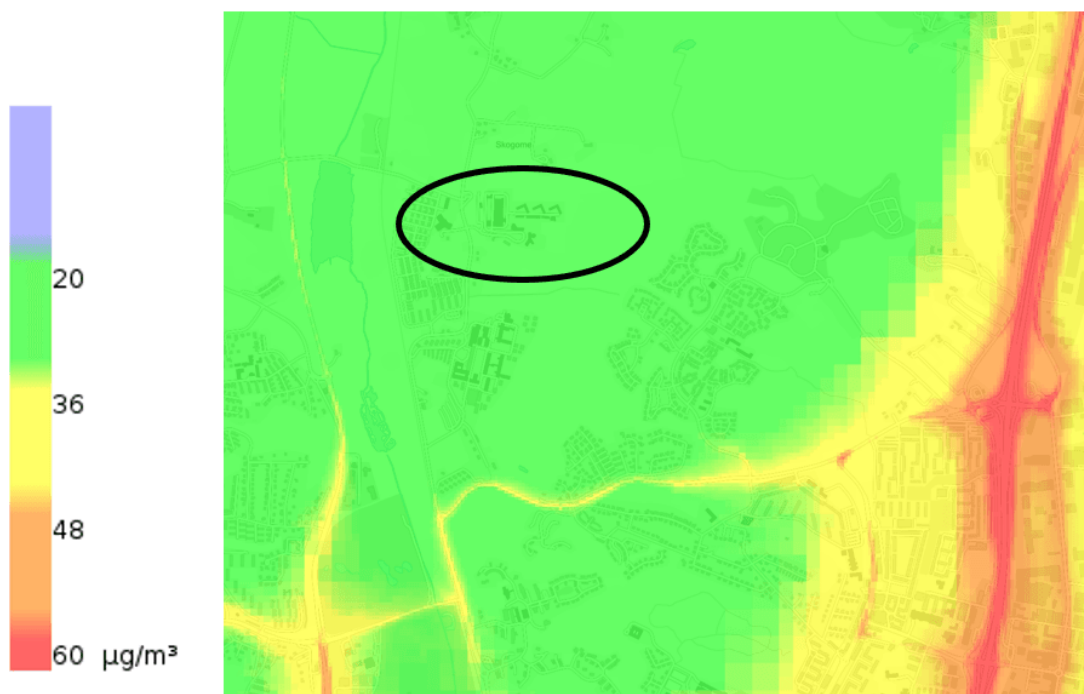
- Arbetet genomförs enligt den §28 anmälan som är godkänd av Miljöförvaltningen i Göteborg med synpunkten att provtagning vid den fd brandövningsplatsen ska kompletteras med analyser av dioxin och PFAS. Denna anmäla ska kompletteras innan schaktstart inom Skogome 1:38 påbörjas, bilaga 2.
- Kvarlämnad jord inom området ska klara de mätbara åtgärdsmålen, Naturvårdsverkets generella riktvärden för KM (representativa halter).
- Kompletterade detaljprovtagning av jord genom provgroppsgrävning ska genomföras inom varje ny bygg/schaktetapp innan schaktstart. Syftet med denna provtagning är dels att föroreningsklassificera överskottsmassor, dels att bedöma om det föreligger något saneringsbehov inom den aktuella etappen. Analysparametrar är alifater, aromater, BTEX, PAH:er, PCB, tungmetaller inkl. Hg. (inom det fd brandövningsområdet ska även PFAS och dioxin analyseras).
- Asfalt ska analyseras med avseende på PAH-innehåll innan det körs till mottagningsanläggning
- Betong ska analyseras med avseende på alifater, aromater, BTEX, PAH:er, PCB och krom+6 innan den körs till mottagningsanläggning.

- Kontroll av länsvatten ska ske enligt en kontrollprogram för länsvatten som är godkänt av Miljöförvaltningen i Göteborg, bilaga 5.

Sammanfattning av platsbedömning luft

Baserad på beräknade halter av kvävedioxid och partiklar från Miljöförvaltningens översiktliga luftkvalitetsberäkning behöver ingen luftkvalitetsutredning tas fram för planområdet (Platsbedömning Luft, Göteborg Stad, 2023).

Kartan nedan visar 98-percentilen av dygnsmedelvärdena av kvävedioxidhalterna, vilket är det luftkvalitetsmått för vilket det i regel är svårast att klara miljökvalitetsnormerna i Göteborg. Halterna av kvävedioxid enligt miljöförvaltningens översiktliga beräkningar från 2019 visar låga halter och ligger långt under miljökvalitetsnormerna. Miljöförvaltningen har inte hittat några andra aktuella och relevanta luftkvalitetsberäkningar.

Figur 27: Beräkningar av 98-percentilen av dygnsmedelvärdena av kvävedioxidhalterna för år 2019.

För PM₁₀ visar de översiktliga beräkningar av 90-percentilen för dygnsmedel att halterna i det aktuella området ligger i intervallet 19-22 µg/m³, vilket innebär att det finns mycket god marginal till att MKN-nivån på 50 µg/m³. Beräkningar avser år 2018.

Figur 28: Beräkningar av 90-percentilen av dygnsmedelvärdena av PM10 för år 2018.

Sammanfattning av arkeologisk utredning

Syftet med utredningen var att identifiera fornlämningar och områden där fornlämningar kan finnas dolda under markytan. Utredningen har utförts med ambitionen att motsvara det som brukar benämnas etapp 1 av en arkeologisk utredning i enlighet med 2 kap. 11 § KML (Kulturmiljölagen). Det är Länsstyrelsen i Västra Götalands län som avgör om föreliggande arbete kan likställas med detta. Utredningen har bestått av kart- och arkivstudier, samt fältinventering.

Inga fornlämningar fanns registrerade inom området sedan tidigare. Området är delvis tidigare utrett arkeologiskt av Göteborgs stadsmuseum 2003. Vid föreliggande utredning kunde konstateras att området delvis redan var under pågående byggnation i den södra delen. En lämning, dammanläggning i form av ett dämme vilket utgör ny fornlämning, kunde konstateras vid den norra kanten av utbredningsområdet (Arkeologisk frivillig utredning- etapp 1, Arkea kulturmiljö AB, 2022). Det låg dock utanför detaljplanens område och påverkas inte av den föreslagna exploateringen.

Sammanfattning av mobilitets- och parkeringsutredning

För aktuell verksamhet saknas parkeringstal som startvärde enligt stadens riktlinjer för mobilitet och parkering och därmed har en särskild mobilitets- och parkeringsutredning tagits fram (WSP, 2024). Syftet med utredningen är att beskriva parkeringsbehovet för Skogomeanstalten efter planerad utökning. Utredningen omfattar endast parkering utanför inhägnat område då det främst är verksamhetens personal och ett mindre antal besökare

som har behov av att ta sig till anstalten. Syftet med utredningen är också att beskriva möjligheterna för hållbar mobilitet och att presentera åtgärdsförslag för att stärka det hållbara resandet.

Utredningen visar att de 268 bilparkeringsplatser och 80 cykelparkeringar som anlagts täcker verksamhetens behov även efter den planerade utökningen av anstalten. Två av bilparkeringsplatserna reserveras för rörelsehindrade.

Den samlade bedömningen i utredningen är att det finns goda förutsättningar att ta sig till anstalten med kollektivtrafik eller cykel. Även om det inte finns krav för Kriminalvården att upprätta laddplatser för elbilar vid sin verksamhet är rekommendationen att en femtedel, det vill säga 54 platser, förses med laddmöjlighet.

Sammanfattning av ljusutredning

En ljusstörningsutredning har tagits fram (WSP, 2023) och bilagts planhandlingarna. I samband med utökning av anstalten byts mycket av den befintliga utomhusbelysningen ut från gamla omoderna produkter till LED. Detta för att få en mer kontrollerad ljusbild och en högre energieffektivitet. Utredningen syftar till att undersöka hur stor påverkan exteriör belysningsinstallation har på intilliggande byggnader och djurliv.

Utredning påvisar att med modern LED-belysning uppfylls de krav som finns på störande belysning och ytterligare åtgärder behöver inte tas för att följa de regler, krav och standarder som finns.

Sammanfattning av Trafik och utformningsförslag

Trafik och utformningsförslaget har tagits fram (WSP, 2024) för att beskriva trafiksituationen kring planområdet och redovisa hur trafiksystemet påverkas av detaljplanens genomförande. Syftet är också att utreda behov av åtgärder i trafiksystemet till följd av detaljplanen och ta fram utformningsförslag för eventuella åtgärder. I utredningen inkluderas vägnätet närmast området, främst Lillhagsvägen, Skogomevägen och Lerbäcksvägen.

Det finns kommunalt vägnät fram till planområdet. Lillhagsvägen, Lerbäcksvägen och Skogomevägen är kommunala vägar. Inom anstaltsområdet finns inga vägar öppna för allmänheten.

Trafikmängden till och från området förväntas öka från 350 fordon till 1 300 fordon per vardagsdygn när både Rättsmedicinalverket och tillbyggnaden av Skogomeanstalten är färdigställda och tagna i bruk. Den tillkommande motortrafiken förväntas främst belasta Lillhagsvägen (70 %), men till viss del även Skogomevägen (15 %) och Lerbäcksvägen (15 %).

Cykelvägnätet är väl utbyggt kring planområdet med goda kopplingar söderut, mot centrala Göteborg. Det finns även gång- och cykelväg västerut, mot områdena Tuve och Tången. Däremot finns det inte kopplingar norrut, utan där hänvisas cyklister till blandtrafik. Behovet bedöms vara som störst söderut.

Det finns goda förutsättningar att ta sig till planområdet med kollektivtrafik. Området trafikeras av busslinjerna 42 och 43. Hållplatsen har god standard och där finns parkeringsplatser avsedda för pendlarparkering.

Det föreslås inga förändringar på det allmänna vägnätet utifrån detaljplanens påverkan.

Sammanfattning Naturvårdsplan

En naturvårdsplan (Ecogain, 2021) har tagits fram i syfte att främja biologisk mångfald och sociala värden på samtliga marker inom fastigheten Skogome 2:2. Naturvårdsplanen beskriver markens tillstånd idag, den historiska markanvändningen, naturvårdsmål och skötselåtgärder, naturvärden och Kultur- och sociala värden. Naturvårdsplanen är baserad på förhållanden innan detaljplanarbetet påbörjades och kan behöva uppdateras utifrån nya anstaltsområdet.

Markens tillstånd:

Befintlig skog består av träd i övre ålder 70-90 år med inslag av något enstaka äldre träd, dock inga riktigt gamla träd som är över 150 år. Den enda naturliga vattenmiljön inom fastigheten är ett litet kärr som ligger i sydöstra delen av skogsområdet. I övrigt är öppen mark på fastigheten helt knuten till själva anstalten med närmast omgivande mark. Variationen av trädslag är överlag ganska låg med tall, björk och ek som tydligt förhärskande arter. Därutöver finns spridda exemplar av bland annat sälg, asp, gran och rönn.

Historisk markanvändning:

Historiskt har en stor del av fastigheten använts för jordbruk innan den första etappen av anstalten byggdes år 1957. I samband med att anstalten vuxit har andelen jordbruksmark succesivt minskat och försvunnit till förmån för byggnader, vägar, parkeringar och anlagda grönytor.

Naturvårdsmål och skötsel:

Skötselåtgärden har fokus på bevarande och skapande av biologisk mångfald och de föreslagna skötselåtgärder anpassas till den befintliga skogsstrukturen och skogsmarkens historiska nyttjande. För den brukade skogen på produktiv skogsmark föreslås en övergång till kontinuitetsskogsbruk. På områden som utgörs av skogsbryn, som är viktiga miljöer för många fågelarter, föreslås att holkar för småfåglar sätts upp med jämna mellanrum. På ställen där skogsbrynen är för täta föreslås röjningsinsatser för att gynna flygande insekter och fåglar som lever av dessa. Blommande och bärande träd ska sparas för att gynna pollinerare. På områden där anstaltens verksamhet äger rum föreslås att befintliga träd bibehålls och att punktinsatser görs i möjligaste mån för att främja den biologiska mångfalden. Lämpliga åtgärder är till exempel att anlägga fjärilsrabatter, bärande träd som apel, rönn och hagtorn föreslås planteras och att fågelholkar sätts upp inne på anstaltsområdet.

Naturvärden:

Totalt har 12 värdeelement registrerats. Fyra av dessa är fristående lövträd som växer inne på anstaltsområde. Ytterligare fyra värdeelement består av fristående träd eller små grupper av lövträd. Av de övriga utgörs tre av stående döda hålträd och ett av liggande död ved.

Kulturvärden och sociala värden:

Med tanke på läget nära en relativt stor och historisk stad så är de kulturhistoriska lämningarna som finns inom fastigheten inte särskilt påfallande. Sannolikt har stora delar av marken brukats för jordbruk under en längre tid, vilket till exempel de stenmurar som finns utmed delar av fastighetsgränsen vittnar om. En registrerad fornlämning berör delvis fastigheten. En gammal bytomt, "Skogome gamla tomt", belägen nordväst om fastigheten, har rester av husgrunder och stenmurar. De tydligaste sociala värden som finns idag är ett flertal vältrampade stigar i de skogklädda delarna. Många boende i villakvarteret öster om fastigheten nyttjar stigarna för att rasta sina hundar och motionera.

Sammanfattning av dagvatten och skyfallsutredning

En dagvatten- och skyfallsutredning (Inviattech, 2024) har tagits fram i syfte att presentera lämpliga lösningar för hantering av dagvatten och skyfall efter utökning av anstalten.

Den del av fastigheten Skogome 2:2 där om- och tillbyggnaden planeras ligger idag lågt och har lågpunkter med betydande vattensamlingar vid skyfall, främst vid byggnad 7 och i gräsytor. En modell är framtagen i SCALGO för lågpunktskatering, identifiera flödesvägar och beräkna utbredningen av en översvämning utifrån en definierad vattenmängd som faller över området.

Planförslaget innebär en ökning av hårdgjorda ytor med ökade dimensionerade dagvattenflöden inom planområdet till följd. Med anledning av detta föreligger ett fördröjningsbehov. Totalt 870 m³ dagvatten kommer fördröjas och renas inom fastigheten i enlighet med Kretslopp- och vattens krav på att fördröja 10 mm per m² reducerad hårdgjord yta. Dagvattenhantering inom perimeterskyddet föreslås renas och fördröjas via lågpunkter i gräsytor och svackdiken. Brunnar med väl dimensionerade sandfång till slutna/täta kassetmagasin används för partikelavskiljning. Dagvattenhantering utanför perimeterskyddet avleds via befintliga översilningsytor och vidare till gräsdiken med kupolbrunnar med breddfunktion där dagvattnet infiltreras, renas och fördröjs.

Vid ett skyfall antas ingen infiltration ske och systemen för dagvattenavledning antas vara fulla. Därför antas avrinningen vid skyfall vara lika stor efter exploateringen som den är idag. För att ej öka risken för översvämning för nedströms liggande bebyggelse och inte försämra vattenförekomsternas hydrologiska regim behöver fastigheten omhänderta ca 1947 m³. Volymen delas upp runt om på området på fem magasin samt åtta översvämningssytor med en total volym på ca 2530 m³.

Detaljplanens genomförande ska bidra till förbättrad eller oförändrad vattenkvalitet i recipienten, i enlighet med miljökvalitetsnormer (MKN). Genom tydlig beskrivning av påverkan på kvalitetsfaktorer och föroreningsberäkningar så bedöms planområdet inte ha någon påverkan på vattenförekomsternas möjlighet att uppnå MKN.

Eftersom Skogome ligger inom verksamhetsområdet för VA men saknar en anslutningspunkt till det kommunala dagvatten nätet, så kommer dagvattnet att fortsätta rinna ut till Skogomebäcken som det gör i dagsläget. Det pågår även förbättringsåtgärder i Skogomebäcken på uppdrag av kommunen.

Sammanfattning av rapporten Inventering av mindre hackspett

Det aktuella området för denna inventering utgörs av fyra mindre delområden, se figur 18. Syftet med inventeringen var att svara på om de aktuella områdena utgör habitat för mindre hackspett och om arten har trolig häckning i område. Fältinventeringen genomfördes den 31 mars 2022. Ett kompletterande fältbesök för att utse område för skyddsåtgärder utfördes 2022-04-28.

När de aktuella områdena avverkas kommer det medföra att cirka 1,7 hektar möjligt habitat för mindre hackspett försvinner, varav 0,5 hektar bedömdes som särskilt lämpligt. Inget av habitaterna bedömdes som trolig häckningsbiotop, eftersom klibbal saknades, och mängden död ved var relativt begränsad. En eventuell avverkning kommer också medföra att sju högstubbar försvinner. Sammantaget skulle en exploatering av dessa områden (figur 18) medföra att områdets kvaliteter för mindre hackspett skulle bli något sämre. Inventeringen från 2013 visade dock att det finns runt 150 hektar lämplig biotop i närområdet, så någon större risk att de lokala populationerna av mindre hackspett påverkas negativt bedöms inte föreligga. De negativa konsekvenserna bedöms inte vara av sådan storlek att det utlöser förbud enligt Artskyddsförordningen och krav på dispens. Det är dock värt att ta i beaktande att det blir negativa kumulativa effekter när större områden med lövskog naggas i kanten. Det är därför av stor betydelse att det vidtas skyddsåtgärder som motverkar nettoförlust av lämpliga habitat för arten.

För att säkerställa kontinuerlig ekologisk funktion för mindre hackspett i området utförs skyddsåtgärder i form av nyskapande av högstubbar. Skyddsåtgärderna utförs i ett närliggande skogsområde (figur 19) som bedöms vara tillräckligt nära områdena som exploateras för att stödja den lokala populationen av mindre hackspett. 14 nya högstubbar tillskapas vilket ersätter de sju som försvinner. Med denna åtgärd bedöms områdets potential som häckningsbiotop för mindre hackspett stärkas väsentligt. (PM inventering av mindre hackspett 2022, Tyrens)

Sammanfattning av bullerutredning

En bullerutredning har utförts för området runt Skogomeanstalten i syfte att fastställa trafikbullersituationen i området och vilken inverkan på bullersituationen en utökad verksamhet på Skogomeanstalten beräknas få. Utöver detta görs även en utvärdering av huruvida riktvärden för befintliga bostäder och skolgårdsytor innehålls i nuläget samt för prognos 2045.

Beräkningsresultat visar på att Naturvårdsverkets riktvärden för befintlig bebyggelse och skolgårdar överskrids, både i nuläget och för prognosår 2045. Detta gäller både beräkningar med och utan tillkommande trafik till och från Skogomeanstalten, på grund av utökad verksamhet.

Tillkommande trafik till och från Skogomeanstalten beräknas endast ha en inverkan på ekvivalenta ljudnivåer i området och beräknas redan i nuläget orsaka att riktvärde vid befintliga bostäder överskrids vid ett antal bostadsfastigheter. På grund av den generella förväntade ökningen ekvivalenta ljudnivåer från övrig trafik i framtiden beräknas antalet överskridanden som orsakas av anstaltens trafikbidrag bli mindre för prognosår 2045.

ANTAGANDEHANDLING

Eftersom samtliga bostäder i området är byggda innan 1997 överskrider inte gränsvärdet för när bullerdämpande åtgärder bör övervägas, varken i nuläget eller för prognosår 2045.

Trafik till och från Skogomeanstalten beräknas inte orsaka att riktvärden för nya och äldre skolgårdar överskrider på större områden än vad som redan orsakas av buller från övrig trafik på skolgårdsytor i området.

Sammanfattning av PM - Ventilation och storkök

Skogomeanstalten byggs ut och befintligt storkök ska ersättas av ett nytt med kapacitet för Maximalt ca 900 lunchportioner och ca 800 middagsportioner/dygn (Vid full dubbelbeläggning).

Storköket ska förläggas relativt centralt på sydvästra delen av anstaltsområdet, bredvid platsen för det befintliga storköket.

Befintligt Storkök har en kapacitet av ca 260 lunch- och 210 middagsportioner, och har varit i drift sedan första halvan av 1990-talet. Inga klagomål på besvärande lukter från omgivningen har hittills rapporterats.

Rådande vindar på området är från sydväst till västliga, och risken för spridning av lukter till omgivningen utanför anstalten bedöms som låg.

Figur 29: Flygbild där nytt och befintligt storkök pekas ut tillsammans med vindriktning.

Konsekvenser

Avsnittet samlar de vanligaste och mest omfattande konsekvensbeskrivningarna. Beskrivningar av detaljplanens konsekvenser finns även i andra avsnitt.

Särskilt beslut om betydande miljöpåverkan

Kriminalvården är en del av totalförsvaret och detaljplanen syftar till att endast tjäna totalförsvaret. Detaljplanen är därmed undantag för från kravet om miljöbedömning enligt Miljöbalken (MB) 6 kap. 3§.

Kommunen har ändå genomfört en undersökning om betydande miljöpåverkan enligt PBL 5 kap. 11 § och Miljöbalken (MB) 6 kap. 6 § för aktuell detaljplan i ett tidigt skede. Detaljplanen medger utveckling och utökning av befintlig kriminalvårdsanstalt. Utökningen innebär delvis ianspråktagande av jordbruksmark till förmån för samhällsviktig verksamhet.

Kommunen har bedömt att ett genomförande av detaljplanen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Bedömningen har utgått från kriterierna i Miljöbedömningsförordningen (SFS 2017:966) 5 §.

Kommunens ställningstagande grundar sig bland annat på bedömningen att ett genomförande av detaljplanen:

- Inte påverkar något Natura 2000-område och därmed inte kräver tillstånd enligt MB 7 kap. 28 §.
- Inte bedöms negativt påverka möjligheterna att uppfylla nationella och regionala miljömål.
- Inte bedöms ge upphov till en betydande miljöpåverkan på biologisk mångfald, landskap, fornlämningar, vatten etc.
- Inte ger upphov till betydande risker för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor eller andra omständigheter.
- Inte bidrar till att några miljö kvalitetsnormer överskrids.
- Inte påtagligt påverkar några områden eller natur som har erkänd nationell eller internationell skyddsstatus, t ex riksintressen eller naturreservat.
- De sannolika miljöeffekterna kan minskas genom åtgärder som arbetas in i detaljplanen eller exploateringsavtalet.

Ytterligare motiv till ställningstagandet är att planen följer intentionerna uppsatta i Översiktsplanen för Göteborgs kommun samt att planens genomförande ger upphov till påverkan på ett begränsat område och på begränsade intressen.

Kommunen har därmed bedömt att en miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning inte behövs för aktuellt planförslag. Undersökningssamråd har hållits med länsstyrelsen. Länsstyrelsen delade då kommunens bedömning.

Miljökvalitetsnormer (MKN)

Miljökvalitetsnormer är ett juridiskt styrmedel (5 kap. miljöbalken) som beskriver den lägsta godtagbara miljö kvaliteten inom områdena mark, vatten, luft och miljö i övrigt.

MKN luft

En platsbedömning avseende luft har tagits fram av Stadsbyggnadsförvaltningen (2023). Rapporten visar att halterna av NO_2 och PM_{10} vid planområdet är låga enligt Göteborgs stads kartläggning och underskrider MKN med mycket god marginal.

MKN vatten

En dagvatten- och skyfallsutredning har tagits fram (Inviattech, 2024), utredningen har utgått från att detaljplanens genomförande ska bidra till förbättrad eller oförändrad vattenkvalitet i recipienten, i enlighet med miljö kvalitetsnormer (MKN). Planområdets recipienter är Kvillen med slutrecipient Nordre älv och Kvillebäcken med slutrecipient Göta Älv. Enligt ”Reningskrav för dagvatten, 2021-03-11” av Göteborgs Stad är Kvillen och Kvillebäcken under kategorin känslig vilket innebär att målvärden för rening ska tillämpas. Planområdet bedöms vara en medelbelastad yta, vilket innebär ett krav om enklare rening inom fastigheten. För att säkerställa att MKN för respektive ytvattenförekomst uppnås har en föroreningsberäkning lagts till utredningen. Föroreningsberäkningar har gjorts i programmet StormTac Web. Resultatet visar att halter och mängder i dagvattnet ökar efter exploatering utan reningsåtgärder. Därför föreslås olika åtgärder för enklare rening och fördröjning av dagvatten. För dagvattenhantering innanför perimeterskyddet kommer avrinning främst bestå utav avrinning från takytan samt annan hårdgjord yta. Föreslagen reningsmetod är att vatten leds via lågpunkter i gräsytor, svackdiken och brunnar med sandfång till slutna/täta kassetmagasin. För området utanför perimeterskyddet föreslås att dagvattnet leds till översilningsytor och vidare till gräsdiken med kupolbrunnar med breddfunktion där dagvattnet infiltreras, renas och fördröjs innan det avrinner till recipient.

Kvillen och Nordre Älv

Området innanför perimeterskyddet avrinner via Skogomebäcken till Kvillen och Nordre Älv. För att säkerställa att MKN för respektive ytvattenförekomst uppnås så har en föroreningsberäkning samt en bedömning på kvalitetsfaktornivå gjorts. Både Kvillen och Nordre Älv, som är klassade som naturligt vatten, har som kvalitetskrav att uppnå god ekologisk status år 2033 samt god kemisk ytvattenstatus senare målår 2027. I dagsläget så är båda vattenförekomsternas kemiska status bedömd till uppnår ej god där parametern/kvalitetsfaktorn prioriterade ämnen har påverkat bedömningen. Kvicksilver, PBDE (Kvillen och Nordre Älv) samt PFOS (Nordre Älv) bedöms till uppnår ej god på grund utav mätningar som visar att halten överskrider sin miljö kvalitetsnorm i vattenförekomsten (VISS, 2020). Föroreningsberäkningen för området redovisar att

ANTAGANDEHANDLING

halterna för kvicksilver och övriga ämnen sänks mot vad det var vid befintliga förhållanden, samt hamnar under riktvärdena från kommunen och påverkar inte vattenförekomsterna att uppnå MKN.

Ekologisk status för Kvillen och Nodre Älv

Båda vattenförekomsternas ekologiska status är bedömd till måttlig där kvalitetsfaktorerna biologiska kvalitetsfaktorer, hydromorfologiska kvalitetsfaktorer samt fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorer med tillhörande parametrar har påverkat bedömningen.

Biologiska kvalitetsfaktorer

Fisk: Bedömd till måttlig för båda vattenförekomsterna på grund hydromorfologisk påverkan (VISS, 2019).

Bottenfauna: Bedömd till måttlig för Nodre Älv på grund utav hydromorfologisk påverkan (VISS, 2019).

Kiselalger: Bedömd till måttlig för Kvillen på grund utav påverkan från näringsämnen (VISS, 2019).

Hydromorfologiska kvalitetsfaktorer

Konnektivitet: Bedöms till god för båda vattenförekomsterna (VISS, 2019).

Hydrologisk regim: Bedöms till dålig för båda vattenförekomsterna (VISS, 2019 & 2021). Ingen byggnation som påverkar vattendragets specifika flödesenergi och resulterar i högre flöden, i form av bredd, djup och utfyllnader kommer att genomföras. (Till exempel uträtning av vattendrag, rensningar, fördjupningar, muddringar, vägar) Flödet ut från fastigheten stryps från befintliga 984 l/s till ca 430 l/s för att kompensera för den ökade hårdgörningsgraden av området som resulterar i att mer vatten kommer att behöva avledas.

Morfologisk tillstånd: Bedöms till dålig för Kvillen och god för Nodre Älv (VISS, 2021 & 2019). Området ligger inte inom närområdet som är 30 meter på varje sida om vattendraget och ingen byggnation som påverkar dess form, kanter och svämplan kommer att genomföras. (Till exempel fördjupningar, kanalisering, rensningar, muddringar, vallar).

Fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorer

Föroreningsberäkningen för området redovisar att halterna för fosfor, kväve, koppar, zink och övriga ämnen sänks mot vad det var vid befintliga förhållanden, samt hamnar under riktvärdena från kommunen och påverkar inte vattenförekomsterna att uppnå MKN.

Hydrologi i vattendrag

Då den ökade hårdgörningsgraden för området kan påverka närliggande Skogomebäckens hydrologi så planeras fördröjnings- och reningsåtgärder i form av svackdiken. Stora delar utav den norra och östra delen utav anstalten samt runt om befintliga byggnad 13 i söder tillrinner diken som är belägna i gräsytor. I svackdiket infiltreras, fördröjs samt renas dagvattnet genom sedimentering och absorption vid översilning av svackdikets gräsyta innan det tillrinner systemet.

Kvillebäcken och Göta Älv

Området utanför perimeterskyddet avrinner via dike till Kvillebäcken och Göta Älv. För att säkerställa att MKN för respektive ytvattenförekomst uppnås så har en föroreningsberäkning samt en bedömning på kvalitetsfaktornivå gjorts. Kvillebäcken och Göta Älv är klassade som naturligt vatten respektive kraftigt modifierat vatten. De har som kvalitetskrav att uppnå god ekologisk status/potential år 2027 samt kemisk ytvattenstatus senare målår 2027. I dagsläget så är båda vattenförekomsternas kemiska status bedömd till uppnår ej god där parametern/kvalitetsfaktorn prioriterade ämnen (kvicksilver) har påverkat bedömningen. Kvicksilver, PBDE, PFOS samt PAH (Kvillebäcken och Göta Älv) samt fluoranten (Kvillebäcken) bedöms till uppnår ej god på grund utav mätningar som visar att halten överskrider sin miljökvalitetsnorm i vattenförekomsten (VISS, 2019-2020). Föroreningsberäkningen för området redovisar att halterna för kvicksilver och övriga ämnen förblir densamma mot vad det var vid befintliga förhållanden, samt hamnar under riktvärdena från kommunen och påverkar inte vattenförekomsterna att uppnå MKN.

Kopplat till detaljplanen kommer kommunen utföra kompensationsåtgärder enligt biotopskyddsdispens för Skogomebäcken. Det handlar bland annat om plantering av växter, nyplantering av träd och att skapa flackare yta ner mot bäcken i form av ett tvästegsdike, vilket är åtgärder som även bidrar till att uppnå MKN.

Ekologisk status för Kvillebäcken och Göta Älv

Båda vattenförekomsternas ekologiska status/potential är bedömd till måttlig där kvalitetsfaktorer biologiska kvalitetsfaktorer, hydromorfologiska kvalitetsfaktorer samt fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorer med tillhörande parametrar har påverkat bedömningen.

ANTAGANDEHANDLING

Biologiska kvalitetsfaktorer

Fisk: Bedömd till måttlig för båda vattenförekomsterna på grund av hydromorfologisk påverkan (VISS, 2019).

Bottenfauna: Bedömd till ej klassad för båda vattenförekomsterna (VISS, 2019).

Kiselalger: Bedömd till måttlig för Kvillebäcken på grund utav påverkan från näringsämnen (VISS, 2019).

Hydromorfologiska kvalitetsfaktorer

Konnektivitet: Bedöms till god respektive hög för vattenförekomsterna (VISS, 2019).

Det kommer inte att byggas något i vattendragen som hindrar djur och växtliv att spridas och vandra fritt.

Hydrologisk regim: Bedöms till otillfredsställande respektive dålig för vattenförekomsterna (VISS, 2021 & 2019). Ingen byggnation som påverkar vattendragets specifika flödesenergi och resulterar i högre flöden, i form av bredd, djup och utfyllnader kommer att genomföras. (Till exempel uträtning av vattendrag, rensningar, fördjupningar, muddringar, vägar) Flödet ut från fastigheten har strypts till ca 17 l/s för att kompensera för den ökade hårdgörningsgraden av området som resulterar i att mer vatten kommer att behöva avledas.

Morfologisk tillstånd: Bedöms till otillfredsställande för båda vattenförekomsterna (VISS, 2019). området ligger inte inom närområdet som är 30 meter på varje sida om vattendraget och ingen byggnation som påverkar dess form, kanter och svämplan kommer att genomföras. (Till exempel fördjupningar, kanalisering, rensningar, muddringar, vallar).

Fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorer

Föroreningsberäkningen för området redovisar att halterna för koppar, bly, nickel, olja, och kväve sänks mot vad det var vid befintlig skogsmark och att fosfor och zink höjs mot vad det var vid befintlig skogsmark. Samtliga halter hamnar efter byggnationen under riktvärdena från kommunen och påverkar inte vattenförekomsterna att uppnå MKN.

Kvalitetsfaktorerna hydrografiska villkor och morfologiskt tillstånd kommer inte att försämrats i och med denna föreslagna detaljplan för Skogomeanstalten. Troligtvis kommer inte heller de två relevanta biologiska kvalitetsfaktorerna vattenvegetation och bottenfauna få sämre status efter nybyggnationerna i vattnet.

Hydrologi i vattendrag

Då den ökade hårdgörningsgraden för området kan påverka närliggande diken och Kvillebäckens hydrologi så har fördröjnings- och reningsåtgärder i form av översilningsytor och gräsdiken med breddfunktion anlagts. I gräsdiket infiltreras, fördröjs samt renas dagvattnet genom sedimentering och absorption vid översilning av gräsyta innan det avrinner till recipient.

Markanvändning	Innan planens genomförande (ha)	Efter planens genomförande (ha)
Skogsmark	2,2	0
Jordbruksmark	3,3	0
Grusyta	1,38	0,65
Takyta	1,06	2,69
Gräsyta	5,02	4,66
Asfaltsyta	1,51	6,15
Permeabel beläggning	0	0,32
Totalt	14,47	14,47

Figur 30: Markanvändning innanför perimeterskyddet (Inviotech, 2024).

Markanvändning	Innan planens genomförande	Efter planens genomförande
GC	0,027	0,027
Väg	0,1	0,1
Parkering	0,63	0,63
Totalt	0,757	0,757

Figur 31: Markanvändning utanför perimeterskyddet (Inviotech, 2024).

Påverkan på miljömålen

Göteborgs stads miljö- och klimatprogram 2021-2030, som antogs av kommunfullmäktige 2021-03-25, är ett styrdokument för stadens långsiktiga miljöarbete. Programmet presenterar tre miljömål för *Natur*, *Klimatet* och *Människan*. De tre målen och berörda delmål och hur planförslaget kan påverka dessa presenteras nedan.

Miljömål 1. Naturen: Göteborg har en hög biologisk mångfald.

Målet innebär att Göteborg senast år 2030 ska ha tillräckliga arealer av naturtyper och livsmiljöer med rätt skötsel för att bevara de arter som finns i kommunen och ge förutsättningar för att utveckla ekosystemtjänster. Planförslaget innebär att exploatering bland annat sker på grönytor och i ett större sammanhängande skogsparti i öster vilket kan ha en negativ påverkan på biologisk mångfald. Av denna anledning har en Naturvårdsplan (Ecogain, 2022) tagits fram i syfte att främja biologisk mångfald och sociala värden på samtliga marker inom fastigheten. Naturvårdsplanen presenterar ett skötsel förslag både inom anstalten men också för skogsområdet i öst.

Exploatören har tagit fram ett gestaltningsprogram som innehåller en växtförteckning. Inom anstalten kommer det planteras växter som bidrar till ekosystemtjänsten pollinering. Dessa är naverlön, skogslön, glanslind, fylldblommigt fågelbär, smalkronigt kinapärön, smalkronig lönn, italiensk al, japansk järnek, ljung, måbär och stjärnflocka. På större ytor används ängsgräs.

Delmål för naturen: Göteborgs Stad arbetar för renare hav, sjöar och vattendrag. Delmålet innebär att Göteborg ska arbeta för att uppnå god vattenstatus i hav, sjöar och vattendrag, en miljö kvalitetsnorm som Sveriges vattenförvaltning ska nå till år 2027. God vattenstatus består av flera olika kvalitetsfaktorer, till exempel hur vattendragets botten ser ut, om det finns vandringshinder och om det finns utsläpp av näringsämnen som genom övergödning påverkar livet i vattnet. Dagvatten från området innanför perimeterskyddet på anstalten avleds via Skogomebäcken till Kvillen som i sin tur leds ut

till Nordre Älv. För att Skogomebäcken och närliggande vattenförekomster ej ska riskera uttorkning och försämrad hydrologi, samt säkerställa att erforderlig rening uppnås så planeras fördröjnings- och reningsåtgärder i form av svackdiken, lågpunkter i gräsytor, brunnar med sandfång och slutna/täta kassetmagasin.

Miljömål 2. Klimatet: Göteborgs klimatavtryck är nära noll.

Målet innebär att Göteborgs klimatavtryck årligen ska minska med sikte på att så snabbt som möjligt nå nollavtryck. Vid planområdet finns det utbyggt cykelvägnät och goda förutsättningar att resa med kollektivtrafik vilket ger möjlighet att välja andra färdssätt än bil för att minska utsläpp. Trafikmängden till och från området förväntas öka när både Rättsmedicinalverket och tillbyggnad av anstalten är färdigställda och tagna i bruk. Jämfört med ett nollalternativ medför det en ökning av koldioxidutsläpp och ökad klimatpåverkan så länge fordonen drivs med fossila bränslen.

Miljömål 3. Människan: Göteborgarna har en hälsosam livsmiljö.

Målet innebär att göteborgarnas hälsa och välbefinnande ska främjas genom bättre luftkvalitet och ljudmiljö samt minskad användning av skadliga ämnen. Påverkan av buller från plangenomförandet är begränsad och bedöms inte medföra skadliga effekter på människors hälsa. Buller orsakat av ökad trafik till och från planområdet bedöms inte leda till överskridande av riktvärden eller en försämrad ljudmiljö för bostäder eller skola i närområdet.

Sociala konsekvenser och barnperspektiv

Riksdagen har beslutat att inkorporera konventionen om barnets rättigheter i svensk lag den 1 januari 2020. Lagen gäller vid byggnadsnämndens och kommunfullmäktiges beslut i planärendet från årsskiftet 2019/2020, oavsett när planarbetet påbörjades. Enligt Plan- och bygglagen (2 kap. 3 §) ska planläggning främja en från social synpunkt god livsmiljö som är tillgänglig och användbar för alla samhällsgrupper. Enligt FN:s konvention om barnets rättigheter ska barns bästa beaktas i alla beslut som rör barn. Dit räknas stadsbyggnadsnämndens och kommunfullmäktiges beslut i planärenden. Staden arbetar med sociala konsekvensanalyser och barnkonsekvensanalyser i planarbeten för att identifiera vilka konsekvenser genomförandet av detaljplanen får för sociala konsekvenser och konsekvenser för barn och unga.

En utökning av anstalten bedöms inte bidra till ytterligare fysiska barriärer i området, då området är avskärmat för allmänheten. Däremot har detaljplanen en stor betydelse för kommunen, regionen och även nationellt i det statliga ansvar kriminalvården har för att göra samhället säkrare och tryggare. Utbyggnaden kommer även generera ett relativt stort tillskott av arbetstillfällen på platsen.

Utbyggnaden innebär att anstalten mer än fördubblar sin intagningskapacitet samt att mer mark runt befintlig anläggning ianspråk tas vilket kan förstärka områdets verksamhetskaraktär och Skogomes identitet som ett område för fängvård. Samtidigt bedömer Socialförvaltningen att verksamheten ter sig anonym för kringboende och inte märks av särskilt mycket i vardagen. De samspel och mötesplatser som finns i närområdet

sker i skogsområdet och på fotbollsplanen. Tillgängligheten dit påverkas inte av aktuellt planförslag.

Den slutliga utformningen av området kopplat till trygghet kommer att hanteras av kriminalvårdens verksamhet. Runt anstalten kommer det uppföras stängsel som motverkar att obehöriga människor kommer in på området eller att intagna rymmer. Stängsel kan även bidra med ökad trygghet för de människor som vistas utanför området.

Genomförandefrågor

Fastighetsrättsliga konsekvenser

Detaljplanens genomförande förutsätter att exploatör förvärvar ett markområde av Göteborgs kommun. Detaljplanen innehåller ingen allmän plats.

Anläggningar inom kvartersmark

Kvartersmarken inom detaljplanen utgörs av ändamålet Kriminalvård [D₁].

Detaljplanen ger möjlighet för utökning av funktioner som ingår i kriminalvårdens verksamhet. Inom användningen kriminalvård medges ny exploatering i form av 6 bostadshus (klientboende) i tre våningar, tvätteri, kontor och verksamhetsbyggnader. Detaljplanen medger totalt 37 750 kvm BYA (byggyta). I och med den nya bebyggelsen uppförs ett nytt stängsel, som består av ett inre och ett yttre stängsel (perimeterskydd). I södra delen av planområdet finns befintliga parkeringar. Detaljplanen möjliggöra att här överbygga parkeringsyta med parkeringsdäck.

På mark i norra delen av planområdet, 20 meter innanför yttre perimeterskydd, tillåts komplementbyggnader som syftar till väderskydd. Med väderskydd menas busskur, tre väggar och ett tak som kommer uppföras på rastgårdarna inom området.

Utbyggda anläggningar inom kvartersmark

Ny parkeringsplats är anlagd i södra delen av planområdet för att ersätta parkeringsplatser för anstalten då byggnation av Rättsmedicinalverket tar de tidigare parkeringsytorna i anspråk.

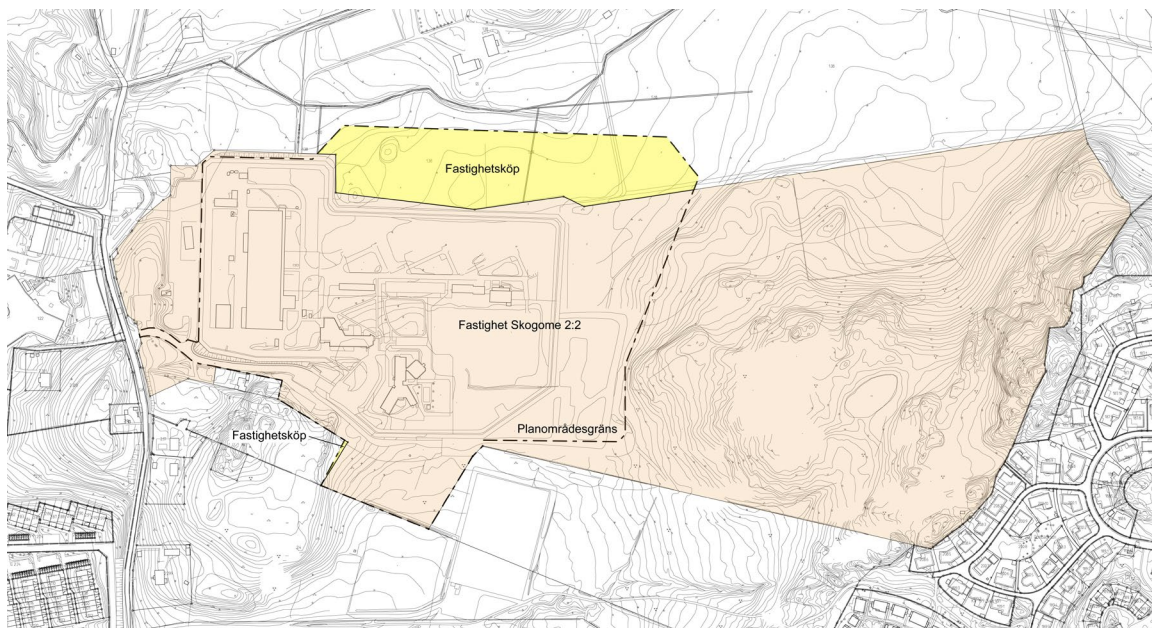
Exploatören ansvarar för utbyggnad av kvartersmarken inom planområdet.

Förändrad fastighetsindelning

Detaljplanen innebär förändrad fastighetsindelning enligt nedan: ** se avsnitt "Samfälligheter" nedan*

Fastighetsbeteckning	Erhåller mark	Avstår mark	Markanvändning
----------------------	---------------	-------------	----------------

Skogome 2:2	27 714 kvm*		Kriminalvård
Skogome 1:38		27 605 kvm*	Kriminalvård
Skogome 2:3		109 kvm	Kriminalvård

Figur 32: Planerad fastighetsöverlåtelse

Samfälligheter

Inom planområdet finns det en samfällighet, Skogome S:19, med ändamål dike som kommer att beröras av detaljplanen. Deläggande fastigheter är Skogome 2:2, vilken ägs av Specialfastigheter samt Skogome 1:2, 1:3, 2:2, 2:3, 2:4, 2:5, 2:7 och 2:8 vilka ägs av Göteborgs kommun.

Samfälligheten Skogome s:19 ska i samband med detaljplanen upphävas. Detta kommer att ske genom att den del av samfälligheten som ligger inom detaljplaneområdet överförs till fastigheten Skogome 2:2 och att den del av samfälligheten som ligger utanför detaljplaneområdet överförs till fastigheten Skogome 1:38. Detta innebär att Skogome 2:2 och Skogome 1:38 kommer att erhålla mark även från Skogome s:19. Exakt areal fastställs i samband med lantmäteriförrättning.

Figur 33: Samfällighet S:19

Markavvattningsföretag

Det finns två markavvattningsföretag som påverkas av detaljplanen, Kvillebäcken TF 1945 heter Kvillebäcken och Norra Kvillebäcken RF 1896 heter Kvillen.

Ansökan om lantmäteriförrättning

Exploatören ansöker om och bekostar erforderlig fastighetsbildning inom kvartersmark.

Respektive ledningsägare ansvarar för ansökan om lantmäteriförrättning avseende eventuell ny ledningsrätt samt ändring alternativt upphävande av befintliga ledningsrätter.

Tekniska frågor

Utbyggnad vatten och avlopp

Fastigheten omfattas av verksamhetsområden för dricksvattenförsörjning, spillvattenhantering och dagvattenhantering och är ansluten till det kommunala VA-nätet för distribution av dricksvatten och avledning av spillvatten. Dagvatten för fastigheten avleds idag via Skogomebäcken som ägs av en samfällighet. Kretslopp och vatten kommer upprätta en förbindelsepunkt för att avleda dagvatten från området i kommunal regi via bäcken enligt figur 34.

ANTAGANDEHANDLING

gjorts i programmet StormTac Web. Resultatet visar att halter och mängder i dagvattnet ökar efter exploatering utan reningsåtgärder. För att uppfylla kravet att fördröja 10 mm dagvatten per kvadratmeter hårdgjord yta inom planen föreslår Dagvatten- och skyfallsutredningen att rening och fördröjning av dagvattnet sker via lågpunkter i gräsytor, svackdiken och brunnar med sandfång till slutna/täta kassettmagasin, se figur 36. Makadamytor som är belägna mellan perimeterskyddet och avisningsstaketet kommer också att nyttjas som en form av fördröjningsåtgärd. Med föreslagen rening och fördröjning uppfylls kravet att fördröja 10 mm dagvatten per kvadratmeter hårdgjord yta inom planen. Genom tydlig beskrivning av påverkan på kvalitetsfaktorer och föroreningsberäkningar i dagvatten- och skyfallsutredningen så bedöms planområdet inte ha någon påverkan på vattenförekomsternas möjlighet att uppnå MKN.

Totalt behöver 870 m³ dagvatten fördröjas för hela planområdet innan det släpps vidare respektive recipient. Föreslagna lösningar omhändertar denna vattenmängd.

Parkeringsytan i planens södra del har beaktats som en befintlig förutsättning i detaljplanearbetet samt i dagvatten- och skyfallsutredningen. Parkeringen färdigställdes under 2022, innan detaljplanearbetet påbörjades. Samtliga befintliga fördröjnings- och reningsanläggningar kommer att fortsatt kunna nyttjas vid föreslagen utbredning. Eventuellt uppförande av parkeringsdäck innebär inte en ökad hårdgöringsgrad.

Det dimensionerade flödet vid ett 10års regn förväntas dubblas efter om- och nybyggnation. Det befintliga flödet ut från fastigheten är ca 985 l/s men kommer att strypas till ca 430 l/s.

Skogomeanstalten ingår i verksamhetsområde för VA. Kretslopp och vatten kommer upprätta en förbindelsepunkt för fastigheten vid dike mot befintlig bäck norr om fastigheten.

ANTAGANDEHANDLING

Figur 35: Dagvattenhantering innanför perimeterskyddet med pilar som redovisar flödesriktning i dagvattensystemet.

Figur 36: Redovisning av svackdiken runt om på området med föreslagna anslutningar till dagvattensystem.

Figur 37: Dagvattenhantering utanför perimeterskyddet med pilar som redovisar flödesriktning

Vid ansökan om bygglov ska sökande redovisa hur de fördröjer och renar dagvatten och om det finns kommunal dagvattenanslutning. I samband med startbesked av bygglovet är dagvatten- och skyfall en fråga som hanteras. Sökande behöver tekniskt och specifikt beskriva hur dagvatten ska hanteras och tas omhand inom den egna fastigheten.

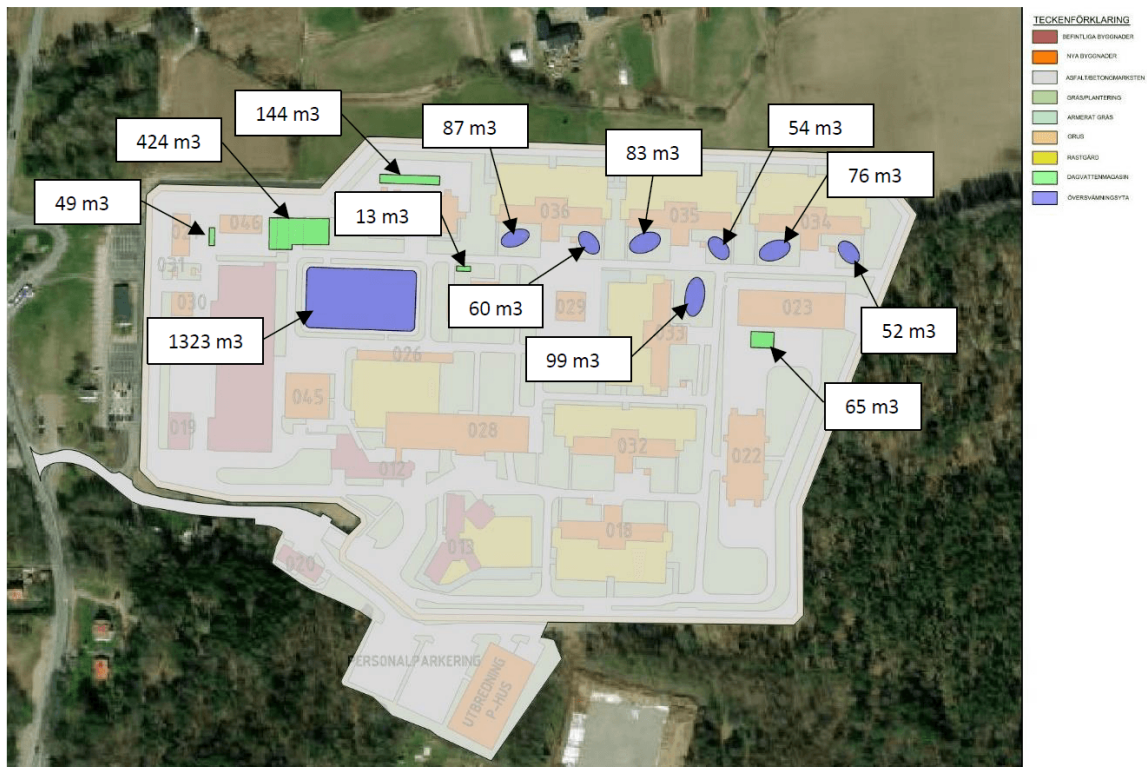
Dagvatten- och skyfallsutredningen från detaljplaneskedet kan ligga till grund för beskrivningen och lämplighetsbedömningen. Dagvatten- och skyfallsutredningen (Inviattech, 2024) visar att det finns goda möjligheter att hantera dagvatten inom planområdet. Detaljplanen möjliggör för justeringar och andra tekniska lösningar i genomförandet. Utredningen ger ett förslag på hur dagvatten och skyfall kan lösas, men det kan lösas på flera sätt. Det finns inga särskilt utsatta områden inom detaljplanen som föranleder att detaljplanen ska markera exakta platser eller lösningar för dagvattenhantering. Det slutgiltiga godkännandet görs via tillsynsmyndigheten när den exakta utformningen är fastställd och dagvattenanmälan görs. Bedömningen är därför att specifika ytor för dagvatten och skyfall inte bör regleras i detaljplanen.

Dagvattenhanteringen regleras indirekt genom den högsta exploateringsgrad som detaljplanen tillåter, genom reglering av markens genomsläpplighet, och genom bestämmelse om markens anordnande. Med dessa bestämmelser säkerställer detaljplanen ytor för dagvattenhantering utan att låsa specifika ytor.

Skogomeanstalten är en pågående byggarbetsplats där utbyggnad av anstalten sker i flera steg fram till år 2028. Förändringar inom befintligt anstaltsområde pågår under tiden för detaljplanens framtagande. Under byggtiden kommer kriminalvården bedriva verksamhet, vilket ställer krav på förflyttning av klienter mellan boendehusen allt eftersom nya byggnader finns på plats och att de gamla byggnaderna kan rivas. Bilden nedan visar planerad utbyggnadsordning för anstalten, där de olika delområdena är markerade i färg för respektive år för byggstart eller rivning av befintlig byggnad. Anstalten kommer alltså byggas ut i olika omgångar för de olika delområdena. För att säkra området mot skyfall föreslås flera åtgärder; en större översvämningsyta centralt i området där en befintlig boendebyggnad idag står, samt lokala mindre översvämningsytor samt underjordiska magasin. Detta innebär att de dagvatten- och skyfallsåtgärder som föreslås för detaljplanen inte kommer vara möjliga att genomföra innan startbesked lämnas för nya byggnader, med tanke på pågående verksamhet.

Skyfall

Vid ett skyfall antas ingen infiltration ske och systemen för dagvattenavledning antas vara fulla. Därför antas avrinningen vid skyfall vara lika stor efter exploateringen som den är idag. För att ej öka risken för översvämningsytta för nedströms liggande bebyggelse och inte försämra vattenförekomsternas hydrologiska regim behöver fastigheten omhänderta ca 1947 m³. Volymen delas upp på åtta översvämningsytor och fem magasin med en total volym på ca 2530 m³, se figur 38.

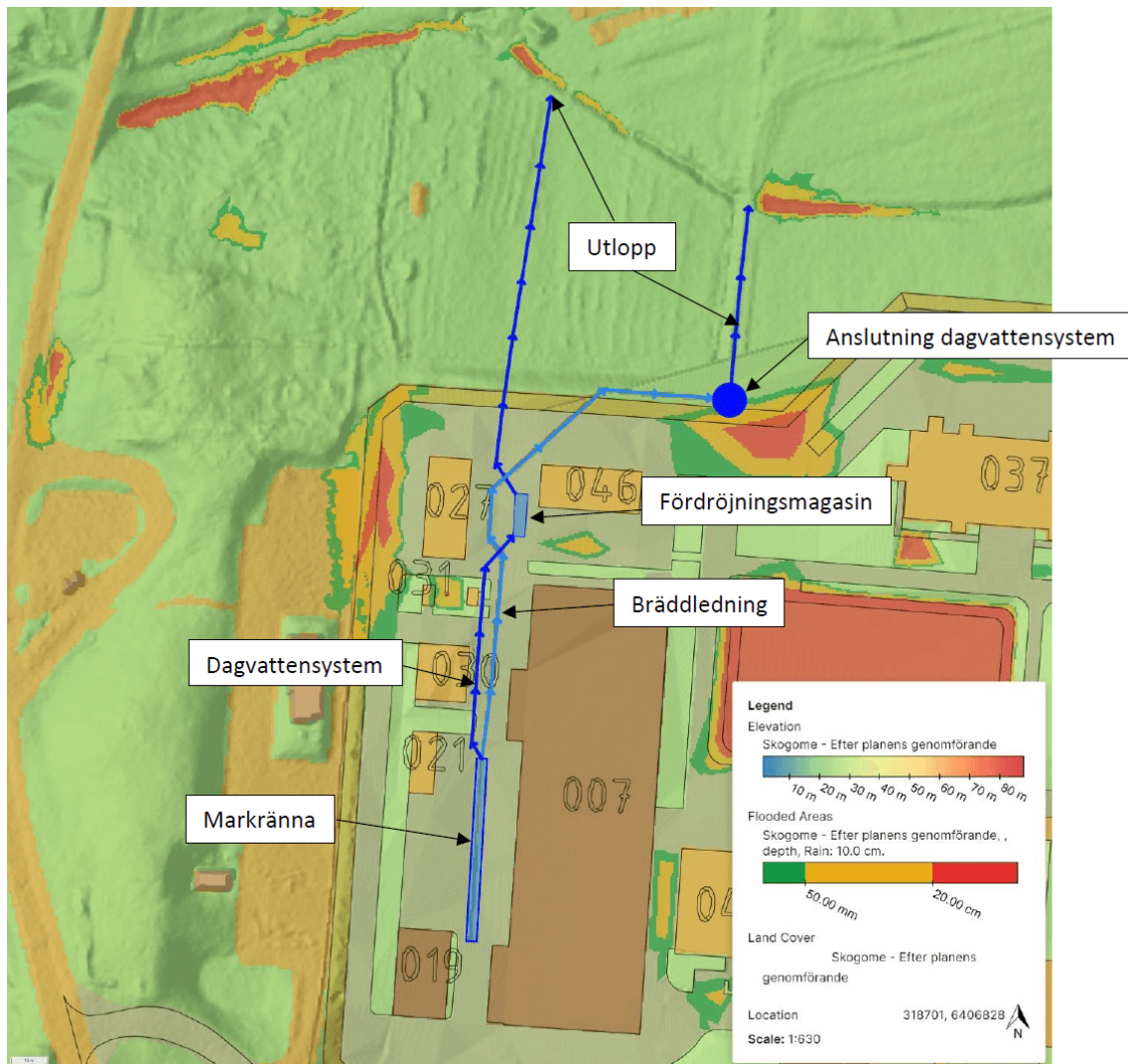

Figur 38: Placering översvämningsytor och kassetmagasin (Inviattech, 2024)

Två alternativa lösningar har utretts för att hantera skyfallsregnet.

För att hantera mängden vatten som tillrinner och samlas väster om byggnad 7 i ett skyfallsscenario ska vattnet kunna avledas norrut, till exempel via en markränna, se figur 39. I ett vardagsregn leder markrännan vattnet till fördröjningsmagasinet där det fördröjs innan det rinner vidare till diket. I ett skyfallsscenario så bräddar vattnet förbi systemet och rinner direkt till diket för att förhindra översvämning.

Ett andra alternativ är ett fördröjningsmagasin, dimensionerat för att kara av att fördröja skyfallsregn, se figur 40.

Figur 39: Markränna med pilar som redovisar flödesriktning väster om byggnad 7 i ett skyfallssenario (Inviatech, 2024)

Figur 40: Magasin dimensionerat för ett skyfallscenario

Ny byggnation får inte utsättas för skador vid förekomst av skyfall. Samhällsviktiga funktioner och golvnivåer måste ha en säker marginal till den högsta vattennivå som kan uppstå under skyfall. För vanliga byggnader ska denna marginal vara minst 20 cm och för samhällsviktiga anläggningar 50 cm enligt TTÖP (tematiskt tillägg till översiktsplanen). I planen finns befintliga samhällsviktiga anläggningar där den önskade säkerhetsmarginalen till högsta vattennivå inte kan uppnås. Detta är väster om den befintliga byggnaden (007) i planens västra del där en stor översvämning bildas vid ett skyfall på grund av att området är instängt. Det går ej att justera höjdsättningen på marken för att avleda vattnet eller uppnå den önskade marginalen. Detta beror på att marken ansluter till en befintlig byggnad samt till anslutande mark utanför plangränsen. Istället föreslås att anlägga en markränna som vid ett vardagsregn leder vattnet till dagvattensystemet där det fördröjs innan det rinner vidare till Skogomebäcken. I ett skyfallsscenario så bräddar vattnet förbi systemet och rinner direkt till bäcken för att förhindra översvämning.

Enligt TTÖP får det inte stå över 20 cm vatten på väg mellan planområdet och prioriterad väg/vägnät för att tillgänglighet ska uppnås. Det förekommer stående vatten över 20 cm på några av de interna vägarna inom anstaltsområdet vid kraftigt skyfall. Det stående vattnet når inte upp till 40 cm vilket är räddningstjänstens krav på framkomlighet vid räddningsvägar. Inom anstaltsområdet förekommer inga fordon som inte klarar 20 cm höft vatten. Utrymning av anstalten kommer huvudsakligen ske till fots och de räddningsfordon som kommer användas inom anstaltsområdet kommer kunna hantera skyfallsmängder högre än 20 cm. I händelse av allvarlig olycka tillämpas normalt fri passage vilket innebär att körgrindar ställs upp för att räddningsfordon eller motsvarande ska kunna ta sig fram snabbt.

ANTAGANDEHANDLING

Under byggskedet kommer Specialfastigheter säkerställa att arbetet fortskrider utan risk för översvämning vid skyfall.

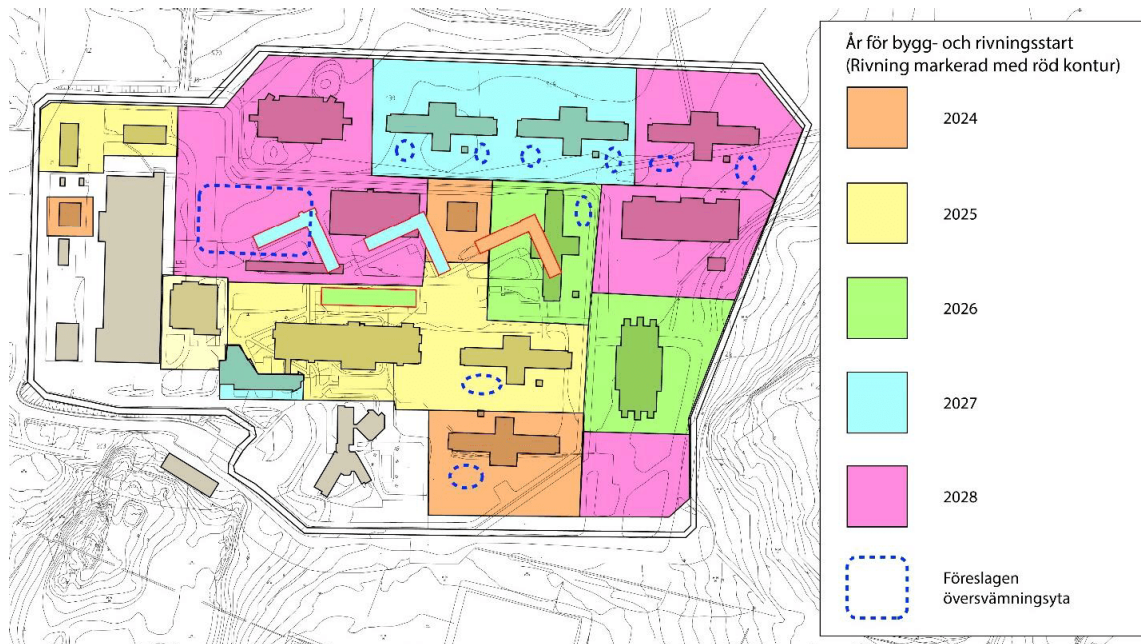
Tillgängligheten till och inom planområdet vid ett skyfall anses tillräcklig.

Figur 41: Vattendjup i respektive vattensamling vid ett 100 års regn. Figur skapad i SCALGO. Grönt område: 0-5 cm, gult område: 5-20 cm, rött område: >40 cm. Höjddata: projekterad mark.

Oljeavskiljare

I dagsläget så kommer ingen verksamhet inom området att bedrivas där det förekommer hantering utav stora mängder olja. Vid framtida förändringar av verksamheten rekommenderas användning utav tätningmattor eller liknande.

Figur 42: Illustration över utbyggnadsordning för anstalten fram till år 2028.

Värme

Göteborg Energi Fjärrvärme har ett pågående projekt inne på Skogomeanstalten. De arbetar med att primäransluta de byggnader som nu byggs inom det befintliga anstaltsområdet. En ledning har även förberetts för att kunna anslutna kommande byggnader inom den planerade expansionen. Alla arbeten utförs i nära samarbete med Specialfastigheters projektörer och entreprenörer.

El och tele

Göteborg Energi Nät har dragit fram nya ledningar och även kopplat in en ny station som kommer att klara det utökade behovet efter utbyggnad. Efter vad som är känt idag ska inga ledningar inom området påverkas av detaljplanen. Sker ändå detta så sker en flytt av ledning på exploatörens bekostnad. GENAB ser inga övriga behov eller konflikter på grund av föreslagen detaljplan.

Göteborg Energi Gothnet kan inte se några konflikter på grund av detaljplanen.

Avfall

Kretslopp och vatten ansvarar idag för hämtning av rest- och matavfall för Skogomeanstalten. Avfallfordon angör från Lillhagsvägen och kör till anstaltsens upphämningsstation i klientfri zon, dit endast anstaltsens personal har tillträde. Avfallsfordons framkomlighet och angöring inom planområdet fungerar i dagsläget bra och utökning av anstalten föranleder ingen förändring gällande avfallshämtning. För kriminalvården förändras den interna logistiken av avfallshantering inne på anstaltsområdet då fler klientboenden tillkommer. Allt avfall från anstalten transporteras internt till miljöstation där upphämtning sker likt idag.

Alla klientboenden är försedda med fettavskiljare. När tömning av dessa behövs har Kriminalvården säkerhetsrutin för att renhållningspersonal inte ska kunna komma i

ANTAGANDEHANDLING

kontakt med klienter. Tömning av fettavskiljare för storkök är oförändrat och nås utan att renhållningspersonal kommer i kontakt med klienter.

Industriavfall hanteras på lastgård och hämtas av avfallsfordon inne på området.

Geotekniska åtgärder

I allmänhet krävs inga restriktioner med undantag för planområdets nordligaste del strax söder om befintlig bäck. Plankartan reglerar att inom 20 m från inre perimeterskydd får inte marken förses med byggnad med undantag för komplementbyggnader som syftar till väderskydd. Bestämmelsen syftar till att säkerställa att inga tyngre byggnader uppförs men möjliggör att väderskydd får uppföras på rastgårdar som kommer finnas inom området.

Geotekniska sonderingar och provtagningar har gjorts i syfte att kartlägga områdets geotekniska förutsättningar (Projekterings PM Geoteknik och Teknisk PM Geoteknik, WSP 2023).

Geoteknik

Generellt består jordlagerföljden för delarna av planområdet innanför det yttre perimeter skyddet (YPS) överst av fyllning ovan lera vilandes på friktionsjord och berg alternativt fyllning ovan friktionsjord på berg. Djup till berg varierar ungefär mellan ca 3 m och ca 22 m i undersökta punkter. I nordlig riktning minskar djup till berg och ansluter till ytor med uppstickande berg strax norr om det yttre perimeterskyddet (YPS). Djupet ökar därefter på nytt i riktning mot bäcken i norr.

De norra delarna av utredningsområdet, utanför YPS, består av åkermark där jordlagerföljden består av ett tunt lager mulljord ovan torrskorpelera. Torrskorpan överlagrar siltig lera ovan friktionsjord på berg. Leran har en mäktighet mellan 2 och 12 meter, där lerlagret är tunt består hela jordprofilen av torrskorpa. Kvicklera har påträffats i de östra delarna av området, inom YPS, på nivåer djupare än +27,5.

Stabilitet

Utförda beräkningar visar att kraven enligt IEG rapport 6:2008 för befintliga förhållanden uppfylls i samtliga sektioner. Vidare har en känslighetsanalys utförts i syfte att studera hur ett förhöjt portryck påverkar stabiliteten för området. I beräkningen har grundvattenytan höjts till markytan jordprofilen, vilket i detta fall anses vara en rimligt med hänvisning till till utförda observationer och jordlagerföljd. Beräkningen visar att slänten mot bäcken i norr inte är känslig för ett förhöjt portryck och att den globala stabiliteten inte påverkas nämnvärt.

Stabiliteten för planerade förhållanden har kontrollerats för de laster och förhållanden som detaljplanen medger. Stabilitetsberäkningarna har inkluderat en tillskottslast på 10 kPa motsvarande en markhöjning på 0,5 meter, samt 40 kPa byggnadslast enligt tillåten nockhöjd 20 meter från inre perimeterskydd, och även trafiklast från en framtida serviceväg. Utöver det har marklaster påförts utifrån nivåsättning enligt senaste situationsplan, vilket innebär att stabilitetsanalysen har utförts på den säkra sidan eftersom denna nivåsättning innebär försämrade stabilitetsförhållanden jämfört med de marknivåer som detaljplanen medger utan att söka marklov. Samtliga sektioner uppnår fullgoda säkerhetsfaktorer för framtida scenarion.

ANTAGANDEHANDLING

Sättningar

Leran i området är normal till svagt överkonsoliderad och vid belastning kan både konsoliderings- och krypsättningar uppstå. Vidare är det inte uteslutet att utlagd fyllning är ojämnt packad vilket kan orsaka differentialsättningar. Delar av området har även ett tunt lager mulljord överst i jordlagerföljden, denna jord med organiskt innehåll är sättningskänslig och har i beräkningen antagits bortschaktas.

I beräkningen har det antagits att sättningar inte uppkomma i den ovanliggande fyllningen. Detta till följd av att fyllningen i jämförelse till underliggande lera har en flerfaldigt högre kompressionsmodul. Inom YPS för lastfallet 20 kPa visar beräkningarna att det uppstår sättningar av storleksordningen 15 cm respektive 28 cm med eller utan hänsyn tagen till krypdeformationer. Norr om YPS (yttre perimeterskyddet) för lastfallet 30 kPa uppstår sättningar av storleksordningen 5 cm respektive 8 cm med eller utan hänsyn tagen till krypdeformationer.

Radon

Utförda radonmätningar visar att marken inom området generellt klassas som normalradonmark men att vid uppkrossning av berget kommer materialet att klassificeras som högradonmark på grund av andra uppställda kriterier på sprängsten. Utredningen konstaterar att byggnaderna kommer att byggas radonsäkert då detta är enlighet Specialfastigheters krav för byggnader (beställare av utredningen och exploatör).

Göteborgs stads generella rekommendation som inte står i utredningen är att vid byggnation på normalradonmark rekommenderas grundläggning med radonskyddat utförande. På högradonmark rekommenderas radonsäkert utförande.

Berg och block

Bergteknisk kartering har utförts där berg i dagen förekommer inom aktuellt planområde. Karteringen visar att det saknas förutsättningar för bergras och blocknedfall både för befintliga och planerade förhållanden inom och i anslutning till planområdet. Markarbeten inom område D, byggnad 020 (Personalvillan), har avslutats. Yta mellan byggnad och bergskärning har återfyllts.

Markmiljö

Det finns inga riskobjekt gällande markföroreningar inom planområdet i Länsstyrelsens EBH-stöd. Däremot finns det en risk för förekomst av okända fyllnadsmassor inom planområdet. Fyllnadsmassor med okänt innehåll och/eller spår av rivningsrester innehåller ofta förhöjda halter av tungmetaller, PCB, eller petroleumämnen. Asfalten på fastigheten kan innehålla stenkolstjära då vissa ytor är asfalterade innan 1969. Det finns en yta inom anstalten som tidigare använts som brandövningsplats vilket kan ge upphov till PFAS och eventuellt dioxin i mark och grundvatten. På flygfoton från 1970 finns en till två byggnader inom planområdet som senare blivit rivna vilken kan innebära förekomst av förorenade rivningsmassor. Tvätteriet inom anstalten ska inte ha haft någon kemtvättmaskin vilket innebär att risken för förekomst av klorerade alifater bedöms som mycket låg.

Två miljötekniska markundersökningar är genomförda inom planområdet. (lägg till referens) Dessutom genomförs sedan 2022 löpande detaljprovtagning av jord, asfalt, vatten och betong i samband med pågående rivning, schaktning och ombyggnationer

inom befintlig anstalt. Den löpnade miljökontrollen sker i samråd med Miljöförvaltningen i Göteborg och enligt gällande §28 anmälan där mätbara åtgärds mål är satta till Naturvårdsverkets riktvärden för känslig mark (KM). I detaljplansskedet har ett PM för markmiljö tagits fram som sammanställer utförda provtagningar och åtgärder samt kommande provtagningar och åtgärder (WSP, 2024).

Resultatet av genomförda analyser av jord visar att de allra flesta analyserade jordproven uttagna inom planområdet ligger under riktvärden för KM. Lokalt, främst där det ytliga fyllnadsmaterialet (0-0,5 m) innehåller inslag av rivningsrester, har föroreningar i form av främst PCB men också tungmetaller och PAH:er uppmätts i halter över riktvärden för både KM och mindre känslig mark (MKM). I leran under fyllnadsmaterialet har inga föroreningar i halter över KM uppmätts. PFAS och dioxin är analyserat i ytjord inom brandövningsplatsen men har inte uppmätts i halter över riktvärden för KM.

Inom delar av Skogome 1:38 finns ett område med rivningsrester som inte är åtgärdat. Föroreningshalter över riktvärden för MKM har påträffats i ytjord (0-0,5 m). Denna förorening måste saneras. De planerade exploateringsåtgärderna kommer dock att innebära att i stort sett allt potentiellt förorenat fyllnadsmaterial inom hela planområdet byts ut.

Det ytliga grundvattnet står mycket högt inom fastighetens östra delar och länshållning är nödvändig vid djupare schaktning. Genomförda analyser av grundvatten, dikesvatten, schaktvatten och pumpat länsvatten visar att vattnet inte innehåller några halter av organiska föroreningar (PFAS, olja, PAH:er eller PCB) som bedöms utgöra några miljö- eller hälsorisker. Däremot innebär grumling ett problem vid utsläpp till recipient eller dagvatten. Ett kontrollprogram för hantering av läns- och dikesvatten har tagits fram och godkänts av Miljöförvaltningen i Göteborg.

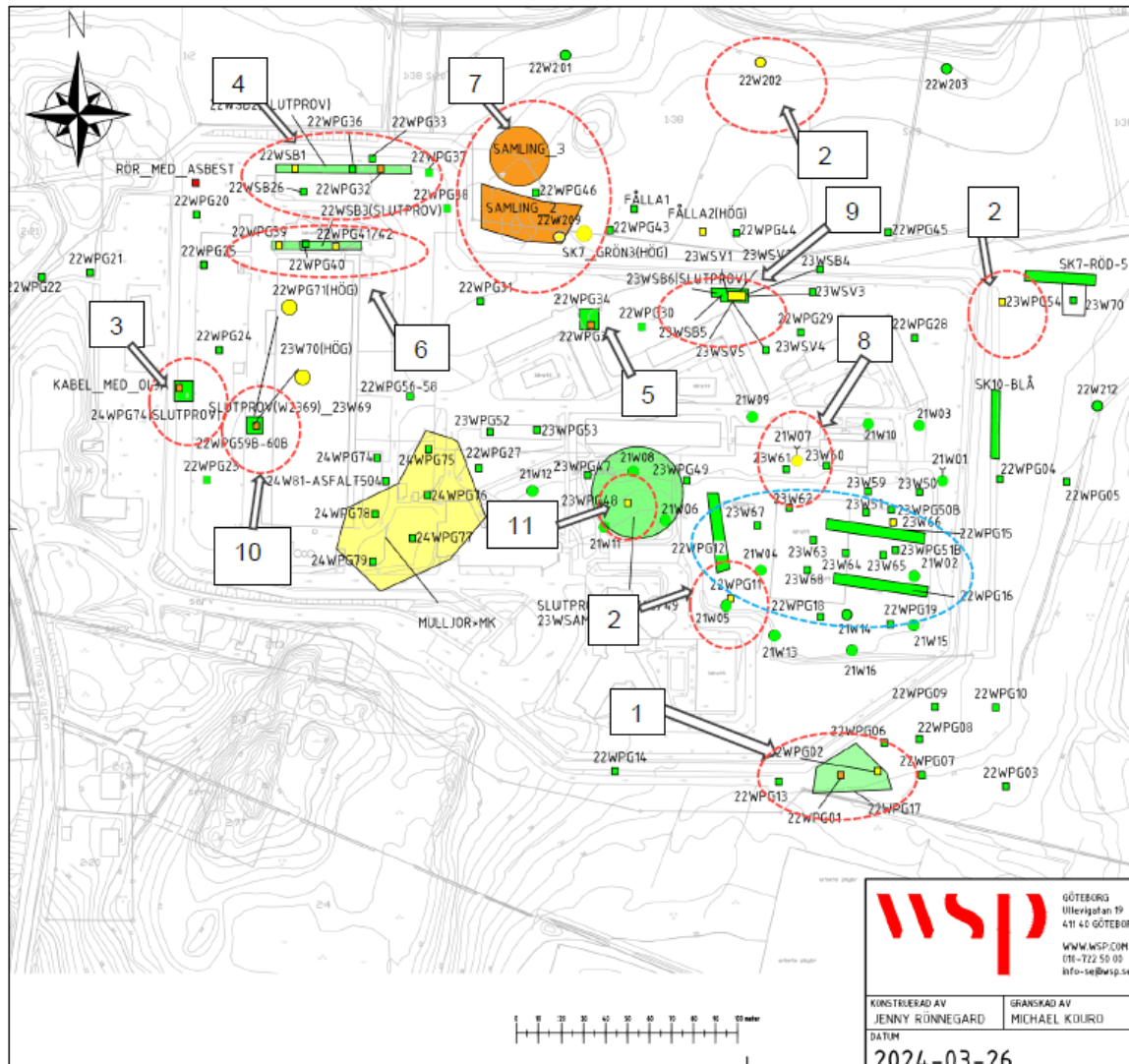
En fortsatt exploatering av anstaltsverksamheten inom detaljplaneplanområdet bedöms kunna genomföras utan oacceptabla risker för miljö- eller hälsa under förutsättningar att kompletterade detaljprovtagning genomförs inom varje ny bygg/schaktetapp innan schaktstart, samt att aktuella och godkända anmälningar enligt §28 finns framtagna innan schaktning påbörjas inom nya exploateringsområden. Överskottsmassor ska föroreningsklassificeras och köras till godkända mottagningsanläggningar. Vid behov av pumpning av länsvatten ska vattnet kontrolleras med avseende på grumling och föroreningsförekomst innan det kan släppas till recipient eller dagvattennät. Slutrapporter för varje §28 anmälan som fastställer att mätbara åtgärds mål uppnåtts ska tas fram.

Praktiska förutsättningar

Skogomeanstalten finns redan idag med och är en pågående verksamhet. Det är också en pågående byggarbetsplats där utbyggnad av anstalten sker i flera steg fram till år 2028. Förändringar inom befintligt anstaltsområde pågår under tiden för detaljplanens framtagande. Under byggtiden kommer Kriminalvården dessutom fortsatt behöva bedriva sin verksamhet, vilket ställer krav på att markarbeten och utbyggnad görs delområde för delområde. Markföroreningar åtgärdas, utifrån kontakter med tillsynsmyndighet (miljöförvaltningen), område för område. Med tanke på pågående verksamhet, där förflyttning av klienter mellan boendehusen görs allt eftersom nya byggnader finns på plats och de gamla byggnaderna kan rivras, så kommer åtgärder inte vara möjliga att genomföra innan startbesked lämnas för de nya byggnaderna.

ANTAGANDEHANDLING

Stadsbyggnadsförvaltningens och Miljöförvaltningens samlade bedömning är att markmiljön är tillräckligt utredd för detaljplansskedet. Med tanke på föroreningsbilden och det praktiska behovet av att sanera och bygga ut det befintliga anstaltsområdet i etapper så är det varken praktiskt eller miljömässigt motiverat med krav på fullständig avhjälpande innan startbesked ges i det här området.

Figur 43: Figur 16. Läge och resultat av den löpande miljökontrollen som WSP genomfört mellan jan 2022 – dec 2023 och läge på borrhäls från de markundersökningar som genomfördes 2021 och 2022. Grön <KM, Gul>KM, Orange >MKM. Denna ritning finns också i bilaga 5 (PM Markmiljö). Analysresultat av den löpande miljökontrollen redovisas i bilaga 4 (PM Markmiljö).

Genomförda provtagningar med åtgärder

Merparten av de jordprov som analyserats i samband med undersökningar och löpande under 2022 och 2023 innehåller inga föroreningshalter över riktvärden för KM. Inom ett par områden har föroreningar i halter över riktvärden för KM eller MKM påvisats. Dessa finns markerade i Figur 43 som 1-11.

De provtagningar av jord som påvisat föroreningar i halter över riktvärden för KM kan sammanfattas med följande:

1. Rivningsrester i ytliga fyllnadsmassor innehåller PCB över riktvärden för MKM. Marken är sanerad, slutprov understiger riktvärden för KM.

ANTAGANDEHANDLING

2. Halter i nivå eller bara strax över riktvärden för KM har påträffats i ytliga fyllnadsmassor. Fyllnadsmassor ska köras till rätt mottagningsanläggning. Ingen sanering bedömdes nödvändig.

3. En gammal kabel med misstänkt olja påträffas i ett ledningsschakt, överskottsmassor med koppar över riktvärden för MKM påträffas mycket lokalt och saneras, slutprov i schakt efter avslutad sanering visar halter <KM.

4. Ytliga fyllnadsmassor med rivningsrester och oljelukt påvisas i ett ledningsschakt. Halterna varierar från under riktvärden för KM till över riktvärden för MKM gällande PCB i ett jordprov. Överskottsmassor saneras. Slutprov visar halter <KM.

5. Bly i halter över riktvärden för MKM påvisas mycket lokalt precis intill en blykabel. Jorden närmast kabeln saneras. Slutprov visar halter <KM.

6. Fyllnadsmassor med rivningsrester och oljelukt påvisas i ett ledningsschakt. Halterna varierar från under riktvärden för KM till över riktvärden för KM gällande PCB i ett jordprov. Överskottsmassor saneras.

7. Ytliga fyllnadsmassor med rivningsrester påvisas inom ett område norr om anstalten i samband med grävning av ett ledningsschakt. Området är mycket skräpigt ner till ca 0,5 meter under markytan. Lerprov från 0,5 meters djup är <KM. Detta område ska undersökas vidare, avgränsas och saneras i samband med kommande entreprenad.

8. Provet märkt 21W07 0-0,4 m från den miljötekniska markundersökningen 2021, (WSP,2021), bilaga 1. innehåller bly och koppar över riktvärden för KM, bilaga 2. Denna yttjord är sanerad och provtagen jord från djupare lager (23WPG60 och 61 (1,3-1,5m)) understiger KM.

9. Ett mindre dieselläckage från en dieselmotor. Serneke sanerade och schaktade ur området samt kört massorna till mottagningsanläggning. WSP tog ut slutprover i schaktbotten och väggar. Miljöförvaltningen kontaktades och accepterade vissa restföreningar (alifater >C12-16 över KM men <MKM, 23WSB12, 1,2 meters djup). Halter i övriga schaktväggar och botten ligger under eller i nivå med KM. Området där läckaget skett ska bli en rastgård och kvarlämnade halter bedömdes inte utgöra några miljö- eller hälsorisker med avseende på det.

10. Dieselluktande fyllnadsmaterial påträffas i samband med ledningsschakt. Överskottsmassor saneras. Slutprov visar halter <KM.

11. Provet märkt 23WPG48 (0-1m) innehåller PCB över riktvärden för KM, bilaga 2. Dessa fyllnadsmassor är sanerade och provtagen jord från djupare lager (23WSamling, 1-1,2m) understiger KM.

Kvarstående åtgärder

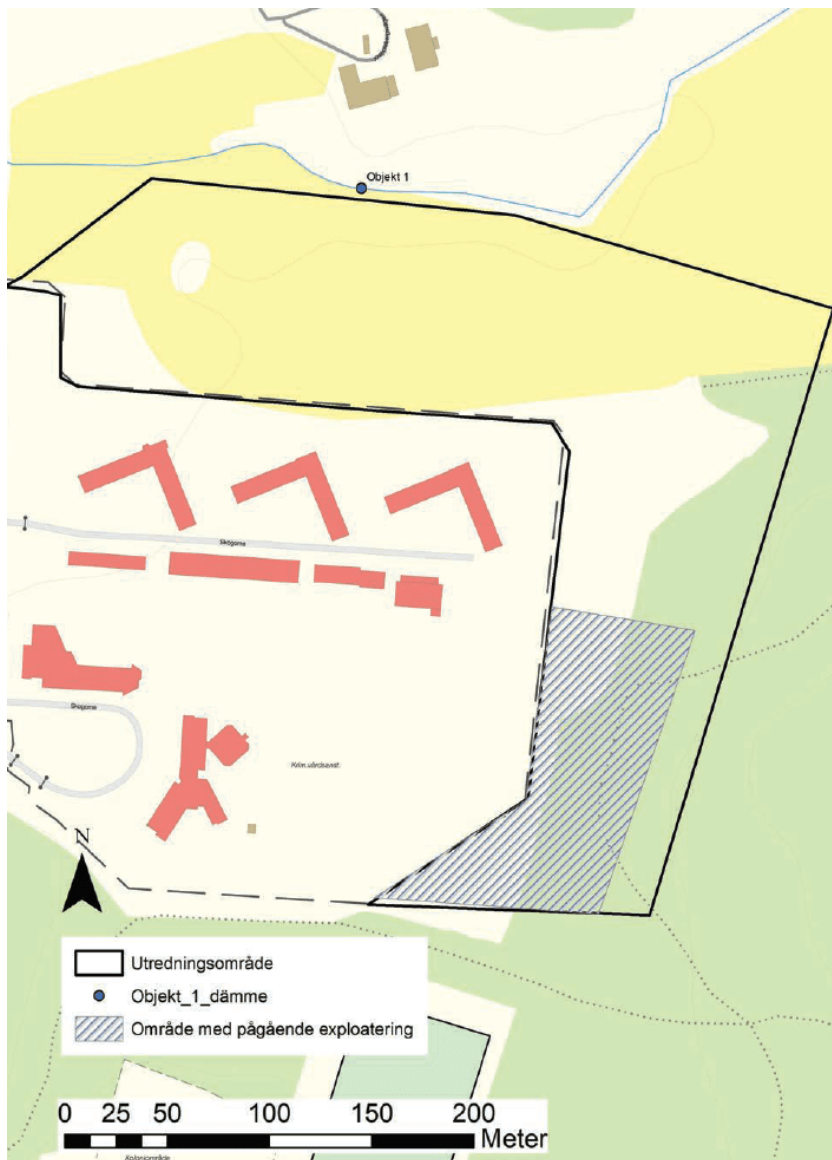
Resultatet av genomförda analyser av jord visar att de allra flesta analyserade jordproven uttagna inom planområdet ligger under de mätbara åtgärdsmålen (riktvärden för KM).

Det finns dock områden där det ytliga fyllnadsmaterialet (0-0,5 m) innehåller föroreningshalter över de mätbara åtgärdsmålen. I leran under fyllnadsmaterialet har inga föroreningar i halter över KM uppmätts. I områden som innehåller inslag av rivningsrester i fyllnadsmaterialet har föroreningshalter >MKM påvisats. En fortsatt

ANTAGANDEHANDLING

exploatering inom detaljplaneplanområdet bedöms kunna genomföras utan oacceptabla risker för miljö- eller hälsa under följande förutsättningar:

- Arbetet genomförs enligt den §28 anmälan som är godkänd av Miljöförvaltningen i Göteborg (denna anmäla ska kompletteras innan schaktstart inom Skogome 1:38), bilaga 4
- Kvarlämnad jord inom området ska klara de mätbara åtgärds målen, Naturvårdsverkets generella riktvärden för KM (representativa halter)
- Kompletterade detaljprovtagning av jord genom provgroppsgrävning ska genomföras inom varje ny bygg/schaktetapp innan schaktstart. Syftet med denna provtagning är dels att föroreningsklassificera överskottsmassor, dels för att bedöma om det föreligger något saneringsbehov inom den aktuella etappen. Analysparametrar är alifater, aromater, BTEX, PAH:er, PCB, tungmetaller inkl. Hg. (inom det fd brandövningsområdet ska även PFAS och dioxin analyseras vilket delvis redan är genomfört).
- Det konstaterat förorenade området nr 7 i figur 43 ska avgränsas och saneras ner till halter i nivå med de mätbara åtgärds målen.
- Riven asfalt ska analyseras med avseende på PAH-innehåll innan det körs till mottagningsanläggning
- Riven betong ska analyseras med avseende på alifater, aromater, BTEX, PAH:er, PCB och krom+6 innan den körs till mottagningsanläggning.
- Kontroll av länsvatten ska ske enligt en kontrollprogram för länsvatten som är godkänt av Miljöförvaltningen i Göteborg, bilaga 5 (xxxxx)

Figur 44: Resultat av arkeologisk utredning.

Arkeologi

En arkeologisk utredning har genomförts i mars 2022 av WSP och Arkea. Denna utredning är beställd av exploatör. Utredningen visar på en nyupptäckt dammanläggning i utredningsområdets norra kant men utanför tänkt detaljplanegräns. Den gräns som visas i figuren 44 har dessutom förskjutits söderut, bort från anläggningen. Dämnet utgör fornlämning. Förutom detta dämme påträffades inget av antikvariskt intresse vid fältinventeringen.

Buller

En trafikbullerutredning (WSP, 2023) har tagits fram för området runt anstalten och sammanfattas i avsnittet Planeringsförutsättningar. Beräkningsresultat visar på att Naturvårdsverkets riktvärden för befintlig bebyggelse och skolgårdar överskrids, både i nuläget och för prognosår 2045. Skogomeanstaltens trafikbidrag beräknas endast ha en

inverkan på den ekvivalenta ljudnivån i området med omkring 1–2 dB. Trafik till och från Skogomeanstalten beräknas inte ha någon märkbar inverkan på bullersituationen på Skogomeskolans gårdsyta. Eftersom samtliga bostäder i området är byggda innan 1997 överskrids inte gränsvärdet för när bullerdämpande åtgärder bör övervägas.

Kompensationsåtgärder

Göteborgs stad arbetar med kompensationsåtgärder för ekosystemtjänster i plan- och exploateringsprojekt. Kompensationsåtgärder innebär att värden som går förlorade vid exploatering kompenseras. Miljömässiga värden som riskerar att skadas vid en exploatering ska i första hand skyddas genom att undvikas eller minimera skada. Nedan benämns de kompensationsåtgärder som gjorts eller kommer att utföras i samband med detaljplanens genomförande.

Skogomebäcken

Kommunen har fått dispens beviljad av Länsstyrelsen för att vidta kvalitetshöjande åtgärder i Skogomebäcken för att höja kvalitén i biotopen. Detta genom plantering av träd samt tillskapande av tvästegsdiken. Åtgärderna avses vidtas inom en delsträcka om ca 130 meter av bäcken.

Biologisk mångfald

Om högstubbar som påträffades i öst påverkas av byggnation föreslås att dessa kompenseras och tillskapas i skogsområdet i öster till förmån för arten mindre hackspett.

Exploatören har tagit fram ett gestaltningsprogram som innehåller en växtförteckning. Inom anstalten kommer det planteras växter som bidrar till ekosystemtjänsten pollinering. Dessa är naverlön, skogslön, glanslind, fylldblommigt fågelbär, smalkronigt kinapär, smalkronig lönn, italiensk al, japansk järnek, ljung, måbär och stjärnflocka. På större ytor används ängsgräs.

Exploatören har även tagit fram ett hållbarhetsprogram i syfte att alla delar av verksamheten ska bedrivas och utvecklas på ett hållbart sätt. En av de områden exploatören har fokuserat på där de vill ligga i framkant är biologisk mångfald. Kriminalvården har som mål att Skogome anstalt ska bli kriminalvårdens grönaste anstalt. Kriminalvården bedriver sedan många år ett aktivt miljöledningsarbete som utgår från Sveriges miljömål Agenda 2030. Utifrån fastighetsägarens och verksamhetens hållbarhetsambitioner har Anstalten Skogome som mål att tillskapa biologisk mångfald i det pågående om- och utbyggnadsarbete som genomförs fram till 2027.

Dagvatten- och skyfall

Om- och tillbyggnad av anstalten innebär en ökning av hårdgjorda ytor. Detta kompenseras genom fördröjning och rening av dagvatten sker via lågpunkter i gräsytor, svackdiken och brunnar med sandfång till slutna/täta kassettmagasin. Vid kraftigare regn kommer vatten på den östra sidan av byggnad 7 (se figur 39 och 40) ledas till översvämningssytor på gräsytor där vattnet kan fördröjas för att sedan avledas via ledningssystemet till kassettmagasinen där det fördröjs ytterligare. På den västra sidan om byggnad 7 så leds vattnet via en markränna som ansluter i Skogomebäcken.

Biotopskydd

Stenmur som påverkas av detaljplanen omfattas av biotopskydd enligt miljöbalken 7 kap 11§. Dispensansökan har gjorts av exploateringsförvaltningen för att flytta stenmuren och återbyggas till nytt läge.

Grönytefaktor

Göteborgs stad arbetar med grönytefaktorer i plan- och exploateringsprojekt för att säkerställa att göteborgarna även i framtiden har tillgång till grönska och dess ekosystemtjänster.

Grönytefaktorn är ett mått på hur mycket ekosystemtjänster ett område ger, det vill säga hur mycket hjälp vi får av gröna och blå ytor för att hantera platsens miljöutmaningar. Utifrån satta målnivåer och att utgå från platsens behov och förutsättningar styr metoden mot de åtgärder som är mest effektiva och bäst behövs.

Detaljplanen innehåller användningen Vård. För användningen Vård finns inget angivet målvärde enligt Stadens riktlinjer för grönytefaktor i plan- och exploateringsprojekt och heller inga tidigare referenser är tillgängliga. På kriminalvårdsanstalten finns verksamheter/industri som håller klienter sysselsatta samt klientboende och kontor. Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att kriminalvårdsanstalten bör likställas med *Verksamhetsområde* i denna fråga. Därmed bedöms detaljplanens målvärde till 0,15.

Kriminalvårdsanstalten består till stor del av hårdgjord markbeläggning med inslag av gräsmattor och ängsgräs på större ytor. Gröna tak finns vid miljöhus samt vissa komplementbyggnader. Möjligheten till planteringar, inslag av träd, gröna tak och dylikt begränsas i stor utsträckning av säkerhetskrav från verksamheten.

Detaljplanens grönytefaktor har beräknats till ungefär 0,25 enligt Stadens beräkningsformulär. Således konstateras grönytefaktorn i planförslaget vara tillräcklig för ändamålet. Grönytefaktor på 0,25 regleras i genomförandeavtalet.

Ekonomiska frågor

Kommunens investeringsekonomi

Exploateringsnämnden får inkomster från försäljning av del av Skogome 1:38.

Kommunens exploateringsinvesteringar

Kommunen får kostnader i samband med en flytt av biotopskyddad stenmur. Kommunen ska stå för kostnader gällande nödvändiga åtgärder avseende arkeologi, markmiljö och geoteknik för den mark som ska överlåtas till exploatören.

Kommunens övriga investeringar

Detaljplanen innehåller ingen allmän plats. Stadsmiljönämnden kommer inte att få några kostnader i samband med planen. Kommunen ska stå för kostnader gällande nödvändiga

åtgärder avseende arkeologi, markmiljö och geoteknik för den mark som ska överlåtas till exploatören.

Ekonomiska konsekvenser för exploatören

Exploatören får utgifter för köp av mark samt för vissa utredningar som krävs för detaljplanens genomförande.

Planavgift

Exploatören har tecknat planavtal med Stadsbyggnadsförvaltningen.

Organisatoriska frågor

Genomförandeavtal

Innan detaljplanen antas ska, i enlighet med kommunens riktlinjer för exploateringsavtal, avtal tecknas mellan kommunen och Specialfastigheter angående genomförandet av planen. Genomförandeavtalet medför bland annat att planens genomförande säkerställs ekonomiskt. För exploatören innebär genomförandeavtalet att kostnader för planens genomförande tydliggörs.

Överenskommelse om fastighetsreglering träffas mellan kommunen och exploatören för det markområde som ska överföras till Skogome 2:2.

Andra avtal

Avtal mellan ledningsägare och exploatör

Exploatören har tecknat avtal med berörda ledningsägare inom Skogome 2:2. Ledningsägare är skyldiga att bevaka sina rättigheter och samråda med kommunen/exploatören avseende projektets påverkan på det egna ledningsinnehavet.

Befintliga avtal som berörs

Inom planområdet har kommunen upplåtit arrende (AL-2023-0037). Arrendet har tecknats i syfte att för exploatören möjliggöra byggväg i samband med ombyggnationer inom befintligt anstaltsområde. Arrendet ligger delvis inom det område som exploatören önskar köpa från kommunen i samband med detaljplan. Arrendeavtalet kommer att sägas upp i samband med att exploateringen är genomförd.

Figur 45: Arrendeområde för byggväg.

Tidplan

Samråd: 1 kvartalet 2024

Granskning: 2 kvartalet 2024

Antagande: 3-4 kvartalet 2024

Om planen inte överklagas får den laga kraft ca fem veckor efter antagande.

Exploatörens förväntade byggstart 4 kvartalet 2024.

Bygglov inom pågående detaljplan har beviljats inom Skogome 2:2 och även byggnation av dessa har påbörjats. Projektet bedöms vara slutfört under senare delen av 2028.

Tidplanen för genomförandet är en tidig uppskattning baserad på tillgängliga uppgifter i planeringsskedet. Tidplanen kan komma att påverkas av strategiska beslut hos inblandade aktörer, nya omständigheter som framkommer i projekteringsfasen samt omvärldsfaktorer som inte går att förutsäga under planarbetet.

Prövning enligt annan lagstiftning i genomförandet

Fastighetsrätt och ledningsrätt

Marköverföringar mellan fastigheter eller bildande av nya fastigheter innebär prövning enligt fastighetsbildningslagen. Om planens genomförande kräver att gemensamhetsanläggningar inrättas eller att ledningsrätter bildas blir även prövningar enligt anläggningslagen eller ledningsrättslagen aktuella.

Dispenser och tillstånd

Det har under våren 2022 utförts en naturvärdesinventering för det planerade detaljplaneområdet. Denna visade på behov av dispensansökningar för småbiotoper i form av två åkerholmar, en stenmur, småvatten och en allé. Alla biotoperna ligger idag inom kommunalt ägd mark och kommunen har fått dispens beviljad av Länsstyrelsen för de som bedöms påverkas av exploateringen. Bäck och allén ligger utanför det område som detaljplanen berör. Stenmuren ska i första hand flyttas/återuppbyggas till nytt läge och åkerholmarna avses tas bort.

Figur 46: Röd linje visar utredningsområdet, blått fält visar småvatten/bäck, grönt fält visar allé, gula fält visar åkerholmar och vitt streck visar stenmur.

Figur 47: Biotopskyddsobjekt tillsammans med den tänkta exploateringen.

Planeringsunderlag

Följande planeringsunderlag har legat till grund för detaljplanens utformning och omfattning. När planprocessen är avslutad förvaras underlagen i kommunens e-arkiv.

- Undersökning om betydande miljöpåverkan, stadsbyggnadsförvaltningen 2023-10-19
- Arkeologisk utredning, WSP (10336931) 2022-03-21, beställd av Specialfastigheter (exploatör)
- PM Trafik- och utformningsförslag, WSP (SBF-202) 2024-03-08, beställd av Specialfastigheter (exploatör)
- Naturvärdesinventering, Tyréns (326068) 2024-04-16, beställd av Specialfastigheter (exploatör)
- Naturvårdsplan, Ecogain 2021-03-12, beställd av Specialfastigheter (exploatör)
- PM geoteknik, WSP (O0038-000-G-20-PM) 2024-03-23, beställd av Specialfastigheter (exploatör)
- Tekniskt PM geoteknik, WSP (O0038-000-G-21-Tekniskt PM) 2024-03-28, beställd av Specialfastigheter (exploatör)

ANTAGANDEHANDLING

- Lokaliseringsutredning, White 2024-05-06, beställd av Specialfastigheter (exploatör)
- Ljustörningsutredning, WSP (10338408) 2023-06-06, beställd av Specialfastigheter (exploatör)
- Platsbedömning luft, Stadsbyggnadsförvaltningen, 2023-06-30
- Plan- och profilstudie Holmvägen-Tagenevägen, Ramböll (1320061204) 2022-12-09, beställd av Göteborg stad
- Mobilitets- och parkeringsutredning, WSP 2024-03-11, beställd av Specialfastigheter (exploatör)
- Fågel- och groddjursinventering, Tyréns (333930) 2024-03-16, beställd av Specialfastigheter (exploatör)
- Dagvatten och skyfallsutredning, Inviattech (2021034) 2024-05-07, beställd av Specialfastigheter (exploatör)
- Trafikbulerutredning, WSP, 2023-11-09, beställd av Specialfastigheter (exploatör)
- PM Mindre hackspett, Tyréns (323142) 2022-04-28, beställd av Specialfastigheter (exploatör)
- Markteknisk undersökningsrapport, WSP (O0038-000-11.14.2) 2023-12-22, beställd av Specialfastigheter (exploatör)
- PM Ventilation och storkök, Specialfastigheter, 2024-03-21
- Länsstyrelsen föreläggande, Länsstyrelsen, 2022-11-03
-

För Stadsbyggnadsförvaltningen

Karoline Rosgardt
Enhetschef detaljplan Hisingen

Mattias Nilsson
Planarkitekt

För Exploateringsförvaltningen

Stefan Unger
Enhetschef projektledning nordost

Christian Bylin
Projektledare